

Maalaxsprååtje

Dialektord från A till Ö

samlade och kommenterade av

Siri Hagback

Version 1, maj 2013
© Siri Hagback

Mattlarsgårdarna på 1920-talet, sedda från klockstapeln. Till vänster om vägen Johan och Anna Sofia Fogdes gård, där Malaxpoeten Sagg-Matt, Uno Fogde, föddes och levde sina dagar. Därefter familjen Stolpe-Vahlgren. På högra sidan av vägen i första gården hölls både småskola och folkskola, sedan tre rior, viktiga byggnader på 1920-talet. Därefter syns Mattias och Johanna Mattlars hus. I huset med långsidan mot vägen fanns Malax sparbank. Alla byggnader fanns på Mattlars hemman Nr 11. Okänd fotograf. Malax museiförenings bildarkiv (från Sven Riskas originalbild).

O a int såopa stugogållve i da. Di tjuör uut aale i aalo. Brånni va stäinlagd elu timra oåv ståcka. I brånn kona va gaambäl. Ovapå va brånnlåtje me håle i, di hissa nier brånnssämbare såm soåt på brånnsvippo å hinka opp allt vattn åt folk å fä. Di hinka opp e i brånnskaare så fieg e sta å värms opp. Hynscho byggdes mot uthusväddje när dyngståoe. E va vaanlith me i loår i fäuse, e va varmt ti siti tier ilaame juure. Int tjuöft nain hynschpape tå, di reiv gaambä tiiningar i betar å hiengd täi på i speiik. Ströijärr hallmi ondi kåona å i flåora. Liia ska vittjhas me vitisiendo. E va så blött så hästi sprött. Tjærflaka haag i luuk fö fyötre. O klift båtth leninga åkring pisslukona furi o klift e ti mattväft. Stick tvoå äuvvo å tvoå rääth. Ja fie me na jiet. Di jiee me åståbryö ti äin som just a lega. O ji glada i ha än ha i ho. O a haiska mytji. A o he? O a he ho! Va a ande häft i se me onde vaambe? E va dåkari åt lösse, sa gåbbi tå basto brann.

Malax museiförening r.f.

Innehållsförteckning

Förord 2

Ord och uttryck 3

Gamla mått 27

Bondstugan med inventarier 28

Gårdens hus, verktyg, redskap och djur 34

Häst, stall och körredskap 43

Klädesplagg, textilier, textilredskap och tillhörande arbeten 47

Mat och dryck 52

Människans kroppsdelar och sjukdomar 55

Personbenämningar 58

Talesätt, utropsord, ökenamn 60

Hantverkare, yrken och arbeten 63

Växter 65

Djur, fåglar, fiskar, insekter 70

Ortnamn 73

Kyrkan, helger, seder och bruk 74

Alfabetiskt ordregister 76

Förord

Våra dialekter och dialektord är viktiga delar av vårt kulturarv och bör bevaras. De är länkar långt tillbaka i tiden till våra förfäders språk och till deras vardagliga liv och omgivning.

Språket och dialekterna har ändrats under seklernas gång och ändras ännu snabbare i nutid. Om en Malaxbo från 1500-talet och en Malaxbo i dag möttes så skulle de ha svårt att förstå varandras tal.

Vi har många ålderdomliga ord och uttryck i Malaxdialekten som jag har tyckt bör nedtecknas och bevaras till kommande generationer och för framtida forskning. Dialekten är mustig och ordrik, många dialektord kan inte ersättas med högsvenska synonymer. Malaxborna känns igen bl.a. genom att de i sitt tal klipper av orden, det finns inget -n i slutet av de flesta substantivord.

På 1970-talet började jag samla dialektord och intervjua människor, framför allt min pappa Elis, men också andra som gärna delade med sig av minnen och dialektord. Jag spelade in deras tal och berättelser på kassetter och videofilmer.

Under 1980-talet ledde jag gruppen ”Gamla seder och bruk”, som träffades varje vecka under flera år. Vi hade olika teman i gruppen: Malaxdialekten, seder, mat, textilier, gårdens hus, jordbruket, växter m.m. Jag skrev så penan blev röd under våra möten, det här var före den tid datorn blev allmän egendom.

Alla dialektord och uttryck som jag antecknade satte jag in i ett häfte med flikar i alfabetisk ordning. Människor har i många år ringt mig och meddelat gamla dialektord eller uttryck som de plötsligt kommit på, eller så har de gett mig lappar med ord som jag då stoppat in i mitt häfte. Jag har lyssnat hur gammalt folk har sagt och uttalat olika dialektord och har försökt att återge deras uttal i skrift med stavning och bokstäver så nära uttalet som möjligt, vilket inte är helt lätt. I dialektordlistan har jag skrivit uttalet av det tjocka l-ljudet och t-ljudet i Malaxdialekten med fet stil.

Det har länge funnits en dialektgräns mellan byar och socknar. Man har hört, och hör än idag, på dialekten vem som kommer från Solf, Petalax eller Bergö eller andra orter. Uttalet av vissa dialektord skiljer också mellan Övermalax och Yttermalax. De flesta av mina gamla informanter har varit hemma från Övermalax, vilket avspeglas i skriftåtergivningen av dialektorden.

Det är glädjande att ungdomarna i dag tycker om att både tala och skriva dialekt. Det har funnits perioder när det inte varit fint med dialekt. När skoleleverna i Malax, Petalax, Bergö och Korsnäs började gå i gemensamma skolor i Petalax på 1970-talet så började dialekterna blandas upp.

Jag hade skrivit in alla mina samlade dialektord och uttryck i min dator men behövde hjälp med att få dialektordlistorna med ordförklaringar sammanställda, sorterade och publicerade på Malax museiförenings hemsida. Karin Malmsten Rivieccio och Håkan Genberg lovade att hjälpa till med det. Håkan har tagit hand om mina dialektordlistor och kommit med många förslag till ändringar och tillägg av ordförklaringarna. Han har också ordnat dialektorden i alfabetisk ordning inom olika grupper. Förutom Håkan har även Göran Strömfors korrekturläst dialektordlistan och gett viktiga synpunkter. Jag är tacksam för samarbetet med Håkan, Karin och Göran, ett samarbete som fortsätter i andra projekt.

För den som vill fördjupa sig i läsning, skrivning och uttal av Malaxdialekten rekommenderar jag de artiklar som skrivits av Leif Finnäs, Siv Forsman och Lars Huldén och som ingår i Malax museiförenings publikation *Lät solä skin, lät sänna blås* (Vasa 2003). Malaxmålet har också tidigare beskrivits i Johannes Klockars avhandling *Malaxmålets ljud- och formlära* som är publicerad i första delen av *Folkmålsstudier* (1933) och i hans *Ordlista öfver Malaxmålet (A-H)* från år 1889.

Det har varit roligt med alla möten och samtal med dialektintresserade under årens lopp och jag tackar alla som gett bidrag till mina dialektordlistor.

Mina dialektordlistor innehåller endast en bråkdel av alla ord som finns i vårt *Maalaxsprååk*. Kanske det finns någon annan som är intresserad av att fortsätta mitt arbete med att samla våra dialektord. Ge också gärna synpunkter på de publicerade orden och texterna i dialektordlistan. Jag har nu för avsikt att gå igenom övriga texter och material, som jag har samlat under årens lopp, och som jag med hjälp av mina medarbetare ska publicera på Malax museiförenings hemsida.

Malax i maj 2013

Siri Hagback

Ord och uttryck

aalisa/ alisa	annorlunda
aanack	almanacka; <i>aanack, aanacko, aanackona</i>
aftust, i aftust	<i>i aftust</i> = i går kväll
alldär	aldrig, ex. <i>alldär i vääde</i> = aldrig i världen
allstans	överallt
annett	efter hand, vartefter, (<i>annett</i> utt. med betoning på a)
anschus	moturs, motsols, ex. ett hjul kan gå <i>anschus</i> , spinna <i>anschus</i>
anskreämbli	ful
anval	av gammalt, från fordom, sedan urminnestid, <i>anval</i>
arghaanda	klåfingrig
asint	litet, mycket litet
asit	litet, ex. <i>asit ti tack fö</i> = inget att tacka för
avischåon	auktion
baaket	efter, efteråt
baarhendäsch	barhandad, utan på händerna
beit, bett	beta; <i>beit, beitar, bett</i> (om djur), ex. <i>di bett vägaräina</i> = de åt från vägkanten/vägrenen
bettna/båttna	nå botten
beäålas	vältra sig; <i>beäålas</i> (t.ex. om en hund eller häst)
bihäändot	bra, <i>bihändot</i> (utt. även med kort ä)
biid, biida	vänta, väntar, väntade, har väntat; <i>biid, biidar, biida, a biida</i>
bityidär	betyder
bjieer, buri	bära, bär, bar, burit; <i>bjieer, bjieer, baar, a buri</i>
bjieer, buri	ko som snart skall kalva, har kalvat
blanna	svart så det <i>blannar</i> , ex. om hår
blasära	fullt med små skråmor och blånader, <i>a va så blasära</i>
bliido	blidväder; <i>bliid, bliido, bliidona</i>
blitjih, blitjit	blek, urblekt
blyöt	mjuk
blyöt	våt
blåka, blåkar	narrades, narras; <i>ti blååk, a blåkar, o blåka, o a blåka</i>
blåkar	sliter hårt med ett arbete, <i>blåkar å påå</i>
blånna	vit färg, <i>e ji så vitt så e blånnar</i>

blånnels	blå färg som användes vid tvättning av textilier och gardiner för att de ska bli bländvita, <i>di blånna</i>
blåtar	snön blir blöt och plaskig; <i>blåtar</i>
blåttna	det har blivit blött här; <i>e a blåttna opp ije</i>
boågar å på	tar i ordentligt, han tog i ordentligt, <i>a boåga å på</i>
braandståode	brandförsäkringspremie. I äldre tider: ersättning för liden brandskada.
bragdar	reparera, t.ex. fiskredskap, <i>bragdar om nete, bragdar om vallmansböxona</i>
brasklapp	få avsked
bresna	mjölken håller på att bli sur; <i>mjölltje ji bresna</i>
brintji	hoppbacke uppbyggd av snö i skidspåret
brintji, brinka	bildas av snödrivor på oplogade vägar, naturliga hoppbackar för barn
buji, bujit	böjd, böjt
buri	börja, ex. <i>buri nö</i> = börja nu
buusruime	busrummet; <i>buusruime</i> = rummet där <i>Buusi</i> eller Hin onde bodde
buöl	börda, ex. <i>vedabuöl</i>
byök, byötje	tvätt; <i>byök</i> = byke; <i>byötje</i> , <i>byka</i> ; <i>byök</i> , <i>byökär</i> , <i>byökt</i>
båda	bjuda, bjuda främmande, bjuda till bröllop
båda	liten holme
både	<i>di kååmb me både</i> = de gick med bud från gård till gård
bågafoll	med råge
bågo	komma i en kritisk situation, <i>a kååm i bågo</i>
bågo	i bågo kunde ett träd vara, även <i>byögo</i>
båklot	otympligt; <i>e ji så båklot</i>
bålljith	för tidigt att bearbeta jorden = <i>e ji fö bålljith</i>
bållma	ryker; <i>bållma</i> , <i>bållmar</i> , <i>bållma</i> , ex. <i>bållmar</i> ur skorsten eller pipa
båoda	borde
båttji	tjuraktig, envis
båttna	<i>ja båttnar!</i> = Jag känner bottnen i vattnet.
bååd	bud
bälja	grät, gråter; <i>bäli</i> , <i>bäljar</i> , <i>bälja</i>
bälja i se	drack mycket, <i>a bälja i se</i>
bäula	för oljud
bööva	behöva; <i>byöv</i> , <i>böövär</i> , <i>bööva</i>
daamba	damma

daambe	dammet
dami	dammen (med vatten); <i>daam, dami, dama</i>
diitje, diitjesräine	dike, dikesren; <i>diik, diitje</i> . ” <i>Ingen faara fö ieldi sa Tuuvis Iemel tå a loåg i vatthdiitjeh</i> ” (talesätt).
donka	slå, ex. <i>donka i vaddje</i> = slå i väggen
dontjit	unket (om säd och mjöl)
drakajyöm	skattgömma med eld över
draklar	dreglar från munnen; <i>draklar</i>
draklar	rinner, droppar från tak och träd
dråsar	faller (tungt) ner, ex. snö rasar (<i>dråsar</i>) från taket, sjunker ner i snön, <i>a dråsa åkoll</i>
durra	om eld, ex. <i>e brann så e durra</i>
durra	oljud, ex. <i>va jee som durrar?</i>
duskot, duskar	grått och fuktigt (regnigt) väder, <i>e duskar</i> = det småregnar
dynjo	dynga, gödsel
dårva	stort
dårva i fö	slog till någon, ex. <i>laa så ja darrvar tell de</i>
däddjes	fukt ur kläder och sår
däämd	stängde av
däävit	fuktigt/fuktiga, ex. <i>vanta ji däävi</i> = vantarna är fuktiga
döidär	en brasa med våt ved <i>döidär</i> , fuktigt väder, hö som torkar dåligt eller mat som står länge på spisen
elu, elo	eller
embäschti fåot	skall ske strax (med detsamma)
enerverand	irriterande, oroande; ex. <i>e va enerverand</i>
esstumera int	det dög inte, <i>e esstumera int</i>
exter, extre	gräns, ex. <i>i je ji extre</i> = här är gränsen. Vid bollspel och i lekar, men också hur långt man kan gå i politik, krig, trakasserier m.m.
faalder i öid	förfaller, (om både människor, hus och djur)
faar	fara; <i>faar, furi, fåor</i>
faggona	fagga, nära förestående, ex. <i>a ji i faggona</i> = han kommer snart
fallt, fläirfallt	flera lager, ex. <i>hu maang falt?</i> , <i>o haag fläirfallt med kjolar påsse</i>
famn	famn, sköte, sitta i knä; <i>famn, famni, famna</i>
fata poå	sprang på någon, slog till någon, <i>di fata ihoop</i> = de började slåss
fati	fattig
fiika, fiika et	eftertrakta, eftertraktade

fjieet	steg, fotspår, ex. <i>o tåo tuppfjieet</i> = hon tog små steg (tuppsteg) när hon gick
flaanar	örfil, ex. <i>ska ja je de i flanmar</i> = ska jag ge dig en örfil
flaat	snopen, förvånad, ex. <i>a vatt flaat</i>
flatt	platt, plant, ex. <i>flatt taak</i>
flesa	log, flinade, ex. <i>a flesä</i> = han drog på munnen
flesagröiti	<i>a jiti flesagröiti</i> , får skrattanfall
fliika oå se	klädde av sig
fliina	flina; <i>fliin</i> , <i>fliinar</i> , <i>fliina</i> , <i>a fliina å soåg glaad ut</i>
fraka, fraaklit	ganska mycket, ex. <i>fraka beta</i> = ganska långt
framfuxo, fram-fuusi	framfusig, tränger sig på, håller sig framme
frata	släppa väder
freist/ fräist	försöka, pröva på ex. <i>tu vaal freist</i> . ” <i>Freist bjuud i gaang tell</i> ”, sa han som var för trögjuden och höll på och bli utan (ordspråk)
friiveko	frivecka, första veckan i november runt allhelgona, för tjänstefolk som städslats/anställts på ett år
fröinliiva	klen, svag ex. <i>e va i fröinliiva äin</i> = hon var klen. <i>Frön</i> , <i>fröin</i> = svag, bräcklig, skör
fudikor	olika små saker, <i>fudikor</i> eller <i>fidikor</i> , ex. <i>ije ska du foå na fidikor</i> = här ska du få du några småsaker
furi	<i>a ji furi</i> = han är i vägen
furifaasch	på förhand, i förväg
furo	ögla, ex. <i>ta båtth furo</i> = ta bort öglan
furras	slår öglor på tråden
fåll i fröjd	blev stum av förvåning
fäigna	ex. <i>di fäigna se yvi e</i> = de gladde sig, fröjdade sig
fäiji	glad, ex. <i>ja vatth så fäiji</i> = jag blev så glad
fäil	fel, ex. <i>läit et fäile</i> = sök efter felet/orsaken
fäila	ex. <i>va fäila onde?</i> = vad var det med henne?
fälas	färdas, gå, ex. <i>fälas i goåla</i> = gå i gårdarna på besök. En sjukdom kan också <i>fälas</i> .
fälas vakat	gå tyst, även om äldre som går långsamt
färm	duktig, bra, bestämd, beslutsam (om en person)
fäschk	färsk
fäåla	fotspår, <i>fäål</i> , <i>fäåli</i> , <i>fäåla</i>
fönu	ex. <i>e ji fönu he</i> = det är väl så

fönöigd	tillfreds med det som finns/fanns/var
gaa	gå; <i>gaa, gaar, jieg, a gaaji</i> , ex. <i>gaa nö</i> = gå nu
gaaji	gått, ex. <i>o a gaaji häila vieji</i> = hon har gått hela vägen
galma	han gick på med sitt prat, ex. <i>a galma poå</i> .
garv	framfusig, rakt på sak, orädd
glemar	glittrar, blänker
gliar	blänker, glänser, ex. om silver och mässing
glisti	glest; <i>glisti, glistit</i>
glupi	glupsk; <i>glupi</i>
glutt	tjuvtitta, kasta ett öga på, ex. <i>glutt in</i> = titta in, <i>ta i glutt i papre</i> = läsa litet i pappren
glyschot	glest, löst stickat, ex. <i>glyschot på unnsgolvet</i> = glesa golvspringor
glåtär	blötsnö, plaskväder; <i>glåtär</i>
glöit	vada; i vatten, i slask, i gyttja, <i>glöit, glöitär, glött</i>
glöitot	slaskigt, sumpigt
goåschtonte	gårdstomten (marken)
grannlego	nogräknad, kinkig, tar fort på näsan
granntyckt	lättstött
graseer	leka, för oljud (mest om barn); <i>graseer, grasärrar, grasära</i>
gressliiva	petig med maten, svårt med att få ner maten
groån	gråna, ex. om något som börjar bli grått
groån oå daaji	<i>e buri groån oå daaji</i> = dagen börjar gry, det börjar dagas, ljuset kommer efter nattens mörker
grubijaans	<i>grubijaans mytji</i> = otroligt mycket
gruuta se	smaka lite, småata
gruuv se	oroa sig
gruuvansväät	rädd för något, ex. <i>e ji gruuvansväät</i>
gruuvlit	gruvligt (adj.) används både om mycket och litet ex. <i>gruvlit mytji elu lite</i>
gräupar ur se	pratar en massa
guslone, gusluone	gudslånet, små smulor att vara rädd om
gåla	dimma; <i>gåla, gålot</i>
gåodröva	kräsen (<i>gåodröva</i> utt. med kort ö)
gåрма	högljutt pladder, ex. <i>gåрма åpo</i>
gåрма	mycket, mycket stor, ex. <i>gåрма kaar</i> = en stor karl, <i>gåрма, gårmadis, gårmel</i>

gårot	mycket lerigt, slaskigt
gårrbraa	mycket bra
gåva	ånga, imma (verb), ex. <i>e gåvar varmt, e gåvar på fönstre, e gåvar tå vattne kåokar</i>
gäli	galen, tokig, ex. <i>tåok jåol såm gäli sa</i>
gäulot	fel, galet
haandarg	klåfingrig; <i>haandarg</i> (utt. med g)
haandåol	ofta använt ord
haisk	slösa, ex. <i>va o haiska</i>
haisk, haiskar	slösa, slösar; <i>haisk, haiskar</i>
haiskor	rester av något
haj	skrämd
hamas	<i>hamas åt de</i> , sa man till hästen när den skulle flytta på sig i spiltan
hamso	slarvig
harang	lång ramsa, ex. <i>i laang harang</i>
haras	torka, ex. om fuktiga kläder eller hö, ex. <i>e mått haras opp</i> = bör torka en stund
harma	orädd, ex. <i>a va int harma</i> = han var inte rädd
harma	gräma sig över något, ex. <i>ja va harma, ja va harma tå ja int</i>
harmas	våndas, ångerfull
hassa	slösa
helldra, helldär	hellre, heller
hiksta, hikstar	ropa, ropar, skrika, skriker
himp, himpar	bära, bära barn och kattungar vårdslöst
himpa	bära eller kånka
himpar	för kort, trång (om kläder)
hipi	förvånad
hiskeli	förskräcklig, ex. <i>i hiskeli dryöm</i> = en förskräcklig dröm
hiskelit	mycket, ex. <i>hiskelit mytji</i> = mycket, <i>hiskelit liite</i> = mycket litet
hixna in	blev skräckslagen, förskräckt; <i>åj ja hixna in</i>
hoopkryila	ihopkrupen
huiva	ta igen sig en stund; <i>o huiva oå i stoånd</i>
huve hyögär	inte klarat sig så bra i livet; ex. <i>a ha int kumi huve hyögär</i>
huvestuup	huvudstupa, genast

hyötär	pekar med fingret och rör det bestämt upp och ner; <i>hyöt, hyötär, hött. Nö huö du hu e ska va, å så staar o hyötär me fingre åt a. Nö lyides du pämme, å så hött o me fingre.</i>
håksa	komma ihåg
håli	vilken; <i>håli, hålo, håla</i> , ex. <i>håli gåbb, hålo tjäring, håla oåv dom</i> = vilken gubbe, vilken käring, vem av dem
håo ti vatt	veta sin begränsning, måtta med allt, ex. <i>e ska va håo ti vatth</i>
håoless	huvudlöst
håplo	vårdslös, slarvar på grund av brådska
hårar	inte trovärdig, ex. <i>o hårar</i>
hårpar	kippar (om skor)
håscha	ha för bråttom
håschter, håschtrot	mycket stenigt, oländig terräng. (Jfr Holsterbacken med sina stenrösen).
häimane	hemman
häimsåopona	området kring födelseplatsen, ex. <i>ja ji på häimsåopona</i> = jag är på hemorten, hemmavid
hääft	inte så bra, ex. <i>e va int så hääft</i>
häändo	händig, kan göra vad som helst, ex. <i>i häändo kaar</i>
höllv, höllv uvi	täcka, täcka över, ex. <i>i kvield ska e höllvas</i> = i kväll skall det täckas, ex. <i>ja höllvd uvi jårrgiinona i aftust</i> = jag täckte dahliorna i går kväll
hörpar	rynkar sig, t.ex. om klänning, som är dåligt sydd
höttar	vilar, väntar, (<i>höttar</i> utt. med starkt t) ex. <i>o höttar i stoånd</i> = hon vilar en stund
iis, iisa	ids inte, iddes inte; <i>iis int, iisa int</i> , ex. <i>ja iisa int</i>
ilaag	tillsammans, i lag med
ilaame	tillsammans med, vara med
illmaari	slug, opålitlig
illvari	tar illa upp; <i>illvari</i> (utt. med kort a), ex. <i>a tyckt illvari</i> = han tog illa upp
illvedär	oväder
illvedäschbaltji	bådar illväder (oväder), en svart balk på himlen i väster
illvedäschglänno	en ljusning i ovädersmolnen
jeft	gav; <i>jeev, gaav, jeft, ja jeft bätt e</i> = jag gav bort det
jeret	hädanefter; <i>jeret</i> (utt. med kort e)
jieg	gick; <i>ti gaa, ja gaar, ja jieg, ja a gaaji</i>
jieg vakat	gick sakta, långsam gång
jiet	äta; <i>ti jiet, ja jeter, ja oåt, ja a jiti</i>

jiin	gena, ta en genväg; <i>ti jiin, ja jiinar, ja jiina, ja a jiina</i>
jiinvölo	slö, ointresserad, <i>jiinvölo</i> (utt. med tjockt l)
jimäin	ogin, elak
jinast	genväg
jivi	gav; <i>jiev, jevär, jivi, o a jivi bätt e</i> = hon gav bort det
juuvär	ljuga; <i>juuv, juuvär, lyögd, stojuuvari</i> = storljugaren
jyöölit	ömt, kärleksfullt, ex. <i>hondi skåda jyölit på a</i> = hunden tittade kärleksfullt på honom
jånst, i jånst	för en liten stund sedan
jåånor	ovanor
jäfs opp	orkar inte
jäfsa	gnälla, knota
järmtar	idisslar (om djur), ex. <i>kåona järmtar</i>
jäär	gör; <i>jäär, jäär, jåol, va jää dö?</i> = vad gör du?
kaalyijt	avverkad skog, ex. <i>di tåo i kaalyijt i skooji</i>
kaanglo	vinglig, kan falla sönder, <i>kaanglo, kaanglot</i>
kanister	plåtkärl för smuggelbrännvin
kanona /kenona	spånorna
kappas	tävlar
karaschåå	riktigt bra, ex. <i>e va nåo karaschåå</i> (från ryska <i>chorosjó</i>)
klaav	klava; <i>ti klaav, ja klavar, a klava, a klavast</i>
klamso/klåmso	klumpig, otymplig, ex. <i>klåmso om hänre</i> = har stela händer när man blir kall om händerna
klatrar åpoå	tappar något, <i>fiäldä na</i>
klatro	valhant, fumlig; <i>klatro</i>
klatär	slarva med ett arbete, fuska; <i>klatär</i>
kliit, kliita	skriv, ex. <i>kliita på taavlo</i> = skrev på griffeltavlan/svarta tavlan (med krita)
kliita	<i>a kliita bra</i> = han sprang bra, <i>a va rama ti kliit</i> = han var bra att springa
klyöster	en som håller sig framme
kläin	klen, ynkligt; <i>kläin, kläint</i> , ex. av klen virke, både om människor, djur och trävirke, ex. <i>e va oå kläint värk</i>
kläuvo	opraktisk; <i>kläuvo</i>
klöktär, på klöktär, ti halv	halvgjort, osant, ex. <i>e va nåo klöktär he</i> = inte riktigt sant
knall oå	gå, ex. <i>vi ska knall oå nö</i> = vi ska gå nu

knapuli	runda stenar av knytnävs storlek ovanpå riugn och bastu-ugn, <i>knapuli</i>
knarka, knarkar	knarrar; <i>gålve</i> knarkar, golvet knarrar; <i>knark, knarkar, knarka</i>
knarra, knarrar	knarra, gnälla, gnissla. Snö knarrar under fötterna när det är kallt, skor kan knarra
knask å gaa	knalla på, knalla iväg, ex. <i>e ji bara ti knask å gaa</i> = ingen annan utväg än att gå till fots en lång väg
knask å gaa	<i>e va ti knask å gaa</i> = vandra till fots, både korta och långa sträckor, till staden, land och rike runt
knecktas	krusas, bjudas flera gånger
kniip, knäip	nyp, nöp, ex. <i>ti kniip</i> = att nypa
knyiisär	säger, berättar, ex. <i>dö knyisär int i åol</i> = du säger inget om det
knyis	knysta; säga något
knyis int	säg inget; <i>knyis int i åol!</i>
knyist	<i>vöm a knyist e</i> = vem har berättat det här
knyölot	lockigt; <i>o haa knyölot hoår</i> = hon har självlockigt hår
knårra	missnöje, missnöjd över något, knorra; <i>knårra, knårar</i>
knåålas	garn/tråd som det slår knutar på
knärro	irriterad, knarrig, otålig
knäustra	knastra
knääl / knälo	smula
knöplo	ojämn, om bl.a. is; <i>knöplo, knöplot</i>
konfyys	bortblandad, ex. <i>a va rikti konfyys</i>
kontakt	elektriskt uttag, ex. <i>stopp stöpsli i kontakti</i> = sätt i kontakten i uttaget
krakas	harkla sig
krapla	kravla
krapla i vieg	någon som har svårt att gå
kraplast	krånglat, ex. <i>e a kraplast</i>
kreääkär	kryper, barn <i>kreäkär</i> innan de går, om vuxna, ex. <i>o kreäkt på knieede</i>
krånar	knuffar sig fram, <i>krånar</i> (utt. med kort å)
krävo	kräva, allmänt uttryck för magen
kröppes	huttrar (fryser)
kuuisi	toppenbra, det där gjorde susen (om t.ex. medicin) ex. <i>e jåo nåo kuu-isi i de</i>
kvalmot	varmt och mycket fuktigt i luften; <i>kvalmot</i>
kvamna	vamnar; svårt att andas, <i>kvamn, kvamnar, kvamna</i>
kveäso	förkylning, ex. <i>e va nåo kveäso ije</i> = det här var en riktig förkylning

kvillar i vieji	villar i vägen, är i vägen för någon
kvinga	tvinga, ex. <i>o vatt kvinga ti jift se</i> = hon blev tvingad att gifta sig
kvänndami	kvarndammen (utt. med kort ä och a)
kveätta	stickor i vedlidret och på vedbacken; <i>kveätt</i> , <i>kveätta</i>
kvättoå, kvättoåv	allting, ex. <i>a oåt kvättoå</i> = han åt allting
kvättyvi	tvärsöver
kållo	oredig, bortblandad, ex. <i>a du vaali källo?</i>
kålta	hittat på, rört till, ex. <i>va a o kálta ihåop</i> = vad har hon hittat på
kålta	om band, saker, fisknät o dylikt, ihoptrasslade, ihoprörda, ex. <i>va täije ji kálta</i>
kåltombaak	oredigt, rörigt, ostädat
kånka	bära, bär, bar, burit; <i>kånk</i> , <i>kånkar</i> , <i>kånka</i> , <i>a kånka</i>
kåppas	går i vågor, om t.ex. tyg, <i>e kåppa se</i>
kått om röve	lättstött
kåådnuubb	gammaldags nubb, liten spik
käusa	röra vid med handen vid spring- och bollekar, ex. <i>a vatt käusa</i>
käära	väja, ex. <i>ja käära int</i> = ja väjde inte
laangseda	länge sedan, ex. <i>e ji laangseda ja a sitt de</i> = det är länge sedan jag sett dig, <i>e ji nåo lieangseda ja a sitt tuöög å</i> = det är nog också länge sedan jag sett dig
lappiile	lokal mycket stark blåst, virvelvind
liffat	roligt
ligg	är med barn, ex. <i>o ska ligg onde</i> = hon väntar barn
ligg	föda barn, ex. <i>o ska snaath ligg</i> = hon ska snart få barnet
ligg ii	att vara flitig, ex. <i>e ji ti ligg ii</i>
liideli	rolig, underlig, även lättfärdig
lilltålo	lättstött, inget tålamod; <i>lilltålo</i>
limi	öm, ledbruten, ex. <i>ja ji limi allstans</i>
lind	linda, äng; <i>lind</i> , <i>lindo</i> , <i>lindona</i> . Från <i>lindo</i> kom höet, från <i>åkätieji</i> kom säden.
loåg å gruiv	låg på mage
ludde	ludd, ex. <i>e i ludde yviallt</i>
luonor	skvaller, ex. <i>va haag o fö luonor?</i>
lupi	sprungit, ex. <i>ja a lupi häila vieji</i> = jag sprang hela vägen.
lurko	ruggig, ovårdad, ex. <i>a soåg lurko uut ande</i> = den där såg ovårdad ut, galler både människor och djur, ex. <i>i lurko päls</i>

luska	upptäcka, upptäcker, ex. <i>lusk, luskar, luska, he luska di nåo uut</i>
luttra	lura, skoja upp, få någon att göra som man vill
luur in	titta in, ex. <i>luur in nao gaang</i> = hälsa på någon gång
luura	<i>luura runt se</i> = granskar omgivningen
lyiji	ljum
lynnar	<i>såole lynnar</i> , solen kommer och går
lynnar	<i>e lynnar ije vädre</i> = vädret är ostabilt, osäkert
lyssmar	norrskan lyssmar
lyög	narras, lyög, <i>a lyögd</i> , ex. <i>o lyög</i> = hon narrades, talade osanning
lyögd	osanning, lögn; <i>lyögd, lyögda</i> , ex. <i>i räin lyögd kåmbä tu me</i> = en ren lögn kommer du med
lyömo	långsam, tafatt, sakta
lyönt	<i>haald e löönt</i> = hemligt, håll det hemligt
lyönt	<i>jie lyönt ti jäär e?</i> = lönar det sig att göra det?
lyös	ledig, fri, ex. <i>lyös i stoånd, så ji ja lyös i stoånd sa måoro i huise tå o stoppa pannkako i uuni</i> = så är jag fri en stund sa hon och lade in pannkakan i ugnen
låbbot	ojämnt
låck	locka, ex. <i>låck på kåona</i> = kalla på korna
låck, låcka	locka, ex. <i>låck hoåre</i> = krulla håret
låckas	övertalas, ex. <i>låckas ti jäär e</i> = övertalas att göra det
låcko	<i>låcko i hoåre</i> = har självlockigt hår
låospa	flamma upp, ex. eld i spisen som flammar upp <i>låospar</i>
lårvo	okammad, ojämn; <i>lårvo, lårvot</i> , ex. <i>ji lårvo i huve, lårvo brälapp</i>
låthjeh	locket, lock; <i>låthjeh, i lååk</i>
lååmbra/lååmbro	skallrar, skakar; <i>lååmbra/lååmbro</i> , ex. <i>e lååmbrar tå e åskar</i> = bullrar när det åskar
lååmbär	rykten, skvaller, ex. <i>huöth na lååmbär</i> = hörde rykten
lägg a å gruiv	placera någon att ligga på mage, t.ex. ett lite barn
läido	ledsen
lättfåota	snabb
läuro	svettig, ex. <i>a kååm in å va så läuro</i>
löckta	blev färdig, ex. <i>a löckta i goår</i> = han blev färdig i går
löipe	ostlöpe, behövs för att göra ost
löipe	<i>i de löipe</i> = fattar inte så snabbt, enfaldig
löipot	<i>o ji så löipot onde</i> = annorlunda, litet bakom

lökt	arbetet färdigt; <i>lökt, löktar, lökta</i> = sluta, slutar, slutade/slutat
lösti	snål på mat, vill smaka
makas	<i>makas åt de</i> , sa man till kon när hon skulle flytta på sej i båset
malaakär	trött, urlåst, orkeslös, ex. <i>nö ji ja så malaakär så ja vaal viil i stoånd</i> = nu är jag så orkeslös så jag måste ta igen mig
mall	mönster
mand, emand	så länge, ex. <i>he jåol o emand a va i tjörtjo</i> = det uträttade hon när han var i kyrkan, ex. <i>ja vaal jäär e mand ja minns e</i> = jag måste göra det så länge jag kommer ihåg det
mare	övernaturligt väsen, ex. <i>mare räid o</i>
mark	märke, ex. <i>gaambä mark</i> = gamla märken, seder, <i>e jint na bra mark i je</i> = det här är inte något gott tecken, <i>e ji int na bra mark åm e åskar på kåorygga</i> (betyder att sommaren inte blir bra om det åskar innan korna börjat vara ute på bete)
mefellt	<i>e jie mefellt ije</i> = det gick enkelt att utföra
mens	alltid, ex. <i>ja jäär e mens</i> = jag gör alltid detta
mindä, mindär	mindre, ex. <i>o va mindär än ha</i> = hon var kortare än honom, <i>lägg na lete mindä</i> = sätt lite mindre, <i>a fie mindä jåolplätt än bråodri</i> = han fick (ärvde) mindre jord än brodern
mist	fel, ex. <i>ja kååm mist</i> = jag ringde fel, jag gick fel
mitt i tvoå	tudelat, i två delar
mjuuser	nyser
monräide	<i>du haag bra monräid</i> = en som talar mycket
muro	gåva, present; <i>muro, murona</i> , ex. <i>o kååm me na muror</i> = hon hade något med sig
mutär	mutter; <i>mutär, muttro, muttrona</i>
myil	<i>myila, ja ska tårmyil de</i> = gnida någon i ansiktet
myila	skadad, ex. <i>jängona på skruivi ji myila</i> = skruvgångorna är skadade
målest	besvär, (utt. med betoning på -lest) ex. <i>ja haag int nain målest oå de</i> = jag hade inte nå besvär av dig
måoli, måolit	enkel, enkelt; <i>måoli, måolit</i>
måolitt	<i>e gaar måolitt ije</i> = går som en dans, lätt att göra
måra poå	gör något i sakta mak, ex. <i>måra poå å skaar rååji</i> = knallar på och skär rågen
mårar	smular sönder
mårar	<i>mårar å siir</i> = ser ibland
mårkna, mårknar	murket, murknar, ex. <i>ståcka ji mårkna</i> = stockarna är murkna
mått, måtta	måste göra, ex. <i>mått jäär e nö</i> = blev tvungen att göra det nu

måånes	bli bra, ex. <i>e måånes båtth</i>
måår oå	<i>vi ska moår oå nö</i> = vi ska knalla iväg nu
mält	mälta, gro, ex. <i>e mått räin åm e ska mält</i> = det måste regna om det skall gro
mäulo	möglig; <i>mäulo, mäulot</i>
mörjo	vedavfall, stickor
mörust, i mörust	i morse; <i>i mörust</i>
na anna	något annat
nagär	några, ex. <i>i nagär bryö</i> = några bröd
nain, nai	någon; <i>nai ani</i> = någon annan
nappas	nappas, ta ett nappatag, <i>nappas</i> gjorde man t.ex. för att bestämma turordningen vid lek och bollspel. Deltagarna i leken tog turvis ett tag med sin hand nerifrån och uppåt längs en käpp, den som då kom med sin hand överst på käppändan, och kunde hålla käppen kvar och slå den ett varv över huvudet, fick börja leken eller slå bollen först.
nasa, nasar	snokar, nosar, ex. <i>a va tiid å nasa, hondi nasa ett na spåår</i>
naunting	något
nava ii	<i>o nava ii allt</i> = klåfingrig
niidär	<i>o niidär poå</i> = går an, <i>nidd poå</i> = gick på
noåå, noåår	<i>noåå int nö</i> = hinner inte nu
noååå	<i>ja noååå int vänt</i> = gav mig inte tid att vänta
nåcka tieel	nickar till; <i>nicka tieel, nåck å sååv</i> = somna, sover en stund
nåola	nordlig vind, ex. <i>e ji nåola, nåola gaa ti kåjs ti kvieeldi, sanna ji i nattgräavar, nåola blååsär treii duun elu liika lieng tieel.</i>
nåosa, nåosar	luktar sig fram
nåssar	småplockar
nååtar	nu igen
nätt i maati	äter litet
näulo	tapp i hålet på botten av bakstammen i en båt, ex. <i>ståpp ii näulo</i> = sätt i tappen
nö	nu, ex. <i>vatth ska tö nö</i> = vart ska du nu
nöigd	nöjd, ex. <i>ji tu nöigd ji ja nöigd</i> = är du nöjd är jag nöjd. <i>I bond saag: ”Tå ja a foåji he ja vill ha tå ji ja nöigd. Tå granni ha foåji he ha vill ha, men knafft he, tå ji ja å nöigd”</i> = En bonde sa: ”När jag har fått det jag vill ha då är jag nöjd. Då grannen har fått det han vill ha, men litet mindre, då är jag också nöjd.
oppgåfsi	trött, slutkörd, ex. <i>ja ji så oppgåfsi</i>
opplägot	<i>e ji opplägot i da</i> = mycket nysnö, t.ex. på träden i skogen

oppriit	<i>e va i oppriit i de</i> = om en lång och smal människa
oå vieji, oåvveji	<i>e va oå vieji å i diitje</i> = överdrivet, av vägen
oåbekäl, oåbäklot	mycket stort, oformlig, oformligt
oåbraka	avbruten
oåsekumi	<i>o ji oåsekumi</i> = får inget uträttat
oåstärman	onormalt, stort, ex. ” <i>E va nån e rektit oåstärman e je</i> ”, (sa murmästare Råholm när han i början på 1970-talet rev ner bagarstugans spismur vid Åminneborg och skulle mura upp den på nytt med de renknackade gamla tegelstenarna. Åminneborgs ägare professor Olav Ahlbäck hjälpte till med att knacka rent teglet. Trött på det enformiga arbetet och i halvt i ilska, utbrister muraren Råholm plötsligt: ” <i>E va nån e rektit oåstärman e je</i> ” Va sa du, ropade Olav Ahlbäck, han sprang in och antecknade ordet i sin dialektforskning och kom ut och sken som solen och sa: ”Nu kan jag skrapa tegel åt dig hur länge som helst, jag har väntat så länge på att få höra detta ord”). ” <i>Eij kvärrvitji ije oåstärmane</i> ” (sa Selim Hydén om en båt som kunde svänga och styra snävt)
oååveltäsch	<i>a loå oååveltäsch</i> = han hade fått för mycket av ”det goda”
paambäl i se	dricka opassande mycket, ex. <i>va a paambla i se</i>
paijråsko	slarvig, trasig
paijåm	måna om någon, ex. <i>paijåm dom ådentlit nö, a vatt så åmpaija, paijåm kissona</i>
paivas	oroas, ex. <i>buri int siti å paivas</i> = sitt inte och va orolig
pelastäin	spelsten, vid lek med spelstenar, en gammal lek
pelombaande	pärhlalsbandet
piel stäin	gammal lek, sten som kastas upp och fångas i handen
pitro	kinkig; <i>pitro pitrot</i>
pjaaldro	babblar, pratar för mycket, ex. <i>o i pjaaldro</i>
pjaso	löjlig; <i>pjaso, pjasot</i>
pjeklot	knåparbete, <i>pjeklot</i>
pjååko	för noga, godtar inte vad som helst
plikta	få böter, ex. <i>hu mytji plikta a</i> = hur mycket fick han i böter
plikta me liive	betalade med sitt liv
plåmpa	falla, föll, <i>plåmpa</i>
prekar oåv	knallar iväg
prekari	långsam
prånt	absolut, ex. <i>ja måtta prånt jäär e</i> = jag måste absolut göra det, <i>ja måtta prånt gaa</i>
pränik	medalj, belöning
präntar, pläntar	skriver, textar

pålla poå	rörde ihop, sladdra
påpalta	<i>va påpalta</i> = ha många lager kläder
påstaandand	påstridig
påtjäärand	påstridig
pärr	strida, bråka; <i>pärr, pärra</i> , ex. <i>sluut pärr!</i>
päschjåon	person
päuro	löjlig; <i>päuro, päurot</i>
raam	mycket duktig, ex. <i>o va raam ti arbet</i>
raam, rama	<i>i vakä raam, täide rama</i> = en vacker ram, de där ramarna
raat	elak; <i>raat, raate</i> , ex. <i>o va i riktig raat</i>
rada	bra, duktig
radari	någon som var duktig kallades <i>radari</i>
rafs	<i>rafs ått de</i> = förse dig, ta åt dig
rakla åkoll	föll omkull; <i>rakla åkoll</i>
raklo	fallfärdig; <i>raklo, raklot</i> , ex. <i>i raklo jäschgål</i>
rama	bra, duktig, ex. <i>i rama flick</i> = en duktig flicka
rapla	talar snabbt, ex. <i>e va naa va ande rapla poå</i>
ratt	enkelt, ex. <i>e jint så ratt ti faar ti schjäre nö</i> (från Paxalgränden)
reka	står och slår; <i>reka, rekar</i> , ex. <i>i döör rekar, i boåt rekar, va je som rekar?</i>
reko	<i>o va så reko</i> = ändlös pratmakerska
rippa	<i>sluit ripp i döre</i> = slut spring ut och in
risko	käpp, ex. <i>sät uit risiko</i> = märka ut vägen med käppar på isen eller när vägen skall plogas
rock	flytt, flytta på; <i>rock, rocka</i> , ex. <i>rock stäini</i> = flytta stenen en bit
rocka	oförståndig, ex. <i>o ji rocka onde</i> = hon är inte riktigt klok
rundel	sväng runt; <i>rundel</i> , ex. <i>ta i rundäl ti de</i>
råklar	lös, ostadig, ex. <i>tanne råklar</i> = tanden är lös
råmpiile	<i>fieg opp råmpiile</i> = sägs om både djur och människor, om ystra kor och kvigor som släpptes ut på våren, om en ko som ville till tjuren, om en människa med stor brådska
råove	<i>råove</i> kommer när man slipar knivar, skärar och liar, tas inte bort från liar och skärar, de biter bättre om det är kvar. Från knivar, yxor och slåmaskinsbett för man bort <i>råove</i> med <i>vitisiendo</i>
råpaskååt	framfusig, kvick; <i>råpaskååt, råpaskååte</i>
råschje	stickor, blad, gräs, som måste bort, ex. <i>mytji råsch ilaame lingone</i> = mycket skräp bland lingonen

råsko	ostädad, ovårdad; <i>råsko</i> , <i>råskot</i> , ex. <i>råskot golv</i>
rååmar	kornas läte; <i>rååm</i> , <i>rååmar</i> , <i>rååma</i> , ex. <i>koona rååma</i> = korna råmar
rååmar	gråter, ex. <i>va rååma tu fö</i> = vad gråter du för
räinar	regnar, regnade; <i>räina</i> , <i>räinar</i> , ex. <i>e räinar</i> , <i>e räina i goår</i> , <i>e a räina lieng</i>
räinar	regnar; <i>räinar</i> , <i>räina</i> , ex. <i>e räinar</i> , <i>e räina i goår</i> , <i>e a räina lieng</i>
räinbaath	regn på höet
räinbaath	regn på höet
räänd i	bli förbannad, arg, ex. <i>räänd i fö me</i> = jag blev förbannad, <i>räänd i fö a</i> = han blev förbannad, <i>räänd i fö o</i> = hon blev förbannad.
rääschjus	medsols, <i>spinn gaane rääschjus</i> , spinnrockshjulet går medsols
räätjel	lång karl, ex. <i>i laang räätjel</i>
rödar	röd soluppgång och -nedgång (<i>rödar</i> utt. med kort ö och betoning på ö), ex. <i>e röda i mörust så e kåmbä nåo nier nai sått furi kviendi</i> = Det var morgonrodnad så det blir nog nederbörd mot kvällen.
rökta	vårda; ex. <i>ja rökta graave</i> = jag skötte om graven
sallvära	bevara, ex. om fisk och kött, <i>ska di få e sallvära?</i> = skall de få det bevarat?
saninje	sanningen; <i>saning</i> , <i>saninje</i> , <i>saninga</i>
sannsieg	något som omtalats länge men inte blev av, <i>e vatth i sannsieg i de</i>
sannsägor	historier (utt. med kort ä)
schjeitrii, schjiit	skräp
schjinnknarko	dragspelet
schjiti	smutsig
schjuuth	skjuta; <i>schjuuth</i> , <i>schjuutär</i> , <i>schjäuth</i> , <i>a skuti</i> = skjuter, sköt, har skjutit
schjäggo	skäggig
schvaal oåa se	kyla ner sig (om människor); <i>schvaal</i>
schvaal/as	kyla ner mjölk och grädde, <i>e ska schvalas oå</i>
schvabbar ei se	äter slarvigt
schvallpa	svalla, svallar; <i>schvallpa</i> , <i>schvallpar</i>
schvappla	stänkte, stänkte över; <i>schvappla</i>
schvatt	svart
schvattrar	det <i>schvattrar</i> när man går på gungfly, ex. <i>schvattrar ondi fyötre</i>
schviirah	festa om; <i>a vuri uitth å schviirah</i> = han har rumlat om
schvippla	spillde, spiller; <i>schvippla</i> , <i>schvipplar</i> , <i>schvippa</i> , <i>schvippar</i>
schynnbaalit	sågs tydligt, minns klart

schällga	skelar, ex. <i>schällga me yögon</i>
segot	disigt
sekot	en aning smutsigt, ex. <i>e ji sekot</i> , också om dimma
siinand sak	lätt att se, helt naturligt
siinäriärr	sägner, sagor, berättelser, ex. <i>e va siinäriärr i de</i> = det var en saga
siuup	supa; <i>siuup</i> , <i>siupär</i> , <i>säup</i> , <i>siupi</i> . ” <i>E jieg jämt uit sām tā Matt säup</i> ” (talesätt).
skaka	skakar i kroppen, darrar, (<i>skaka</i> utt. med kort a)
skall, skalle	skall; <i>skall</i> , <i>skalle</i> , ex. man ordnade ett <i>skall</i> för att söka efter både människor, får och vargar
skrapla	skrapla; <i>skrapla/r</i> , ex. småsten skraplar
skraplo	skröplig, <i>a soåg skraplo uit</i>
skrede ji uir	något har blivit snett vid byggnadsarbete
skrick	skrinna; åka skridsko; <i>skrick</i> , <i>skrickar</i> , <i>skricka</i> , ex. <i>ska vi skrick?</i> = ska vi skrinna?
skricka	halka, ex. <i>ja skricka åkoll</i> = jag halkade omkull
skryip	trevlig
skrååla	förde oljud, för oljud, skriker; <i>skrååla</i> , <i>skråålar</i>
skrömta	knastrar när man tuggar hårt bröd; <i>skrömta</i> , <i>skrömtar</i>
skussa	skuffa, knuffa; <i>skussa</i> , <i>skussar</i> , ex. <i>skussa</i> någon på kälke i kälkbacken
skussbacka	kälkbacke
skåda	betrakta, ex. <i>o skåda på a</i> = hon betraktade honom
skådda	skudda; <i>skådda oå se</i> = skudda av sig, putsa av sig
skållvo	lång spricka i isen; <i>skållvo</i>
skåpa oå	sprang; <i>skåpa oå</i> (utt. med kort å), ex. <i>skåpa oå/ oåv</i> = sprang, sprang av sig, det gör barn, kor och kalvar
skååd	<i>skååd nö!</i> = titta, se på den där!
skååv	<i>fie i skååv</i> = fick ett infall
slaak	orkeslös, svag i kroppen
slaambra	föra oljud, ex. <i>ti slaambär</i> = att föra oljud
sladisko	slarvig
slakro	slapp
slampo	en som är slarvig
lieskar	när det blåser; <i>lieska</i> , <i>lieskar</i>
slifsar	slinter
slyög	välgjord, noggrann

slåbba	<i>a slåbbar oå</i> = går osnyggt
slåbbas	snösörja, snö, mattor på golvet kan <i>slåbbas fö fyötre</i>
slåbbot	<i>slåbbo vieg</i> = oplogad väg, dåligt före, <i>slåbbot ti gaa</i>
slååmbra	föra oljud, slamrar; <i>slååmbär, slååmbrar, slååmbra</i> , ex. <i>o ji slååmbro</i> = hon är slamrig av sig
smock in	kasta in, ex. <i>smock in me e</i> (om mat), <i>smock in e nö</i> (om hölass m.m.)
snara	hellre, hellre det, ex. <i>snara he</i> (kort a, betoning på a)
snyötja	skämdes
snyötjha ivieeg	<i>snyötjha ivieeg</i> = lomma skamsen iväg
snållar	talar i näsan
snåoskar	vill ha reda på något
snårkla	snorklar; oljud från halsen
snäis	snäsa; <i>snäis, snäist</i> , avbryta bryskt, ex. <i>a snäist oå ande</i>
snäisas	näpsas, ex. <i>a sko snäisas oå ande!</i> = han borde näpsas!
snäkstar	ogin, snål
snäro	snara; <i>snäär, snäro, snärona</i>
snäuth	knappt, när man mäter en aning för litet
snäär de in	titta in, kom in
sollti	svulten, hungrig, mager; (<i>sollti</i> utt. med o)
soåg	såg; <i>ti sii, ja siir, ja soåg, a sitt</i> = att se, jag ser, jag såg, jag har sett, ex. <i>soåg ni dom?</i>
spaseera	spatsera, <i>di va å spaseera</i> = de gick på promenad
speta	speta, spänna; <i>spiet, spetar, speta</i> , ex. <i>di speta schjinne</i> = trär skinn på <i>speto</i>
spetot	trångt
spinko	liten och smal
spitaakle	spektakel
spitji	späd; ex. <i>o va spitji i liive</i> = smal i midjan
spliit	osämja, ex. <i>a sådd mytji spliit</i> = ställde till osämja
spraka poå	<i>a spraka poå a</i> = hoppa på för att slåss
spuöl	<i>luut se måot</i> = luta sig mot
stackla	stappla; ex. <i>di stackla poå</i> = går med gamla, sjuka ben
stagg	stanna; <i>stagg, staggar, stagga</i>
stagga	stanna, ex. <i>a stagga nö</i> = han stannar nu, <i>vöm saag a sko stagg i sta-an?</i> = vem sa att han skulle stanna i staden?
stanka	sucka; <i>soåt å stanka</i> = satt och suckade

stappla	läste fel, kunde inte läxan, <i>stappla</i> förekom även i lekar; <i>a stappla på tabula</i> = han kunde inte multiplikationstabellen
steko	kort, ex. <i>e va i steko biet ti gaa</i> = det var inte så långt att gå, <i>o ji steko</i> = hon är kort, <i>i steko stämp</i> = en kort stump, <i>i je ji fö stekot</i> = det här är för kort. (<i>steko</i> utt. med kort e)
streidand	osams
strimpa/r	för snäv, ex. <i>kläninje strimpar</i>
stritta	stänka, stänker slask, ex. <i>e stritta påmme</i>
strittona	regnstänk, ex. <i>strittona på fönstre</i>
sträika	strejka, fungerar inte, ex. <i>o sträika nö</i> = om en sak som inte fungerar, t.ex. om en klocka
sträika	strejka; <i>sträika</i> , <i>sträikar</i> , vill inte göra en sak
stuschk	elak, högmodig
stämp	liten bit av rep, garn, ex. <i>i stäko stämp</i> , <i>je me i stämp</i>
ståomane, ståo-man	stor, stort
stäck oå	stoppa eller förhindra något, ex. <i>stäck oå i de</i> = stoppa det där, <i>fiee du int he oåsteckt?</i> = kunde du inte förhindra det?
stäck oåv	<i>stäck oåv jåånona hans</i> = stoppa hans ovanor
stärva	dog (jfr engelska <i>starve</i> = svälta (ihjäl))
stäuk	att städa, ex. <i>ja stäukar</i> = jag städar, <i>ja a stäuka</i> = jag har städat, <i>ja stäuka</i> = jag städade
stäukot	rörigt, ostädat
stäulo	omedgörlig, egensinnig
stääth tiel	ställa till, ex. <i>va a onde stääth tiel me nö/ va a o foåji tell me nö?</i> = vad har hon ställt till med? <i>O styyila tell e så tåokot så o sko a kona fall ihääl se</i> = Hon ställde till det så hon kunde slagit ihjäl sig.
stääna	stelnat, stelnar, blev hård; <i>stään</i> , <i>stääna</i> , <i>a stääna</i>
syltar	veckar/kårvar, ex. <i>stråmpona syltar</i> . <i>Såcka sylta nier i skoa så e vatth så kåbloth</i> = strumporna veckar/kårvar sig i skorna.
syydär	står snett; <i>syydä</i> , <i>syydär</i> , <i>sydd</i> ; stod snett
såhla oå/ oåv	gick/ for iväg snabbt, förnärmad
sålkot	solig; en aning smutsigt
såmbä, såmbäl	somliga; <i>såmbä</i> , <i>såmbäl</i> , ex. <i>såmbä sååvä lieng om mårona</i> = en del människor sover länge på morgonen
sånna	sydlig vind, ex. <i>e blååsär sånna</i> , <i>Nåola gaa ti kåjs ti kvieeldi, sånna ji i nattgräävar</i> . <i>Sånna kåmbär me tjåcka å tånna</i> .
såto	en aning smutsig
såvla a	<i>a såvla a i yögon</i> = gnida snö i ansiktet på någon, han såvla honom

såväl	<i>såväl se uir yögona</i> = snabbtvätt av ansiktet
säär, segär	säga; <i>seäg, seägär /sää, saag, a sagt</i> , ex. <i>ja sää ju he, ja saag ju he, ja ha ju sagt e, nåo segär ja he så ha ja int sagt na</i> (betyder att inte säga för mycket i en sak)
sörrpla	dricka under sugande ljud
takas	order till hästen när den skulle gå bakåt
tampi, räiptampi	liten bit av något, repstump
tappa	förlora, i spel, krig, kamper, vadslagning
tegas	dra ut på tiden, tveka; <i>tegas, tegast, a tegast å tegast</i>
teiid	dit
teiid tele	rätt åt dig, rätt åt dem, ex. <i>di haa teiid tele</i>
tell ti fjääl	släkt i fjärde led, <i>tell ti fjääl</i>
tellstymmels	obefintligt, ex. <i>e vaint tellstymmels tele</i> = fanns inte
tellstånd	tillstånd
telltyila	tilltufsad, skrynklad, omskakad
telltåvla	tilltufsad, skrynklad, <i>telltåvla</i>
tiel, tell	till
tjevär	gnälla, gläfsa; <i>tjevär, tjevrar, tjevra</i> , ex. <i>tjevärhondi</i> gnäller, sades om människor och om en hund som gnäller och gläfsar
tjii, tjiaa	andfådd, han flämtar, jag är så slut så jag flämtar; ex. <i>a tjiaa et aanda, ja ji så sluut så ja tjiaar</i>
tjinko	lättstött, noggrann, ex. <i>a ji tjinko me allt a jäär</i> = han är noggrann med allt han gör, <i>e va naa va onde va tjinko</i> = hon var förskräckligt lättstött
tjinsa	gunga, gungar; <i>tjins, tjinsar, tjinsa</i>
tjippah	glappa, glappar, <i>tjippah, tjippar</i>
tjuutärh	gråta; <i>tjuuth, tjuutärh, tjäuth</i> = gråta, gråter, grät
tjyöjess	vill spy, kasta upp
tjäino	riktning, väg. ex. <i>vi taar onde tjäino</i> = vi tar den där vägen
tjäisar å poå	begär, pockar på
tjäivla	slog snett vid bollspel
tjöttah	pyr, ligger och pyr, om en liten eld, ex. <i>e loåg å tjöttah</i>
tjööft	köpte, ex. <i>tjööft mytji i staan</i> = köpte mycket i staden
tong	tung
tongfåota	gå tungt, klumpigt
tonte	tomt; <i>hu ståor ji tonte?</i> = hur stor är tomten?
tonte	tomt; <i>hu ståor ji tonte?</i> = hur stor är tomten?

tontgåbb	tomte, tomtgubbe; <i>tontgåbb</i> , <i>-gåbbi</i> , <i>-gåbba</i> = väsen, som man tidigare trodde fanns
tontgåbb	tomte, tomtgubbe; <i>tontgåbb</i> , <i>-gåbbi</i> , <i>-gåbba</i> = väsen, som man tidigare trodde fanns
toåth	<i>gnåola på i toåth</i> = gnola en låt, <i>ga i liiti toåth</i> = gå en bit, <i>gaantoåth</i> = litet garn
toååglo, toåågloa	långsam, långsammare, ex. <i>a ji nåo toåågloa</i> = han är nog mycket långsammare
toåågot	utdraget, räcker länge
trajilj, trajiljona	berättelse, historia, sägen som har berättats
tramp	trampa; <i>tramp</i> , <i>trampo</i> , <i>trampona</i> = trampor till vävstolen, till cykeln
tranas	sträcka sig efter, försöka nå
trava	springa; <i>trava</i> , <i>travar</i> , om barn, käringar, hästar. Ex. till barn som springer in och ut: <i>Sluuth traav in å uuth!</i>
travla	trampa, trampar ner; <i>travla</i> , <i>travlar</i> , t.ex. om säd. <i>Vöm a vuri å travla ije?</i> = Vem har trampat ner här?
trilla	falla, ramla, ex. <i>ja trilla åkoll</i> = jag föll omkull
trilla	trilla, ex. <i>trilla i vieji</i> = är i vägen när ett arbete utförs
trinn	rund
trinta	hoppa, hoppar runt; <i>trinta</i> , <i>trintar</i> , ex. <i>o trinta runt</i> = hon småsprang runt, hoppade hage
trumant, tråmant	med tvång
tryinand	nyfiken
tråbeli	<i>i grään a stäiji i tråbeli på måsa</i> = en gran stannat i växten, även kortväxt
tråda	trampa; <i>tråda</i> , trådar, trampar, ex. trampa en cykel
trådo	cykeltrampa
tråko	tråkig; <i>tråko</i> , <i>tråkot</i> , tråkigt, (<i>tråko</i> utt. med kort å)
trånas	längtar; även att försöka nå något
työg	dra, ex. <i>työg uuth e</i> = dra ut/ förlänga tyg, <i>työg räipe</i> = dragkamp med rep
työg	dra; <i>työg</i> , <i>työgär</i> , <i>työgd</i>
tåominji	glupsk, får inte nog, snåljåp
tåpar	svamlar, <i>tåpar</i> (utt. med kort å)
tåseli, tåsel	långsam, feg, ex. <i>a va i rikti tåsel</i> = han var en fegis, odugling
tåväl int	skrynkla inte, ex. <i>tåväl int e</i> , <i>tåväl int tell duutji</i> = skrynkla inte duken
tåväll åm, tåvlla åm	skaka om, ex. <i>tåväll åm a</i> , <i>tåvlla åm a</i> = han skakade om honom

tååkka, tåka ei	<i>tåka vädär</i> (utt.med kort å och ä) = olämpligt väder att ge sig ut i, t.ex. när det är 25 grader kallt
tååmblar	gör fel, ex. <i>va tååmblar ande me?</i> = vad håller han på med?
tååtär	<i>a kååmb hiid tååtär</i> = han kom hit på nytt
täretth	därefter, ex. <i>täretth tå?</i> = vad hjälper det?
tärrme	därför
täälia	om vädret, ex. <i>e vatth täälia nö</i> = det blev litet mänskligare nu
tökäth	ofta, ex. <i>tökäth å tetth</i> = titt som ofta
tökäth töckla	ofta, oftare, ex. <i>o jäär e tökäth</i> = hon gör det ofta, <i>tu gaar tökäth tiid</i> = du går ofta dit
töllpo, töllpot	valhant, fick inget ur händerna; <i>töllpo, töllpot</i>
törrves	behövs
undäriens	hela tiden
uuibäukh	ett riktigt oväder, storm, snöyra, regn och åska
uuibäukh	stort bråk; <i>e vatth i uuibäukh tå a kååm häim</i> = han ställde till med bråk när han kom hem
uuilaameh	inte med (i leken) längre, ex. <i>o ji uuilaameh onde</i> = hon är inte med längre
uuirbaka	utmattad, trött
uuitbleing	hittar på, gör ofog, ex. <i>a va i rikti uuitbleing</i> = han ställde till med ofog
uuith et allth	alltid
uuith et i iend	hela tiden
vaala	borde, ex. måste göra, <i>vaala jäär, vaal, vaala, vatth</i>
vaandar	avskyr, ex. <i>ja vaandar e</i> = jag mår illa åt det
vaanmäkti	orkar ingenting, slutkörd, vanmäktig
vadan	varifrån, ex. <i>vadan ji tu?</i> = varifrån är du? (<i>vadan</i> utt. med korta a)
vakatth	försiktigt, ex. <i>ga vakatth</i> = gå vackert, gå försiktigt, <i>a du sitt va vakatth</i> = har du sett så vackert, äldre människor <i>gaar vakatth</i>
vakär	vacker, ” <i>Allt va a foår i se vaal a vakär oåv</i> ” (talesätt).
vamna	kvävas, kvävs; <i>vamna, vamnar</i>
vedästyddjelitt	förskräckligt
vedäväädit	förskräckligt, vedervärdigt
vegaräine	väggkant, dikeskant längs väg
velltär	välta; <i>velltär, velltrar, velltra</i>
vieek	vecka, ex. i <i>vieek, förr veko, nästa vieek</i> = en vecka, förra veckan, nästa vecka

vindi	vinden, ex. <i>vinda: vesta, östa, sanna å nåola</i> = vindarna: väster, öster, söder, norr, <i>vindi schväivar froån å tieel</i> = vinden blåser från olika håll, <i>å i je ieeviga blååsase</i> (t.ex. om vårbåsten)
visst	visst, ex. <i>di fria visst</i> eller <i>e ji visst</i> = anses som ett par, ”de går stadigt”
vorrma	beundra, beundrar; <i>vorrma, vorrmar</i>
voårållvah	stora vackra snöflingor, sägs förutspå vårens ankomst, <i>a ni sitt voårållva?</i>
voåån	utväg, ex. <i>all voåån uuit</i> = ingen utväg kvar
vuri	varit, ex. <i>e a vuri å furi</i> = det har varit och farit. ”Åm int ÅM a vuri, a tjuuri mjölka” (talesätt).
väli	välja, ex. <i>ti väli, ja väljär, ja vääth, ja ska väli</i> = att välja, jag väljer, jag valde, jag skall välja.
vällka	bättre, ex. <i>vällka än aar</i> = bättre än andra
vääth	valt; <i>väli, vääth</i> , ex. <i>ja vääth e</i> = jag valde det
völa	bjuden, (utt. völa), ex. <i>o va int na völa</i> = hon var inte bjuden
völoschlyös	vårdslös
ynntjeli	ynklig
ypivattne	öppet vatten, ex. <i>tide jee ypivattne</i> = där isen möter öppet vatten
ytascht	längst ut, ytterst, ex. <i>a loå ytascht</i> = han låg ytterst
åga	orolig, ex. <i>o a vuri åga yvi o</i> = hon har varit orolig
ågafoll	nyfiken, någon som så gärna ville berätta något; <i>o va så ågafoll</i>
åkvätth	det kan slå <i>åkvätth</i> för en människa = hon har inte riktigt reda på vad hon säger och gör
åkvätth	tvärsöver, tvärtom, ex. <i>e slåo åkvätth</i> , en släpa (släde) kan slå <i>åkvätth</i>
ållva	gråta, låter; <i>ållva, ållvar</i>
ållvar	skriker, ropar, ex. <i>ållvar som i kritur, ållvar å loätär åm se</i>
ållvioldi	eld för vargar; <i>ållvioldi</i>
ållvo	beklagar sig, vojar sig, <i>o i så ållvo</i>
åobärrgd	gör ont överallt vid värk eller klåda eller orolig, <i>ja ji så åobärrgd</i>
åoeävle	olycka; <i>åoeävl, åoeävle</i> , ex. <i>la int så ja kåmbär i na åoeävl</i> = gör inte så jag råkar ut för något, <i>o kååm i åoeävle</i> = hon råkade ut illa ut
åofälo	halt, skadad; <i>åofälo</i> , ex. <i>skomakari ji åofälo</i>
åokåtant	osams
åolyöögd	inte ljugit
åoläändoth	ojämnt, oländigt, ex. <i>e ji så åoläändoth</i> = det är så stenigt och ojämnt
åolöcko	olycka

åool	ord; <i>åol, åole, åole, i åol, i je åole</i> = ett ord, det här ordet
åool	tala, talade; <i>åool, åoola</i> , ex. <i>a åoola ii e</i> = han sade något om det, <i>åool int ii e!</i> = tala inte om det!
åoomar kaalt	en kall pust/vindil drar förbi, <i>e åoomar kaalt</i>
åorijeeli	oregerlig, svår att lugna ner, ex. <i>o ji åorijeeli</i> = hon är svår att lugna ner
åotålo	grinig, missnöjd, otillfreds, ex. <i>a ji så åotålo</i> = han är så otålig
åovölo	fult, missbildat, <i>åovölo, åovölot</i> , t ex. <i>e va åovölot laga</i> = det var dåligt gjort
åsstji	lysten, snål på mat
åtra	ändra, ångra, ex. <i>ja åtra me</i> = jag ändrade mig
ååndäsç	undra, ex. <i>e vaint ååndäsç</i> = inte att undra på
ååthflååth	lätt att ta i land med en båt vid okänd strand, <i>e i braa ååthflååth</i> = det är bra för landstigning
äin	reta upp, ex. <i>ti äin i bess så a vaal fålkilsk</i> = reta en gumse så att den blir ilsken på folk, <i>di äina opp varaar</i> = de retade upp varann
äin	reta, retade, retat; <i>äin, äina, äina</i>
ärrbarrmlith	eländigt, ex. <i>e ji så ärrbarrmlith dåålith</i> = det är så erbarmligt, förskräckligt dåligt
ävvjo	gyttjig, nersmutsad med lera
ääular	yr, ex. <i>Fåsch Matt kokka uit uir fålåtansienje å saa: Äular e än på Brännlaande?</i>
ögglä, ögglar	titta, glo; <i>va onde öggla påmme</i> = vad hon glodde på mej
öisti	finns bak i båten framför <i>backskåta</i>
ömbäsçti	fort, genast
ömsand	ensam, ex. <i>ja ji så ömsand</i> = jag är så ensam
ömtåm, ömta åm	tala om, talade om, antydde
öuutriitjhes	utrikes

Gamla mått

aane	aln (gammalt längdmått), en aln är 2 fot = 59,4 cm. Längden från armbågen till lillfingerspetsen.
famn	famn; <i>famn</i> , <i>famni</i> (gammalt längdmått). En famn = 3 alnar eller 1,78 m. (Måttet från långfingerspetsen på vänster hand till höger handens långfingerspets då båda armarna är utsträckta så långt som möjligt. <i>Famn</i> har också använts för att ange en mängd ved).
femmkapps-måtte	kärl, som rymmer fem kappar (gammalt rymdmått för torra varor). En kappe = 1,75 kannor = 4,58 liter.
fjälång	fjärding, en fjärdedels tunna; <i>fjälång</i> , <i>fjälångi</i> , <i>fjälånga</i> . Uttrycket <i>fjälång</i> användes särskilt om ett laggkärl för fisk. En fjärding för våta varor (saltat kött och fisk) är 31,4 liter och för torra varor (spannmål) 18,3 liter.
fåot	fot. En fot = 29,7 cm (gammalt längdmått. Längden från hälen till spetsen av stortån).
kappa	kappe (gammalt volymmått). En kappe rymmer 4,6 liter torra varor.
ståop	stop; <i>ståop</i> , <i>ståope</i> (gammalt mått), ett stop = 1,3 liter
tuum	tum; <i>tuum</i> , <i>tuumi</i> . En tum = 2,47 cm (bredden över en manstumme)
tånno	tunnan, (ett kärl och ett gammalt rymdmått). En vanlig storlek på en tunna var 48 kannor (125,6 liter) för våta varor och 56 kannor (146,6 liter) för torra varor.
åtting	En halvfjärding eller en åttondels tunna (gammalt rymdmått för våta och insaltade varor). En åtting rymmer 6 kannor (15,7 liter).

Bondstugan med inventarier

bakobåole	bakbordet; <i>bakanbåol, bakobåole, bakobåole</i>
bakuuni	bakugnen; <i>bakuun, bakuuni, bakuuna</i>
balltji	skrubbb bakom spisen; <i>balltji</i>
balltji	balk, ex. en balk i golvet eller taket
boschienda	bordsändan
braandstaka	brandstaken; <i>braandstaak, braandstaka</i>
bråoe	bron; <i>bråo, bråoe</i>
bröfårrmo	brödformen
brökaavli	brödkaveln; <i>brökaavli</i>
bröspete	brödspettet, stänger i taket för rågröd
bröspeto/bröspelo	brödspade med långt skaft, den användes vid gräddning av rågröd och limpor i den stora bakugnen
bytto	byttan, träfatet. <i>Bytto</i> kunde också sägas om en trumpen kvinna eller flicka.
bållstre	bolster; äldre typ av madrass, som bestod av ett hemvävt bolstervar, som var stoppat med <i>råulugg</i> , klippta rörvippor eller med dun
bånnngongo	barngungan; <i>bånnngong, -gongo, -gongona</i> . Gunga fäst i åsen i stugan.
båscht	borste; <i>båscht, båschti, båschta</i>
bäntji	bänk, vedbänk; <i>bäntji</i> även <i>bintji</i>
bössman	bessman, gammal handvåg; <i>bössman, bössmane, bössman</i>
diegspaad	degspad; <i>diegspaad, diegspade</i>
diegrååg	degtråg; <i>diegrååg, diegrååje</i>
drecksflask	dricksflaska; <i>drecksflask, drecksflasko</i> . I <i>drecksflasko</i> , som var ett laggat trækärl, togs surmjölk, kärnmjolk, svagdricka, vatten med på olika arbeten och resor.
dreckstänn	drickstunna; <i>dreckstänn, dreckstånno</i>
dörafönstre	fönstret närmast dörren till farstun
döre	dörren; <i>döör, döre, dööna</i>
faschji/faschje	”flygande” aska i öppna spisen eller när luckan i spisen öppnas
fatane	handtag på gryta
feilhylllo	filhyllan
feäldi	fällen, användes i sängen, i släden och i fälbåten
flugolippo	liten håv av gardintyg och vide för att fånga flugor med

flugosmätto	flugsmällan, de äldsta var gjorda av läder
framstugo	ena delen av en gammaldags parstuga med farstu och kammare emellan
fålåttane/förlåttane	handvävt rutigt förhänge för nedre delen av tvåvåningssängen
fålåttansienje	urgammal typ av tvåvåningssäng i bondstugorna
fåschto	farstu
fåschtokamari	farstukammaren
gaavälfönstre	gavelfönstret; <i>gaavälfönstär</i> , <i>gaavälfönstre</i>
glaasskoåp	skåp med glas i dörrarna
grepane	handtag på gryta och korg
gruuvo	utrymmet nedanför bakugnen, askgruva, dit aska och kol rakades ned sedan eldningen var avslutad och gräddningen av bröd skulle börja
gryito	grytan; <i>gryit</i> , <i>gryito</i>
gåvaspjield	ångspjäll; <i>gåvaspjielde</i> fanns i stugans skorstensstock
hallmdyyno	halmdynan; <i>hallmdyyn</i> , <i>hallmdyyno</i>
hallvgadeiindre	halvgardiner; <i>hallvgadeiindre</i> . Vit gardin som var uppspänd på band för nedre delen av fönster. Halvgardinerna var frändragna på dagen och fördragna om natten.
handöuk	handduk
hannkliee	<i>hannkliee</i> , ett smalt förhänge vid huvudändan i förlåtansängen
helljääne	spisjärnet, hålljärnet
hello	hällan, vedspisen; <i>hell</i> , <i>hello</i> , <i>hellona</i>
hellringa	spisringarna
hyvelbenttji	hyvelbänken
häim	hem
häimane	hemmanet; <i>häiman</i> , <i>häimane</i>
ieltyyl	eldflamma, mycket liten brasa
innaschjienje, innasienje	tvåvåningssängen med förlåttan; <i>innaschjienje me förlåttane</i>
juuskråon	ljuskrona; <i>juuskråon</i> , <i>juuskråono</i> , <i>juuskråonona</i> , med levande ljus, hängdes i taket under julen
jässbåde	bröllopet; <i>jässbååd</i> , <i>jässbåde</i>
kafikvään	kaffekvarn; <i>kafikvään</i> , <i>kafikvääne</i>
kamadöre	dörren till kammaren
kamari	kammaren, rummet
kappona	gardinkapporna, hängde upptill vid fönstret
klaffaskoåpi	klaffskåpet, en med klaff försedd byrå

klinko	vridbar haspel av järn eller trä på dörrar med stocklås, ex. <i>löft opp klinko tå dö ska uit</i>
klinksnuöre	ett band, oftast handvävt, på utsidan av ytterdörren att dra i för att öppna med klinkan, som satt på insidan. Det var det vanligaste sättet att öppna och stänga en ytterdörr, nyckel användes när dörren låstes, vilket hände sällan förr i tiden.
knagg	träpinne att hänga saker på, ex. kläder; <i>knagg, knaddji, knagga</i>
koååko	svängbar grythållare i den öppna spisen, grytarm
kruisakaavli	brödkavel; <i>kruisakaavli</i> gör mönster i degen
kråkrislåbbo	kvast av kråkris, användes dagligen inomhus före dammsugarens tid
kråppoåsi	takåsen
kvaga	disktvage
kvast	kvast; <i>kvast, kvast, kvasta</i>
kåmåodi	kommod; en möbel med fast eller fällbart lock för förvaring av tvättfat, tvättkanna och potta (från franska <i>commode</i> , 'byrå', se <i>lavoari</i>)
kånnåore	kontor eller skrub (skaffer) under vindstrappan i farstun
kåntkårrji	pärtekorg, ex. <i>tå di fåo ti schjäre haa di messe allt di bihyöva i kåntkårrji</i> = pärtekorgen fylldes med vad som behövdes för besöket på skäret
kååd	karda; <i>kååd, kåådi, kååda</i> . Kardor användes att karda ullen med.
langbänka	väggfasta sittbänkar längs stugans innerväggar
langmattona	långa trasmattor, <i>langmattona</i> var lika långa som stugans golv
langollsfäaldi	fårskinnfällan/långullsfällan; fäll av sex garvade, mjuka fårskinn med vackert fälltäck ovanpå
lavoari	lavoaren; ett lågt skåp varpå handfat, handkanna och tvålkopp placerades (från franska <i>lavoir</i> , se <i>kåmåodi</i>).
luutstain	lutsten; <i>luutstain, -stääni, -stääna</i> , användes i grytan för kokning av vittvätt
låbbo	kråkriskvasten, sopades med inomhus
låodbösso	lodbössan
mark, martje	jord, jorden; <i>mark, martje</i> , ex. <i>vaschj ji onje martje?</i> = vems jord är detta? ex. <i>e jint na bra mark i je</i> = det här är inte bra jord
mjuölskååväl	mjölskovel; <i>mjuölskååväl, mjuölskååvle, mjuölskååvla</i>
naggo	naggan; <i>brönagg, brönaggo, brönaggona</i>
nappo	förläggare, förläggarslev
pannklådda	pannlappar; <i>pannklådda</i>
päromloåra	potatislårarna. <i>Päromloåra me grännreiise på gällve</i>
ryiv	riva, ex. <i>neväryiv</i> = näverriva för t.ex bär, memma, vatten

schäppona	husgeråd, om tallrikar, koppar; <i>schäppo, schäppona</i>
sieng	säng; <i>sieng, sienga</i>
skolla	såg så ut, ex. <i>e skolla så</i> , <i>skolla</i> är också vindsvåningen i ett hus
skollstega	stege till skullen (vindsvåningen)
skrubälsiete, skrubelbänttji	skrubelsätet, skrubelbänken; <i>skrubälsiete, skrubelbänttji</i> , bänk med en karda fastsatt på bänken. Man sitter gränsle över bänken och kardar ullen med den andra kardan, som är försedd med två handtag.
skuuimari	separatorn; apparat som vevades för hand och som skiljde grädden från mjölken
skåopo	skopan, skopan var viktig i hushållen, kopparskoppor var vanliga
slafate	avlångt urgröpt träfat med lock, i <i>slafate</i> togs mat med under äldre tider
slaskämbare	slaskämbaret
slärv	trasa, ex. <i>tyigslärv</i> = tygremsa
smålukona	små luckor i stugans golv, en stor låda, som hade ett lika stort hål som luckan, placerades på golvet vid gluggen/luckan och potatisen hällades ner i potatislårarna i källaren under stuggolvet
smörrbytto	smörbyttan; <i>smörrbytt, smörrbytto, -byttona</i> , (<i>smörrbytt</i> utt. med kort ö)
snuör	snöre; <i>snuör, snuöre, snuörståmp</i>
snöuvo	<i>i snöuvo ko</i> = en ko utan horn
soå	så; <i>soå, soåji, soåga</i> , ex. <i>ta i vattsoåg medde</i> = ta en vattenså med dig, <i>ande soåji ji toåm</i> = den där sån är tom
soåpo	tvål, tallsåpa; <i>soåp, soåpo</i> , ex. <i>ta medde i soåpbiet</i> = ta med dig en tvålbit
speiisi	spisen
speiisjääne	spisjärnet
speiiskråotji	spiskroken
speiislåbbo	liten spiskvast, <i>speiislåbbo</i> användes varje dag för att sopa undan aska i den öppna spisen
speiisschvåtto	svart pasta som smordes på spisplattan och på vedspisen för att få dem svarta och blanka
speijeli	spegeln
speik	spik; <i>speik, speitji, speiika</i>
spelo/bröspelo	brödspaden med kort eller långt skaft
språta	spröt; redskap vid agning, det hängde färdigt inomhus, ex. <i>nö ska a ha me språta</i>
spånde	spund, när svagdrickstunnan var full degades runt om spundtappen
stoppatättje	täcke i sängen, täcket syddes och vadderades i hemmen

stugo	stugan; <i>stuug, stugo, stugona</i>
stäckloåse	stocklåset; sådana lås fanns på de gamla ytterdörrarna
ståol	stol; <i>ståol, ståoli, ståola</i>
stäikpanno	stekpannan, av gjutjärn
såop	sopa; <i>såop, såopa</i> , ex. <i>o a int såopa stugogållve i da</i> = hon har inte sopat stuggolvet i dag
särrvaan	varmvattenbehållare, som värmdes av vedhällan/spisen
taahtjeh	taket
tepann	förhänge vid spis, säng, fönster, dörr; <i>tepann, tepane</i> (<i>tepann</i> utt. med kort, betonat e)
tett	tät, ex. <i>tier va e tett på unssgållve</i> = där var det tätt på ugnsgolvet; kvinnan i huset var ekonomisk sinnad och duktig
tjellaluko	luckan i golvet till källaren; <i>tjellaluuk, -luko, -lukona</i>
tjellari	källaren; <i>tjellar, tjellari, tjellare</i>
tjieno	kärnan, ex. smörkärna
tjinso	gungan; <i>tjins, tjinsö, tjinsona</i>
tjärelldhyllö	kärlshyllan
tjärelldre	husgeråden, tallrikarna, faten; <i>tjärelldre, i tjärelld</i> , ex. <i>vasch ji täijje tjärelldre?</i> = vems är dessa fat?
treiifåotagryito	grytan med tre fötter; ställdes på glöden i öppna spisen
treiifåoti	trefoten; öppen järnring med tre ben, grytan lyftes från <i>koåko</i> på trefoten
tryij	trya; <i>tryij, tryja</i> = träask med skjutlock
tråmbhåål	vädringsöppning i husets stenfot, <i>tråmbhåål, tråmbhåle</i>
tråssgåli	tröskel; <i>tråssgåål, tråssgåli, tråssgåla</i>
tåluri, töluri	törel; <i>tåluri, töluri</i> , rundstav, med en trissa eller ett tråkors längst ner på staven, som stöttes upp och ned i smörkärnan när man kärnade smör
unnsbänntji	ugnsbänken; arbetsbänk bredvid spisen
unnsfönstre	ugnsfönstret, fönstret i stugan bredvid ugnen
unnsgållve	ugns golvet, golvet framför spisen, <i>unnsgållve</i>
unnsjimane	stenarna längst framme i bakugnen
unnsschyymane	liten hylla murad av ett varv tegel ovanför bakugnsluckan i spisen
uuini	ugnen; <i>uuin, uuini, uuina</i>
ux	yxa; <i>ux, uxe, uxa</i>
vaggaståoli, vaggståoli	gungstolen, var vanlig i alla hem
vaggo	vaggon; <i>vagg, vaggo, vaggona</i>

vatämbare	vattenämbaret
vedabänntji	vedbänken; bänk med lock för veden till spisen
vispel	visp av björkris som tidigare användes vid all matlagning, mjöl vispades ner till gröt, välling, sås, bröd och kakor
vispli	vispeln; <i>vispli</i>
ypispeiisi	öppen spis, den vanliga spisen i gamla stugor

Gårdens hus, verktyg, redskap och djur

aale	djururin (<i>pisse</i>); <i>aale</i> , ex. <i>di tjuör uut aale i aalo</i> . Spreds ut över åkern från urinflaken (<i>aalo</i> , <i>pissvangne</i>).
acko	öppning i vägg i fähus, stall och ria. Öppningen var avsedd för vädring eller utkastning av gödsel.
angn	agn; <i>angn</i> , <i>angne</i> , <i>angne</i> = fiskbete
angnkårrji	agnkorgen; <i>angnkårrji</i> = korg för sädesagnar
angntjätta	agnkätten = förvaringsrum för sädesagnar under loggolvet i rian
aschtu	andra stugan, granngården
baka	slarvbräder vid sågning av stockar
bakane, baka	knivrygg
balk	balk; <i>balk</i> , <i>balltji</i> , <i>balka</i> = vägg mellan bås i fähus
barrkkneiv	barkkniv; <i>barrkkneiv</i> , <i>-kneivi</i> , <i>-kneiva</i> . Med barkkniven helbarkades eller halvbarkades ”pappersveden” och propsarna varje vår.
basto	bastun
bess	gumse, bagge; <i>bess</i> , <i>bessi</i> , <i>bessa</i>
bokkabessi	uttryck om både får och barn; <i>bess</i> , <i>bessi</i> , <i>bessa</i> . <i>Bessi</i> = bagge, gumse
boåås	bås (i fähuset); <i>boåås</i> , <i>i je boåse</i> , <i>täije boåse</i>
bragde	fisknät, fiskredskap
bränni	brunnen; <i>Bränni va stäinlagd elu timra oåv ståcka. I brånn kona va gaambäl. Ovapå va brånnlåtje me håle i, di hissa nier brånnsämbare såm soåt på brånnsvippo å hinka opp allt vattn åt folk å fä. Di hinka opp e i brånnskaare så fieg e sta å värms opp.</i>
bråto	bråto; redskap för bearbetning av lin och hampa
bågasååg	bågsåg; <i>bågasååg</i> , <i>-sååje</i> , <i>-sååga</i>
båode	båthuset, mjölkboden, klädbod/ar; <i>båode</i> , <i>båoda</i>
båoegg	boägg; <i>båoegg</i> , <i>båoeddje</i> , ett ägg av porslin som lades i värpburen för att hönsen inte skulle sluta värpa när deras ägg plockades bort.
båås	kort halm, som ströddes under djuren för att hålla dem rena; <i>båås</i> , <i>båse</i>
bäite	bete; kobete, fårbete; <i>kåobäit</i> , <i>kåobäite</i> , <i>fårrbäite</i>
bäulakåo	ko, som inte tar kalv, en gallko <i>bäular</i>
daalstän	slipsten, som användes att förslipa liar, skäror, lövkrokar. Stenen, som var röd, importerades från Orsa i Dalarna, där den bröts under 1800-talets förra hälft. Dalstenen gick i arv i generationer, finns i boupp-teckningar.

dreve	drev; material som används vid tätning runt dörrar och fönster och mellan stockarna i timrade husväggar. Mossa (husmossa eller väggmossa) och blå av lin eller hampa, även remsor av gamla kläder användes till <i>dreve</i> .
dröftari	kastmaskinen, dryft-kastmaskinen, rensade tröskad säd från agnar, damm och ogräsfrön
dröfto	dryfttråget, redskap som användes för att rensa säd
dyngboår	dyngbår; <i>dyngboår</i> , <i>-boåri</i> , <i>-boåra</i> = liten träflake som gödsel bars ut på från fähus och stall
dynggräipe	dynggrepen
dynghack	dynghacka; <i>dynghack</i> , <i>-hacko</i> , <i>-hackona</i>
dyngklöiso	dynghackan, användes för att dra gödsel av gödsellasset som körts ut på åkrarna och senare breddes ut med <i>dynggräipe</i>
dyngkrekäl	dyngkrafsa; <i>dyngkrekäl</i> , <i>-kreklo</i> , <i>-kreklona</i>
dyngstodöre	dörren i fähus mot <i>dyngstoe</i> eller gödselhögen utanför; <i>dyngstodöör</i> , <i>dyngstodöre</i> , <i>dyngstodööna</i>
dyngståo	gödselstället; <i>dyngståo</i> , <i>-ståoe</i> , <i>-ståona</i>
dåon	verktyg; <i>dåon</i> , <i>dåone</i> , <i>ta me de na dåon</i> = ta med dig något verktyg
dåoning	verktyg; <i>dåoning</i> , <i>dåoninji</i> , <i>dåoninga</i>
döidsoåji/döisoåji	vattenså i vilken en blandning av småhö, mjöl och hett vatten stod och drog, <i>döjde</i> , innan blandningen gavs till korna. Det fanns lock på <i>döisoåji</i> .
fegåli	fägård; <i>fegåli</i> = område utanför fähuset
flåora	ränna i fähusgolvet bakom korna för gödsel; <i>flåor</i> , <i>anje flåora</i> , <i>täije flåora</i> .
foår	får (djuret); <i>foår</i> , <i>foåre</i> , <i>foåre</i>
fårrtjätta	fårkätten
fägåli	fägård = området kring fähuset
fäuse	fähuset
fäusgryyt	fähusgryta; <i>fäusgryyt</i> , <i>-gryito</i> , <i>-gryitona</i> . Gryta för att värma upp vatten i <i>fäuse</i>
fäuskoåp	fähuskåpa; <i>fäuskoåp</i> , <i>-koåpo</i> , <i>-koåpona</i>
fäuskvast	fähuskvast; <i>fäuskvast</i> , <i>fäuskvasti</i> , <i>fäuskvasta</i>
fäuspall	fähuspall; <i>fäuspall</i> , <i>fäuspalli</i> , <i>fäuspalla</i>
fäusskoll	fähusvind; <i>fäusskoll</i> , <i>-skolla</i> , <i>-skolla</i>
garv	barkkniv som är ovass, (lie som det är tungt att slå med)
glugg	fyrkantig eller rektangulär öppning i vägg eller i stenfot; <i>glugg</i> , <i>gluddji</i> , <i>glugga</i> , ex. öppning i ria, rökbastu ca 20–30 cm, källarglugg ca 15 cm

gruuvo	eldstad ihopplockad av natursten utomhus, t.ex. vid stortvätt förr i tiden
gräip	grep; <i>gräip, gräipe, gräipa</i>
gåvatratt	ventilationstratt, -kanal i fähustak; <i>gåvatratt, gåvatratti, gåvatratta</i> . Fyrkantig kanal och tratt av bräder i fähusets tak genom vilken varm luft leddes ut från fähuset. Kanalen mynnade ut i en träskorsten på fähusets tak. Ny kall luft strömmade in i fähuset genom gluggar och dörrar.
hallmledo	halmladan; <i>hallmledo</i>
halmhack	halmhackare; <i>halmhack, -hacko, -hackona</i>
halmlied	halmlada; <i>halmlied, hallmledo, halmledona</i>
hink	vinda, veva, dra upp vatten; <i>hink, hinkar, hinka</i> , ex. <i>hink opp vattne uir brånni</i> = hämta upp vatten ur brunnen
huggkabb	huggkubbe; <i>huggkabb, -kabbi, -kabba</i>
hynd	tik; <i>hynd, hyndo, hyndona</i>
hynsch	utedass, avträde, ”tuppen”; <i>hynsch, hynscho, hynschona</i> . <i>Hynscho byggdes mot uthusväddje när dyngståoe. E va vaanlith me i loår i fäuse, e va varmt ti siti tier ilaame juure. Int tjuöft nain hynschpape tå, di reiv gaambä tiiningar i betar å hiengd täi på i speiik.</i>
hyön	höna; <i>hyön, höno, hönona</i>
härrbär	härbret, bod för säd och mjöl; <i>härrbär, häärbre, härrbre</i>
härrbäschskolla	härbrets övervåning
höigaffel	högaffel; <i>höigaffel, höigaffli, höigaffla</i>
höiheck	höhäck, höstängsel; <i>höiheck, höihettji, höihecka</i>
höilied	hölada; <i>höilied, -ledo, -ledona</i>
höirefs	höräfsa; <i>höirefs, -refso, -refsona</i>
hönsgaaldär	hönsgaller; <i>hönsgaaldär, hönsgaaldre, hönsgaaldre</i> = galler av järntråd
hönslaav	hönslave; <i>hönslaav, -lava, -lava</i>
hönsvagla	stänger för höns att sitta på
ienjeslädo	ängsladan, höladan
jessle	gärdsel, virke till gärdesgårdar; <i>tråodor och staavar</i>
juule	cykeln; <i>juul, juule, juule, ti tjuör på juule</i> = att cykla
juuvär	juuvär, <i>kojuver; kåojuuver, kåojuuvre, kåojuuvre</i>
jåkti	liten gärdesgård vid bäck eller å, den togs bort på hösten och sattes ut på våren; <i>jåkti, jåkta</i>
jäilträåje	trätråg, i träget lades den rensade strömmingen. <i>Jäilträåje ska i saltvattne furi a buri jäil.</i>
jäit	get (djuret)

jäschgåll	gärdesgård
jäälhond	hynda; <i>jäälhond, jäälhonda</i> = hynda som löper, hundar som samlas
kaalbiiti	huggmejseln
kalv	kalv; <i>kalv, kalvi, kalva</i>
kalvkåta	livmodern hos en ko
kalvtjett	kalvkätte; <i>kalvtjett, -tjetti, -tjetta</i>
karrvel	karvel; <i>karvel, karrvela; ondilag fö bräädre froån kråppoåsi</i> = underlag för bräder från takåsen
kastskååvle	kastskoveln; <i>kastskååvle</i>
klaav	klave; <i>klaav, klava, klava</i> , ex. <i>koona klavas med klava</i> . Klaven var tidigare av trä, senare av järn.
klyvanux	klyvyxa; <i>klyvanux, -uxe, -uxa</i>
kläppa, skäri- kläppa	sommarlamm födda på skären
kläppi	kläppen i klocka och i skälla, finns också på lås
knaavli	handtaget av trä på liens skaft; <i>knaavli, knaavla</i>
knärrvel	handtag av trä på lien; <i>knärrvel, knärrvli, knärrvla</i>
kvett, kvettmörjo	stickor som samlas i vedlidret; <i>kvett, kvetti, kvetta, kvettmörjo</i>
kvänndami	kvarndammen (utt. med kort ä och a)
kvättmörjo	alla små stickor och kvättar, det som hade lagrats på vedlidergolvet och delvis förmultnat. Det kunde bildas ett 30–40 cm tjockt lager på lidergolvet. Det delvis förmultnade materialet lades ut på blomrabatter och användes i blomkrukor. Lidret rengjordes på våren, det fanns endast jordgolv i vedlidret.
kvään	kvarn; <i>kvään, kvääne</i>
kåo	ko; <i>kåo, kåoe, kåona</i>
kåta	eldstad utomhus, som är uppbyggd av natursten med åtminstone tre väggar eller en öppning för veden. Användes för stora järngrytor vid matlagning och byke
laamb	lamm; <i>laamb, laambe, laambe</i>
langbaand	kätting; <i>langbaand, langbaande</i> . Kätting eller band som fäste kornas klave vid väggen.
langgållve	gången bakom kornas bås i fähuset; <i>langgållve</i>
lede	trodor eller grind för öppning i gärdesgården
lei	lie; <i>lei, leia, leia</i>
leiiknaavel	handtag på liskaftet; <i>leiiknaavel, leiiknaavli, leiiknaavla</i>
leiärrve	liorvet, liskaftet
lillstugo	lillstugan, liten stuga bland gårdens hus

loa	loge
lyövråok	lövskära; <i>lyövråok</i> , <i>lyövråotji</i> , <i>lyövråoka</i> = kort skära för lövtagning
maangbladapåsa	kons bladmage
mjuöltånn	mjöltunna; <i>mjuöltånn</i> , <i>mjuöltånno</i> , <i>mjuöltånnona</i>
mjölkbåole	mjölkbordet; <i>mjölkbåole</i> På <i>mjölkbåole</i> ställde bönderna mjölkrukorna, som kördes till mejeriet av mjölkbilan.
mjölkpall	mjölkpall, <i>mjölkpall</i> , <i>-palli</i> , <i>-palla</i> = mjölkpall att sitta på vid mjölkingen
mjölkschjuul	mjolkstäva; <i>mjölkschjuul</i> , <i>-schjuulo</i> , <i>-schjuulona</i>
mjolkseil	mjölksil; <i>mjolkseil</i> , <i>-seili</i> , <i>-seila</i> , utvecklades från en träsil, senare ett handvävt silgaller av tagel. Silduk av tyg och silvadd klämdes fast i silen genom vilken mjölken silades för att den skulle bli ren.
moåkari	släggan
moålarhällo	stenplatta av sandsten, ca 10 cm tjock och 60 × 60 cm, som torr färg revs på och sedan blandades direkt på stenen med linolja och terpentin. Användes av alla målare.
nubb	nubb; <i>nubb</i> , <i>nubbi</i> , <i>nubba</i> (liten, koniskt avsmalnande spik 6–18 mm lång)
oåsi	åsen i byggnader; <i>oåsi</i> , <i>oåsa</i> , <i>kråppoåsi</i> , även ås i naturen
paschjona	runda och grova torkstänger placerade i två nivåer i rian (<i>övrapaschona</i> och <i>nedra-paschona</i>) på vilka sädeskärvarna radades upp för torkning
pissloår	utrymme under fähusgolvet för uppbevaring av urin; <i>pissloår</i> , <i>pissloåri</i> , <i>pissloåra</i>
potti	porten; <i>potti</i> , säger man i Paxal
påott	port; <i>påott</i> , <i>påotti</i> , <i>påotta</i> , ex. port (öppning) i uthusvägg
päromfåre	potatisfåran (<i>päromfåre</i> utt. med kort å), de fårar och bänkar, som kördes upp med ådret (<i>aale</i>) och i vilka potatisen stoppades ned i en grop som gjordes med gräftan och sedan drogs igen med potatislådan.
päromlåde	potatislådan, låda för sättpotatis; <i>päromlåde</i> , <i>päromlådona</i> , <i>päromlåde me håål i fö ti sloå nier päärona</i> .
pätth	pärta; <i>pätth</i> , <i>pättoh</i> , <i>pättona</i> = träspån (pärtor) för takläggning
refso	räfsan; <i>refs</i> , <i>refso</i> , <i>refsona</i>
reiidråsa	sädeshopen som bildades på rigolvet när <i>riigåbbi</i> slog sädesbanden mot en vägg kallades <i>reiidråsa</i>
reiigåbbi	rigubben, den som slog säden ur sädeskärvarna, <i>sessbaande</i>
reiihatti	rihatt, den hatt som <i>riigåbbi</i> hade på sig i rian
reiiskåve, riiskåve	det utstående taket utan väggar på rieradens framsida

reiiuuni	riugnen, ugnen eldades för att torka sädeskärvarna på <i>paschona i riia</i> . Ovanpå riugnen fanns runda knytnävsstora stenar som kallades för <i>knapuli</i> .
reävla	brounderlag, ex. <i>bråolåtje på räävla</i>
rii, riie	riktbräde; <i>rii, riie, riie</i> . Ett riktbräde som användes vid pärtäckning av hustak. Rie flyttades för varje pärtvarv som spikats. <i>Opp me riie!</i> ropade den som var snabbast och först färdig med spikningen av pärtorna på sin del av pärtraden.
riia	ria; <i>ri, ria, ria</i>
riiarm	riarm; <i>riiarm, riarmi, riarma</i> . Riarmarna var bräder med hål anpassade för varje pärtrad och på vilka <i>rie</i> hakades. Hålen i riarmarna benämnes <i>yöga</i> .
rislo, rissle	rissel, ett stort ovalt såll för rensning av tröskad säd. Risslets sikt var gjort av flätade, kluvna videokvistar, alternativt björk- eller granrötter, senare användes metallgaller.
råostuuko	rovstukan för vinterförvaring av rovor. Först lades 20–30 cm halm på botten, sedan radades rovorerna som tegel och täcktes med jord. En <i>gåvatratt</i> för ventilation fanns i mitten av rovsukan.
råskvied	smala, långa träd av olika slag; <i>råskvied, råskvedi</i>
röikbast	röikbastu; <i>röikbast, röikbasto</i> . <i>Röikbast findest vi maang goålar. E va jaolgålv å nain plankbiet ti staa på. Di värmd vattne i gryto å tåo messe i soåg å skåopo, kvättfate å tvoåla. I röikbasto röikt di fårrtjöte, häimlaga kårarvi, fläschje å schjinkona. Di laga malte ti dreck i röikbasto.</i>
schjier	skära; <i>schjier, schjero, schjerona</i>
schjuulo	stävän av trä med ett handtag; <i>schjuulo</i>
schvala	förhuset till fähuset; <i>schvala</i>
schvala	kallrum i anslutning till fähuset
schvega	svege; redskap för att bära hö med på ryggen. Svegen gjordes av björk- eller rönnkvistar som slutar med en av två långa kvistar hopvriden vidja med en ögla i ändan.
schvicko	<i>luko på dreckstånno</i> = luckan på svagdrickstunnan
schvieg	svega; <i>schvieg, schvega, schvegona</i> = bärredskap för hö och halm
schvinnstei	svinstia, griskätte; <i>schvinnstei, -steio, -steiona</i>
sessloåri	sädeslåren i härbret
sessloåri	sädeslåren; förvaringslår för säd i härbren
sess-skååvle	sädesskoveln; med den kastades säden runt på logen vid rensning
siili	sil
sikte	sil, sikt; <i>sikt, sikte</i> . Användes att sikta mjöl, mald potatis och ostmassa.
sittji	säck, <i>i seck, anje sittji/settji, täije secka</i>

skoårvedi	klenare toppar av träd som sågades och kördes från skogen och kapades och höggs till hemved för att brännas i spisen. Av <i>skoårvedi</i> höggs också <i>staavra</i> till gårdesgårdsbygget.
skraap	skrapa; <i>skraap</i> , <i>skrapo</i> , <i>skrapona</i> (i fähus och stall)
skruiv	skruv; <i>skruiv</i> , <i>skruivi</i> , <i>skruiva</i>
skååv	takutbyggnad, ex. <i>riiskååv</i> , <i>båthuesskååv</i> (utt. med kort å på båt-)
släego	släggan; <i>släego</i> , <i>slægona</i>
släik, släitje	havremjöl, några grovsaltkorn och några stänk vatten i <i>släikbytto</i> som ställdes framför en ko när den skulle mjölkas; <i>släik</i> , <i>släitje</i>
släikbytto	<i>släikbytto</i> , kärl för <i>släitje</i>
släikhåovi, släik-burrtji	avlång trälåda eller träämbar, med havremjöl/kornmjöl och salt för djuren
smidjo	smedja; <i>smidi</i> , <i>smidjo</i> , <i>smidjona</i>
snöuvo	en ko utan horn; i <i>snöuvo ko</i>
soåre	skador på vassa verktyg, ex. <i>soåre på lia</i> , <i>schjäro</i> , <i>kneivi</i> , även om <i>soår</i> på finger och knän
soåt	springa mellan pärtor eller stockar; <i>soåt</i> , <i>soåte</i> , <i>soåte</i>
spenaschjuulo	skjulan för tvättvatten till kons spenar och juver; <i>spenaschjuulo</i>
spenatraas	duk för torkning av kons spenar och juver före mjölkningen; <i>spenatraas</i> , <i>-traso</i> , <i>-trasona</i>
spenavatn	tvättvatten för tvättning och torkning av kons spenar och juver; <i>spenavatn</i> , <i>spenavatne</i>
speto/schjinnspeto	bräda att spanna rävsinn, minksinn eller vargsinn på
språta	spröt; <i>språåt</i> , <i>språta</i> , ex. videokäpp eller en smal käpp för kofösning
spröite	spröt; klen videokvist = för aga, blomstöd, stöd för ärter och för att piska att damma med
stank	obehaglig lukt; stank från gödsel- och avfallshögar, från diken med illaluktande vatten. Ett <i>stankloås</i> förhindrar illaluktande luft från avloppsledningar.
stilla kåona å hästa	ge kor och hästar hö
stillalied	hölada i fähuset; <i>stillalied</i> , <i>-ledo</i> , <i>-ledona</i>
strippa kåona	eftermjölka kor
strippakåo	ko, som snart skall kalva och därför ger lite mjölk
ströijärr kåona	strör; ex. <i>ströijärr hallmi ondi kåona å i flåora</i> = lägger halm under under korna och i gödselrännan
stuulo	<i>stuulo</i> = kalven fick diarré, den behövde råmjölken två veckor
suuirhöno	surhöna; höna som ruvar, också om en ”sur” människa
såågbäck	sågbock; <i>såågbäck</i> , <i>såågbåttji</i> , <i>såågbåcka</i>

sååvacka	såningsvacka
säckstaanje	stången för att hänga upp säckar på i härbret
tack	tacka (hondjur av får); <i>tack, tacko, tackona</i>
tarvting	ett ämne, något som går att använda till något. Ta med dig ett verktyg ifall du ser något användbart (<i>tarvting</i>) i skogen.
tellfangstyig	verktyg
tjett	kätte; <i>tjett, tjetti, tjetta</i>
tjimba	kimba; <i>tjimb, tjimba</i> , ex. del i laggkärl av trä
tjimbschölp	verktyg för att tillverka kimbar (stavar) till laggkärl
tjinso	gunga; <i>tjins, tjinso, tjinsona</i>
tjärrliider	kärlider; <i>tjärrliider, -liidre, -liidre</i> = lider för kärror och slädar
tjökälong	kyckling; <i>tjökälong, tjökälonji, tjökälonga</i>
treiitrösk	tre personer som samtidigt tröskar, ex. <i>treiitröska siede me slegona på looa</i>
troådo	troda; <i>tråod, troådo, tråodona i jäschgåli</i> , trodor av ituklurna smala granar som användes till gärdesgårdar. ex. <i>dra fö tråodona!</i> = dra igen trodorna (stäng stängslet i gärdesgården)
tupp	tupp; <i>tupp, tuppi, tuppa</i>
törrve, törrvedi	kådig ved för tjärdalen
uxe, ux	yxa, yxa, ex. <i>täliux</i> = tälgyxa, <i>beilanux</i> = bilanyxa
uxskafte	yxskaft
vagäl	vagel; <i>vagäl, vagla, vagla</i> = stänger för höns att sitta på
vathåo	vattenho; <i>vathåo, vathåoi, vathåoa</i>
vatthpåmpi	vattenpump
vattpåmp	vattenpump; <i>vattpåmp, vattpåmpi, vattpåmpa</i>
vattsoåg	så för vatten; <i>vattsoåg, -soåji, -soåga</i>
vatt-tjälk	vattenkälke; <i>vatt-tjälk, -tjälltji, -tjälka</i>
vedaliidre	vedlider, lider för gårdens ved, sågad och kluven; <i>liidär, liidre</i>
vedapieen	vedtrave; <i>vedapieen, vedapeno, vedapenona</i>
vedasååg	vedsåg; <i>vedasååg, -sååje, -sååga</i>
viendhaka	vändhake, verktyg som används vid t.ex. stenkilning
villsopie	cykel, velociped; <i>villsoåpie, villsopiedre</i>
vingälskafte	borrsväng
vitisiendo	liten slipsten, ex. <i>liia ska vittjhas me vitisiendo</i> = lien ska vässas
åkätieg	åkerteg; <i>åkätieg, åkätieji, åkätiega</i> . Från <i>åkätieji</i> kom säden och från <i>lindo</i> kom höet.

ärrve skaftet på en lie

öiskaare öskar, öskar av trä ska finnas i båten

öittjo ekstock, ökstock; *öittjo* är en flatbottnad båt byggd av bräder med skarp vinkel mellan sidorna och den plana botten, ursprungligen båt av en urholkad stock

Häst, stall och körredskap

aal	årder, ett plöjningsredskap; <i>aal</i> , <i>aale</i> . Potatisland och fåror <i>ärjades</i> med <i>aale</i> . Se <i>päronaal</i> .
ais	skalm i kärra eller kärrflake; <i>ais</i> , <i>aiso</i> , ex. <i>langflaka-aiso</i>
aksull	axel på kördon
bitul	betsel; <i>bitul</i> , <i>bitula</i> , <i>bitula</i> (ett betsel är remtyg och bett som används för att behärska och styra en häst)
breskrind	släde med rektangulär form och sittlåda längst bak; <i>breskrind</i> , <i>breskrinde</i> , <i>breskrinda</i>
dyngacko	lucka i stall- och fähusvägg som gödseln kastades ut genom; <i>dyngack</i> , <i>dyngacko</i> , <i>dyngackona</i>
dyngfjöl	dyngfjöl; <i>dyngfjöl</i> , <i>-fjöla</i> , <i>-fjöla</i> = stöttingar med lave och sidbräder för körning av gödsel
dyngtjärr	kärra för gödselutkörning på åkrarna
dååmbas	rulla runt i snö eller sand, hästar och hundar <i>dååmbas</i>
fjedäharrv	fjäderharv; <i>fjedäharrv</i> , <i>-harrvo</i> , <i>-harrvona</i>
fjedätjärr	resårkärra, kärra med fjädring; <i>fjedätjärr</i> , <i>-tjärro</i> , <i>-tjarrona</i>
fladartji/ fladårtji	flak, fladark; <i>vedasläpo</i> = flak som lades på stöttingar för transport av ved eller gödsel.
fremmästaang	fimmelstång; <i>fremmästaang</i> , <i>-staanje</i> , <i>-stiengre</i> . Slädskakel som användes när man körde med häst och släde eller med stöttingar.
fåål	föl; <i>fåål</i> , <i>fåla</i>
greiimskaft	grimskaft, på grimman
greim	grimma; <i>greim</i> , <i>greiimo</i> , <i>greimona</i>
hest	häst; <i>hest</i> , <i>hesti</i> , <i>hesta</i>
hesti ji påsela	hästen är selad; <i>hesti ji påsela</i>
hestskrapo	hästskrapa, borste att rykta hästen med
hingst	hingst; <i>hingst</i> , <i>hingsti</i> , <i>hingsta</i>
huvelaag	huvudlag; <i>huvelaag</i> , <i>-laaje</i> , <i>-laaje</i> = remtyg i hästens betsel
håkrar	hästens läte, ex. <i>a håkra</i>
höibäck	höbock; <i>höibäck</i> , <i>-båttji</i> , <i>-båcka</i> (redskap vid höbärgning). Med höbocken <i>båckades</i> /kördes det torra höet från <i>lindo</i> /ängen till ladan, i lador med stora dörrar in i ladan och tippades av.
höirefsar	höräfsare; <i>höirefsar</i> , <i>höirefsari</i> , <i>höirefsare</i> (redskap vid höbärgning)
höiskrind	höskrinda; <i>höiskrind</i> , <i>-skrinde</i> , <i>-skrinda</i> . Stöttingar med lave och höga sidor för att köra hem hö från lador.
höisliep	hösläpa; <i>höisliep</i> , <i>-slepo</i> , <i>-slepona</i> = släpa med släde under

höjluko	hölucka, lucka mellan lada och stall
iistado	envis (om en häst)
kråbbo	krubba
kvarka	halssjukdom hos hästar
langflaak	arbetsflake; <i>langflaak</i> , <i>-flaka</i> , <i>-flaka</i> (körredskap)
langhaavri	<i>a gaav a langhaavri</i> = han slog hästen
linjaaltjärro	fjäderkärra, kärra vars överrede vilade på fjädrar
lonk	loka; <i>lonk</i> , <i>lonka</i> , <i>lonka</i> . Fjädrande träbåge, som spännes fast mellan bogträna och skaklarna eller fimmerstängerna.
lonkvetje	Anordning med hål och trätappar fastsatt på en vägg för att böja (vika) loken till rätt form. Lonkämnet värmdes (basades), tapparna sattes i hålen vartefter <i>lonka</i> böjdes runt <i>lonkvetje</i> .
mjölktjärr	mjölkkärra; <i>mjölktjärr</i> - <i>tjärro</i> , - <i>tjarrona</i> . Med mjölkärren kördes mjölkhinkar till staden och mejeriet.
märr	sto; <i>märr</i> , <i>märre</i> , <i>märre</i>
ploog	plog; <i>ploog</i> , <i>plooji</i> , <i>plooga</i>
päronaal	al; <i>päronaal</i> , <i>-aale</i> , <i>-aale</i> (redskap) = <i>Aale</i> användes för att köra upp potatisfårar och senare att mylla över potatisen; <i>ti tjuör yvi päärona</i> .
reisharrv	risharv; <i>reisharrv</i> , <i>-harrvo</i> , <i>-harrvona</i> ; tillverkades av en stock
renkär	seldon för hästar; <i>renkär</i> , <i>renkre</i> , <i>renkre</i>
rist	rist; <i>rist</i> , <i>risti</i> , <i>rista</i> . Redskap som användes i samband med plöjning.
risåartjärr	kärra med resårfjädring; <i>risåartjärr</i> , - <i>tjärro</i> , - <i>tjarrona</i>
rollharrv	rullharv; <i>rollharrv</i> , <i>-harrvo</i> , <i>-harrvona</i>
råmpjäol	seldon för hästen; <i>råmpjäol</i> , <i>-jäolo</i> , <i>-jäolona</i>
räid, räide	rede; <i>räid</i> , <i>räide</i> , ex. <i>vagnsräide</i>
räide	redet; allt färdigt med alet och ” <i>räidet</i> ”, ex. <i>sät hästi i räide</i>
rännkre	ränker; seldon för hästar
saandlååd	sandlåda; <i>saandlååd</i> , <i>-låde</i> , <i>-lådona</i> = stöttingar med lave och sidbräder för att köra sand
schjölvbindar	självbindare; <i>schjölvbindar</i> , <i>schjölvbindari</i> , <i>schjölvbindare</i>
schjölvgleggar	självläggare; <i>schjölvgleggar</i> , <i>schjölvgleggari</i> , <i>schjölvgleggare</i>
schällga	<i>schällga me slepo</i> , <i>höilasse</i> = kör snett med ett lass ved, dynga eller hö
selapinn	selpinne; <i>selapinn</i> , <i>-pinni</i> , <i>-pinna</i>
sidålltji	utsmyckning på seldon för häst, t.ex. vid högtider och färd till kyrkan. <i>Sidålltji</i> användes när hästen ”kläddes” fin för färd till julotta, bröllop, barndop, besök hos släkt och vänner. Den runda mässingsklockan klingade vackert under färden.
siel	sele; <i>siel</i> , <i>sela</i> , <i>sela</i>

sieldyin	selens dyna; <i>sieldyin</i> , <i>-dyino</i> , <i>-dyinona</i>
skakel	anordning för att spänna hästar till ett redskap; <i>skakel</i> , <i>skakli</i> , <i>skakla</i>
skoålvesslass/ skoårvesslass	skårvedslass; <i>skoålvesslass</i> eller <i>skoårvesslasse</i> = ett lass med ca 4 meter långa klena trädstammar som sågades till ved, <i>i sliep me skå-olvied/ skoårvedi</i>
skrapältjärr	kärra med järnhjul utan resårer, <i>skrapältjärr</i> , <i>skrapältjärro</i>
skrömta	när hästen tuggar; <i>hästa skrömtar</i>
skussbäck	släde för en person att sitta och en stående bakom; <i>skussbäck</i> , <i>skussbåttji</i> , <i>skussbåcka</i>
slepo	släpa; <i>slepo</i> , <i>sliep</i> , <i>slepona</i> (körredskap)
slietharrv	slätharv; <i>slietharrv</i> , <i>-harrvo</i> , <i>-harrvona</i>
sloåmasjiin	slåtermaskin; <i>sloåmasjiin</i> , <i>-sjiini</i> , <i>-sjiina</i>
släepo	arbetssläde, stöttingar och en lave
snick	liten finsläde; <i>snick</i> , <i>snicko</i> , <i>snickona</i>
spatti	hästsjukdom, ex. <i>hästi a foåji spatti</i>
spillto	spilta; <i>spilt</i> , <i>spilto</i> , <i>spiltona</i>
spröitär, sprött	mjukt i marken, ex. <i>e va så blött så hästi sprött</i> = hästen hade bråttom över det ställe där det var vått efter en gödselhög på åkern, den sjönk i alla fall ner, <i>a sprött</i>
stalle	stall; <i>stall</i> , <i>stalle</i> , <i>stalle</i>
stoploog	storplogen; <i>stoploog</i> , <i>-plooji</i> , <i>-plooga</i> . Storplogen kördes med två hästar.
stuschkas	<i>stuschkas me hästi</i> = elak med hästen
stäinsliep	släde att dra stenar på; <i>stäinsliep</i> , <i>-slepo</i> , <i>-slepona</i>
stötting	stötting; <i>stötting</i> , <i>stöttingi</i> , <i>stöttinga</i>
sörpburrtji	sörpburken, <i>sörpburrtji va ihåopspiika oå bräädre</i> = sörpburken var ihop spikad av bräder 60 cm × 60 cm <i>teli fyrkant burk</i>
sörrho	mat till häst: skuren halm blandas med havremjöl och vatten.
thugo, thugoträä på stöttinga	<i>thugo</i> ; vidja att förlänga och att hålla ihop med, vidjorna gjordes av björk, videkvistar och rötter
tjibik	tjibiko (kibitka); <i>tjibik</i> , <i>tjibiko</i> , <i>tjibikona</i> = finsläden som användes som kyrksläde
tjärrflaka	kärrflake, ex. <i>tjärrflaka haag i luuk fö fyötre</i> = hästflaken hade en lucka att hänga ner fötterna genom
trillo	mindre hästkärra
työm	töm; <i>työm</i> , <i>työmi</i> , <i>työma</i>
tåomningåm	<i>a tjuööt tåomningåm</i> = han körde utan lass
tårvharrv	torvharrv; <i>tårvharrv</i> , <i>-harrvo</i> , <i>-harrvona</i>

vedasliep	vedsläpa; <i>vedasliep</i> , <i>-slepo</i> , <i>-slepona</i> = stöttingar med lave och bankar
viendaal	al; <i>viendaal</i> , <i>viendaale</i> , <i>viendaale</i>
viendtreä	vändträ; också svängträ; <i>viendtreä</i> , <i>-treä</i> , <i>-treäde</i> , användes när två hästar spändes för storplogen, av trä. <i>Viendtreä</i> var en meter långt med järnkrok i båda ändarna och en ögla på mitten. Redet för den ena hästen fästes i en krok, i den andra kroken fästes redet för den andra hästen, i öglan på mitten fästes plogkroken.
villsopie	cykel, velociped; <i>villsopie</i> , <i>villsopiedre</i>
vitisiendo	liten slipsten, ex. <i>liia ska vittjhas me vitisiendo</i> = lien skall vässas
ytes	bakåt; <i>ytes</i> ropades till hästen när den skulle gå bakåt. (betoning på y och kort y-ljud)

Klädesplagg, textilier, textilredskap och tillhörande arbeten

barrkaskåoa	barksko; sko med botten och sidor i ett stycke av barkad nöthud med hårfällan utåt
breſt opp	sprätta upp (gamla kläder) ex. <i>breſt opp tjåosli å syöm i råck åt påitji</i>
brösſtreä	träslå på vävstolen
bröſtbåom	bröſtbom på vävstol; <i>bröſtbåom, -båomi, -boåma</i>
byök	tvätta, byka; <i>byök, byökär, byökt</i> (om kläder)
båck, båcka	bockar/bobbiner (vävterm). Garnet rullades på <i>båcka</i> före varpningen.
båij	flanell; mjukt randigt eller enfärgat tyg som användes till underkläder
båom	rund bom som varpen rullas upp kring (vävterm); <i>båom, båomi, båoma</i>
båomtjepp	bomkäpp; <i>båomtjepp, -tjeppi, -tjeppa</i> . Användes att dra fram varp, <i>ti båom fram</i> (vävterm).
båota opp, byööt-ra opp	sticka nytt under strumpfoten, ny häl eller insida i vanten
draagansiete	bänk med kam, antingen på mitten eller i ena änden av en lång bänk, för att snära av linfrö
dyin	dyna; <i>dyin, dyino, dyinona</i>
dyinvaar	dynvar
effſing	trådar som är kvar av varpen; <i>effſing, effſinji, effſinga</i>
fiſgäbåår	fingerborg; <i>fiſgäbåår, -båri</i>
flåck	ex. fyllnadsmaterial i stoppatäcken
förrkål	förkläde; <i>förrkål, förrkle, förrkål</i>
gaalning	primitiv spinnrock för tageltvinning
haſchkle	halsduk
huvekle	huvudduk; <i>huvekle, huvekle, huvekliede</i> . Huvudduk bars av alla kvinnor och flickor, och även av barn.
håosar om	reparerar, stoppar, lappar
hädaschkledd	söndagsklädd
i båttnar	mönster på ovansidan, vanligt för bolster och huvuddynor
i ſyſtror	dialektuttryck för vävmönster
ieko	naturligt fett i ull, ex. <i>e ji ieko i olle</i>
kalkhoår, kalkhoåre	nöthår som lossades från hudar, som behandlades med kalk. Det blandades med ull och blev hårgarn, användes till mattränder och hästtäck-en, också som tätning
kattone, kattune	tunt bomullstyg med påtryckt mönster
kattonsförrkle	förkläde av kattunsty; <i>oåv kattone</i>

kattonskliee	huvudduk av tunt bomullstyg, <i>oåv kattone</i>
kluuit	klut; blöja av tyg, även fottrasa
klåckar, klåckari	rund vals där väven rullas upp (vävterm)
klådda	tjocka vantar, ibland med kohår instickat, ofta med vadmal fastsytt, det var arbetshandskar
kneppane	litet garnnystan
knyppäl	knyppla; <i>knyppäl, knyplar, knypla</i> – knyppla spetsar, dukar, kragar
kvett	tvätta; <i>kvett, kvettar, kvetta</i> = tvätta, tvättar, tvättade – kläder, ungar, mattor
kvinn	tvinna; <i>kvinn, kvinnar, kvinna</i> , ex. tvinna ihop flera trådar garn
kållt	kolt; <i>kållt, kållti</i> , det första klädesplagget för både flickor och pojkar
kååd	karda; <i>kååd, kåådi, kååda</i> . Kardor användes för att karda ull.
kååd, kååda	karda; <i>kååd, kåådar, kååda</i>
langtugo/tulo	ögla, som gjordes för att öka vidden i midjan på kjolar och byxor
leninje	linningen på kjolar och byxor; <i>leninje, leninga, i lening</i> , ex. <i>o klift båtth leninga åkring pisslukona furi o klift e ti mattväft</i>
lieve	midja, midjemått, ex. <i>runt liebe</i>
liivstyk	livstykke; <i>liivstyk, liivstyttje, liivstyttje</i> . Kvinnorna bar livstykke utan- på särk och blus, av hemvävt halvstampat tyg till vardags, randiga ylle- livstycken eller av fint köpt tyg till helgdräkten.
luun	tillbehör till vävstolen, <i>luun, luuno, luunona</i>
luutstain	lutsten; <i>luutstain, -staini, -staina</i> , användes i grytan för kokning av vittvätt
lyck	maska; <i>lyck, lyttjo, lyttjona</i> . Maskorna vid stickning och nätknytning. <i>Stick i lyck, plåck opp lyttjona</i> = sticka en maska, plocka upp maskorna, <i>knytt i lyck i näte</i> = knyt en maska i nätet.
mattnoål	mattnål; <i>mattnoål, -noåle, -noåla</i> = tränål, 50–60 cm lång för att sno klippta trasor runt för inslaget
mekk	mecka, klädesplagg; <i>mekk, mekko, mekkona</i> . Mekkan var ett klädes- plagg som användes av kvinnorna både vardag och helg. Den var gjord av hemvävt halvstampat tyg.
nöstfåot	nystfot; <i>nöstfåot, -fåoti, -fyötre</i> . Garnhärvan placerades på nystfoten och nystades.
onditjåol	underkjol; <i>onditjåol, onditjåoli, onditjåosla</i> , vävd lång randig yllekjol eller virkad av ullgarn i granna färger, på sommaren virkad av vitt bommullsgarn eller sydd av vitt tyg
oveij	fyrskafts kypert (vävterm)
pannklådd	tjock pannlapp/grytlapp, vanligen sydd av dubbelt vadmal, ihop sydd runt om med färggrant ullgarn med knapphålsstygn

passm	mått för garn; <i>passm, passmo, passma</i> . En pasma är 60 varv på härveln.
pillkamöss	rund tygmössa med skärm; <i>pillkamöss, -mösso, -mössoona</i>
pissluko	gylf
påttask	pottaska; <i>påttask, påttasko</i> . Pottaska erhöles genom förbränning av björk till björkaska, som sedan urlakades med vatten. Pottaskan användes för att tillverka såpa och tvål.
retot	uppnött, trasigt (om kläder, tyg m.m.), ex. <i>e ji retot i de</i>
rollståol	rullstol; <i>rollståol, rollståoli, rollståol</i> = ställning för garn på trärullar
ryijo	väggbonad och matta, i äldre tider använd som fäll i säng, båt och släde, vävd med knutna ullgarnsnochor
räivstaak	revstake; <i>räivstaak, räivstaka, räivstaka</i> . Revstaken användes vid revning av varp till en väv (vävterm).
rölla	garn och tyg färgar av sig i tvätten; <i>rölla, röllar</i>
schakett	damyllekofta; <i>schakett, schaketti, schaketta</i> . Damyllekoftor stickades på maskin när den kom i slutet på 1800-talet.
schjiel, schjele	skäl; varptråden trädde i skaften, vid trampningen uppstod skälet
schjielspiel	skälsticka; <i>schjielspiel, -spjelo, -spjelona</i> . Skälsticka av trä, lades mellan varpen på bommen (vävterm).
schjinnmöss	skinnmössa; <i>schjinnmöss, schjinmöss, schjinnmössona</i> . Mössa av skinn för karlar och pojkar, kunde vara av rävsinn, fårsinn, hundskinn eller vargsinn
schjäidklåv	skedklave; <i>schjäidklåv, -klåva, -klåva</i>
skaft	skaft, solv; <i>skaft, skafte, skafte</i> (vävterm)
skafttreä	skaftträ; <i>skafttreä, skafttreä, fläir skafttreä</i> = anordning för skaftknytning (vävterm)
skarphatt	skarphatt, hård, hög hatt för karlar; <i>skarphatt, -hatti, -hatta</i>
skrickskåoa	skridskor
skåoa	skor; <i>skåoa, skåo, skåoi</i>
smålo	tillbehör till vävstolen med små hjul; <i>smålo, smålona</i>
snepa	kragsnibb; <i>sniep, snepa, snepa</i>
soåpo, soåp	tvål, tallsåpa, ex. <i>ta medde i soåpbiet</i> = ta med dig en tvålbit
spennjään	spännjärn, spände ut väven; <i>spennjään, -jääne, -jääne</i>
spinn	spinna; <i>spinn, spindär, spann</i> . Ull, lin och hampa spanns hemma.
spinnräck	spinnrock; <i>spinnräck, spinnrättji, spinnräck</i> . Ull till alla kläder och textilier spanns hemma. I bouppteckningar från Malax på 1700-talet finns spinnrockar antecknade, de blev vanliga då, tidigare spanns på sländor.

spåolräck	spolrock; <i>spåolräck</i> , <i>-rättji</i> , <i>-råcka</i> . På spolrocken spolades garnet för vävning.
stampatjåol	stampkjol; <i>stampatjåol</i> , <i>-tjåoli</i> , <i>-tjåosla</i> , lång kjol av hemvävt halv-stampat tyg, oftast grå
stick	sticka; <i>stick</i> , <i>stickar</i> , <i>sticka</i> – sticka för hand strumpor, vantar, allt som behövdes
stoklie	stor ylleschal; <i>stoklie</i> , <i>stoklie</i> , <i>stokliede</i> . Ylleschalen veks i en trekant och bars av kvinnorna som ytterplagg.
stråmbaand	strumpeband; <i>stråmbaand</i> , <i>-baande</i> , <i>-baande</i> . Äldre band, handvävda i bandgrind, senare användes gummiband.
stråmp	strumpa; <i>stråmp</i> , <i>stråmpo</i> , <i>stråmpona</i>
ståbb	stubbe, kjol; <i>ståbb</i> , <i>ståbbi</i> , <i>ståbba</i> = lång kvinnfolkskjol, som var vaderad nertill för att vara varm
syrrtuut	rock med långa skörten
särrk	särk; <i>särrk</i> , <i>särrtji</i> , <i>särrka</i> , särk av lin, underplagg för kvinnor, hellång med nedre delen av hampa
tasko	ficka (finns även i dialekter i Sverige)
tillkor	små bitar eller remsor av tyg eller läder; <i>tillkor</i> , <i>tillkona</i>
tjåol	kjol; <i>tjåol</i> , <i>tjåoli/tjåosli</i> , <i>tjåola/tjåosla</i>
tjåola	kjolar; <i>tjåola</i> , <i>tjåosla</i> , ex. <i>o haag tri kjåoslar påsse</i> = hon hade tre kjolar på sig
traso	trasig, trasa, ex. <i>di va så traso</i> = de var så trasigt klädda
tryij	trya; <i>tryij</i> , <i>tryijjona</i> . Tryor finns i en vävsked, varpen träs in i tryan, <i>ja träädär i tryijjona</i> . Alla gamla vävskedar var av trä.
tröij	tröja; <i>tröij</i> , <i>tröijo</i> , <i>tröijona</i> = ytterplagg av vadmal eller kläde för kvinnorna
tulub	päls för karlar
tvåskaft	väv i tuskaft, vanlig för trasmattor
tyyskot oll	ullen var knollrig och mjuk
tålla tållona	Av den kardade ullen tas litet med kardan och rullas med kardan och handen till fingertjocka rullar, vilka radas i en korg och sedan spinns till garn.
tållo	liten rulle av ull, som spanns till garn på spinnrocken; <i>tållo</i> , <i>tållona</i>
tålinga	<i>tålinga</i> (utt. med kort ä och riktigt tjockt l) = stickade tossor, som drogs utanpå fotduken, ibland med vadmalssula för att användes inomhus på kalla golv
vadaschkledd	vardagsklädd
vallk, håopvallka	tova, hoptovat; förr valkades stickade saker med såpvatten på <i>vallk-breä</i>

vallka	valka, <i>vallka</i> , ex. <i>förr vallka di stickasåcka och vanta</i> = tidigare valka-des sockor och vantar
vallkbreä	valkbräda; <i>vallkbreä</i> , valkbrädan var av trä, ca 50–60 cm långt och 25 cm brett och såg ut som en gnuggbräda
vallmansböxona	vadmalsbyxor; <i>vallmansböxona</i>
varp	varp; <i>varp, varpi, varpa</i> = ränning till en väv
veft	inslag i en väv; <i>veft, vefi, vefi</i>
verrk	virka; <i>verrk, verrkar, verrka</i> – virka med virknål ullgarn, lingarn eller bomullsgarn
veäv	väv; <i>veäv, veävi, veäva</i> . Det som arbetas med i vävstolen är väven.
veävschjäid	vävsked; <i>veävschjäid, -schjäide, -schjäida</i>
veävspåol	vävspole; <i>veävspåol, -spåoli, -spåola</i>
veävståol	vävstol; <i>veävståol, veävståoli, veävståola</i>
väipo	vepan. Hemvävda yllevapor, som användes att ligga på i sängarna, ex. <i>di loå på väipona</i> .
ynguschvaare	dynvaret, örngottet
äovvo	avig, ex. <i>stick tvoå äuvvo å tvoå rääh</i> = stick två aviga och två räta (stickbeskrivning)

Mat och dryck

ankaschtäck	vetebrödslängd
baaschkåst, baaschöle	<i>baschkåst</i> , bröd, ost eller annan mat, som togs med när man första gången besökte någon som låg i <i>baaschieng</i> , dvs. någon som nyss fött barn, man gick på <i>baaschöl</i> . Alla kvinnor födde hemma och mat var välkommet när de inte kunde stå vid spisen. <i>Baaschöl</i> = barnsöl, kallades i äldre tider ett gästabad med mat och dryck, som hölls vid barndop (<i>baaschöle</i> utt. med kort ö).
bakangått	Maträtt. Tunt kavlad rågbrödsdeg, salt strömming emellan, gräddades i ugnen.
björrtjo	björksav; <i>björrtjo</i> , <i>bjärksaft</i> , <i>bjärksafte</i> . Björksav tappades direkt från björkarna i flaskor på våren och användes som dryck.
blåobryö å päärona	Maträtt. Blodbröd, potatis i bitar, stekta fläsktärningar, lök, salt och kryddpepparkorn kokas tillsammans.
bryöö	bröd
brösåppo	brödsoppa. Soppa som kokas på sössobryö (Malaxlimpa), kornmjöl, sirap, bondost och grädde.
båttmjöltje	bottenmjölk; den lilla skvätten fil, som lades i botten på filbunken för att mjölken skulle surna till fil, dvs. <i>löckna</i>
donka	spritblandning, hushållssprit
dreck, tappadreck	hembryggd maltdryck, svagdricka
drecksvenji	maträtt kokt på <i>tappadreck</i> , <i>svagdricka</i> och kornmjöl
egghacka	Maträtt: skalad potatis kokas, ägg kokas samtidigt, äggen skalas, potatis och ägg hackas, grädde och mycket gräslök blandas ner.
eggsåasi	Äggsås: hårdkokta ägg hackas och blandas ner i vitsås/mjölksås.
fischi	fisken; <i>fischi</i> , <i>anje fischi</i>
fiska å päärona	Maträtt. Fisk och potatis, skalad potatis, salt, peppar, lök kokas 10 minuter, sedan placeras bitar av gädda eller abborrar ovanpå och allt kokas sakta 10–15 minuter.
fisklåda	Maträtt. Skivad potatis, salt strömming, äggstanning, lök, salt och peppar.
fläskpannkako	Maträtt. Pannkaka av kornmjöl med stekta fläskbitar.
fruktsåppo	fruktsoppa, torkade plommon, russin, fikon kokas och avreds med potatismjöl.
fäitstaitje	Maträtt som gräddas i ugnen; blod, tappadreck, rågmjöl, lök, salt, peppar och överst talgbitar.
Gubben ronka	Maträtt av skalad mandelpotatis, saltströmming som kokas och mosas ihop, en smörklick tillsättes.
hackatjöte	malet kött

hastdreck	hastdryck, vanlig bjuddryck innan kaffe blev vanligt. Koka upp mjölk, sätt till ostlöpe, koka och bjud på varm vassla med en sössobröss- <i>smörrgus</i> (smörgås på Malaxlimpa)!
häitvegg	Maträtt bestående av kokt mjölk som slås över vetebröd, eller torrt vetebröd som läggs i den kokta mjölken.
jiet	mat, ex. <i>ja fie me na jiet</i> . “ <i>Jiet tu, så du årkar ga froån båole</i> ” (talesätt).
kalvdansi	kalvdans; maträtt gjord på råmjölk, socker, salt och kanel som gräddas i ugnen.
kasta se	om mjölk som börjar bli dålig, men inte ännu är sur
klimpavarm-mjölltje	Maträtt, <i>klimpavarmmjölltje</i> , uppkokt mjölk med klimp. Till klimpen rördes mjölk, vetemjöl, ägg och salt till en tjock smet, togs bollar med en sked och lades i kokande mjölk.
klippfiska	Maträtt bestående av potatis och salt strömming med vitsås (söndagsmat förr i tiden)
konnmjöllsgröit	kornmjölsgröt var daglig mat; <i>konnmjöllsgröit</i> , <i>konnmjöllsgröiti</i>
kråppoåssuipi	sup som tas när bygget nått upp till takåsen
luitfiska	lutfisk, inköptes torr och lutades hemma
löckna	<i>fiile löcknar</i> = fil tjocknar; med <i>båttmjölltje</i> i botten och mjölk ovanpå så <i>löcknar</i> mjölken till fil i filkoppen
mjölksåasi	<i>mjölksåasi</i> gjordes av smör, mjöl, mjölk, lök, salt och peppar
moscha	hembränt brännvin; <i>moschar</i> = kokar brännvin
pannkako	pannkaka, tidigare gjord på kornmjöl
pannsaråovona	rova, små gula matrovor
poååskeddje	målade ägg som åts på påskdagens morgon, <i>poåsktuppi värft na smått å gått å ti minst i goåli på poåskmåroni</i>
pärombålla	potatisbollar. Potatismjöl gjordes hemma, det översta lagret var gråmjölet, som formades till bollar och stektes på glöd tills de gav ifrån sig ett sprakande ljud.
päromvenji	Maträtt: kokt potatis vispas sönder i kokt mjölk, litet vetemjöl, salt och smör.
rabarbäsåppo	rabarbersoppa
reisgrynsgröit	rigrynsgröt; <i>reisgrynsgröit</i> , <i>-gröiti</i> = helgmat och vid bröllop och begravningar
rivikamsona	Maträtt: platta bollar av potatis, mjölk och mjöl kokas i saltat vatten.
riviklimpa	Maträtt: riven potatis formas till bollar och kokas i mjölk.
rivipannkako	Maträtt: pannkaka med riven potatis.
rivivenji	potatisvälling
råågmjöllsgröiti	Maträtt: rågmjölsgroten måste kokas en timme, överbliven gröt stektes i smör.

saltströming	saltströmming; <i>saltströming</i> , - <i>ströminji</i> , - <i>ströminga</i>
skräädona	det som kommer runt formen när man tar ut bröd ur degen
såde	spadet som fisk kokats i, avreds med litet kornmjöl; vanlig mat och dryck bland fiskare
såpa	nyssmjölkad varm mjölk; <i>varmsåpa</i> (<i>såpa</i> utt. med kort å)
sååvle	tilltugg med potatisen, ex. <i>sååvle å päärona</i>
sötåsti	Maträtt: sötost, mjölk och litet kraftig råmjölk kokas tills det bildas små ostbitar, saltas och äts med sked (<i>sötåsti</i> utt. med kort ö)
tjennmjölksvenji	Maträtt: kärnmjölk och kornmjöl; <i>tjennmjölksvenji</i> .
tjöte å päärona	Maträtt: potatis, morötter, brynta fläsktärningar, hel kryddpeppar och salt.
tjöttsåppo	Maträtt: ugnstekt nötkött med ben skärs i bitar och kokas med potatis, ärter, morötter och klimp (kan uteslutas), salt, peppar, persilja.
trinnpäärona å lakavieto	Maträtt: oskalad potatis som äts med en ”sås” av potatisvattnet, smaksatt med lök eller gräslök och smör.
tårrkamött	torkad mört; <i>tårrkamöth</i> . Mörtarna torkades först i solen, sedan i ugnen, sparades i korgar med luft mellan varven, lades ovanpå när potatisen kokades. Barn använde de torkade mörtarna som ”seemanbryö”.
uuirbaka	urlakad, ex. <i>saltfischji ska lakas uuir</i> = fisken skall blötläggas för att bli mindre salt
venji	välling, <i>vengstallritji</i> = en tallrik med välling
vispagröiti	Maträtt: <i>vispagröiti/vispgröiti, klappagröiti</i> . Vatten, lingon kokas och silas, saft, socker och mannagryn kokas, avreds med potatismjöl, avkyles och vispas ljus och fluffig.
åståbryöö	ost och bröd, <i>åst å bryöö</i> = tidigare mat i någon form, nu presenter, <i>di jiee me åståbryöö ti äin som just a lega</i> . (Se <i>baaschieng</i> och <i>baaschkåst</i>).

Människans kroppsdelar och sjukdomar

arm	arm; <i>arm, arrmi, arrma</i>
armbååg	armbåge; <i>armbååg, armbåga, armbåga</i>
aschul	arsel; <i>aschul, aschule, aschule</i> = kroppens bakdel
bekla / beklast	benen, även gå konstigt
bråta	förkylning
bååd	böld; <i>bååd, båådi, bååda</i>
båål	bål, kropp; <i>båål, bååli, bååla</i>
bäin	ben; <i>bäin, bäine, bäine</i>
däuv	döv
dörafleengo	diarré, magsjuka; det blev mycket spring genom dörren till <i>hynscho</i>
effäle	efterbörd vid en barnfödsel; <i>effäle</i>
faliit	ofärdig, skadad, ex. <i>ja ji i faliit</i> eller <i>du ji nåo i faliit nö</i> = någon som ramlat och slagit sig och har ont överallt eller mår riktigt dåligt och kräks. En sak, föremål, kan också vara <i>faliit</i> , dvs. vara i bristfälligt skick eller fallfärdigt.
finger	finger; <i>finger, fingre, fingre</i>
fottlied	fotled; <i>fottlied, fottledi, fottleda</i>
fåolanskaap	benen; <i>fåolanskaap, foålanskape, foålanskape</i>
fåolanskape	fötter och ben
fåot	fot; <i>fåot, fåoti, fyötre</i>
fälo	frisk; <i>fälo, ja ji nåo fälo</i> . Jfr <i>åofälo</i> , halt, skadad
gryntar	hostar, rosslar
gåll	tjockt spott ur halsen; <i>gåll, gälle</i>
haand	hand; <i>haand, haande, hendre</i>
hasch	hals; <i>hasch, haschji, hascha</i>
hieek	haka (kroppsdel); <i>hieek, heko, hekona</i>
hiskeli	hiskelig, stor, ex. <i>a ji hiskeli</i> = han är stor
hoår	hår; <i>hoår, hoåre, hoåre</i>
huuv	huvud; <i>huuv, huve, huve</i>
håtas	stamma
hää	häl; <i>hää, hääli, hääla</i>
knagasoåre	skavsår
kneskoåel	knäskål; <i>kneskoåel, kneskoåele, kneskoål</i>
kniece	knä; <i>kniece, knieede</i>

knyil	fotknöl; <i>knyil, knyilo, knyilona</i>
ledabåona	ledrum, rörelsemån
lisåol	lysol, desinfektionsmedel
loår	lår; <i>loår, loåre, loåre</i>
låmar	<i>e låmar i häila kråppi</i> = det gör ont i kroppen
mjölktann	mjölktand; <i>mjölktann, -tanne, -tännend</i>
mon	mun; <i>mon, monni, monna</i>
naaväl	navel; <i>naaväl, naavli, naavla</i>
nagäl	nagel; <i>nagäl, nagla</i>
naranapp	vagel
nava	handen, ex. <i>häila nava</i> = grepp om säd när man skär säd med skära
neäs	näsa; <i>neäs, neäsa, neäsa</i>
nåosvedär	luktsinne; <i>nåosvedär, nåosvedre</i>
näsabölo	näsborre; <i>näsabölo</i>
osslo	kindtand; <i>osslo, osslona</i>
ryööv	bakdel; <i>ryööv, rööve</i>
råklar	<i>tanne råklar lös</i> = tanden är lös
råobäin	ben i låret; <i>råobäin, råobäine, råobäine</i>
schjegg	skägg; <i>schjegg, schjeddje, schjeddje</i>
schjyöt	sköte, famn; <i>schjyöt, schjyöte, schjyöte</i> , ex. <i>soååt i schjyöte</i> = satt i famnen
schvapa	svullnad
schvattsåcka	svartsjuk
skall	skalle; huvud; <i>skall, skalla, skalla</i>
skååv	frossa, feberskååv
sloå båttni fö uö-rona	slår lock för öronen
snippari	snepparen; sneppari, snippari var försedd med en liten yxa, som fälldes ut via en fjäder. Den användes vid åderlåtning, bands om ovanför stället, fötterna i varmt vatten, hackade hål på ådern med <i>snippari</i> , när det blött tillräckligt lades röksvamp på för att stoppa flödet.
snåra	snor
snåro	snuvig
snåte	ansiktet, ex. <i>a fieg åt snåte</i>
snöuvo	förkyld, snuvig
soåre	såret; <i>soår</i> på finger och knän, även om skador på vassa verktyg, ex. <i>soåre på lia, schjäro, kneivi</i>

sylma	svullen, svullnad
tiss	kvinnfolksbröst; <i>tiss, tissi, tissa</i>
tjindbäin	kindben; <i>tjindbäin, -bäine, -bäine</i>
tjäfta	käfte; <i>tjäft, tjäfte, tjäfte</i>
tongo	tungan; <i>tongo</i> , ex. <i>i tong</i> = en tunga
toå	tå; <i>toå, toåe, toåna</i> = tå, tån, tårna
trenipikkona	hudutslag på våren av väta och kyla, vanligt när barnen sprang barfota redan i maj
tryine	trynet, nosen, näsan
tråbeli	<i>i boån staar i tråbeli</i> = ett barn som stannat i växten
träschje	beläggning på tungan hos spädbarn
uöra	öra; <i>uöra, uöra, uörona</i>
uörsniep	örsnibb; <i>uörsniep, -snepa, -snepa</i>
uörståola	örsnibbarna
uöschtynnja	örvärk
vaamb	mage; <i>vaamb, vaambe, vaambe</i>
vaambe	magen, ex. <i>va a ande häft i se me onde vaambe?</i> = vad har den där ätit som fått en sån mage?
vaattoh	vårta; vatth , vaattoh , vaattona
vallka i händre	grova arbetshänder, ex. <i>vallka i händre oå arrbete</i>
veisdomstann	visdomstand; <i>veisdomstann, -tanne, -tänndre</i>
venstä	vänster; ex. <i>vänstä kniee</i> = vänstra knät, <i>båda knieede</i> = båda knäna
yöga	öga; <i>yöga, yöga, yögon</i>
yögonfrans	ögonfrans; <i>yögonfrans, -fransi, -fransa</i>
yögonlååk	ögonlock; <i>yögonlååk, yögonlåtje, yögonlåtje</i>
änne	panna, ex. <i>du ji flååso i änne</i> = du har utslag i pannan

Personbenämningar

a	han, honom, man, ex. <i>a jäär</i> = han gör, <i>a a vuri hiid?</i> = har han varit hit?
boågari	en som tar i mycket, som är stark
buus	buse; <i>buus</i> , <i>buusi</i> , <i>buusa</i> = någon, några som uppför sig illa
båddjeli	envis person
diiboåne	dibarnen, barn som får bröstmjölk
drasuut	lång och smal person
dråseli	person som är långsam
drövlari	person som är långsam; <i>drövlari</i>
enklinji	änkling; <i>enkling</i> , <i>enclinji</i> , <i>enklinga</i>
enko	änka; <i>enk</i> , <i>enko</i> , <i>enkona</i>
fassi	farfar
fasso	farmor
gåbbi	maken, ex. <i>gåbbi men</i> = maken min
gåbbi våra	far, husbonden i gården
gålvstaandar	oinbjudna gäster på bröllop
gåmmi	gudfar
gåmmo	gudmor
gåreli	<i>gåreli</i> , kan sägas om en person
gåuta	pojkspolingar och barnungar
ha	han, har; ex. <i>o ji glada i ha än ha i ho</i> , <i>o a haiska mytji</i>
ho	hon, henne
kusiindre	kusiner
kvinn	kvinn; <i>kvinn</i> , <i>kvinnno</i> , <i>kvinnona</i>
kvärrvigg	tvärrvigg, en som är emot allting; <i>kvärrvigg</i> , <i>kvärrvigga</i>
kårrgöös	förde spiran, bestämde över allt (utt. med g), ex. <i>o va kårrgöös!</i>
langmäiso	lång och smal
mossi	morfar
mosso	mormor
moåg	svärson; <i>moåg</i> , <i>moåji</i> , <i>moåga</i> = svärson, svärsonen, svärsönerna
neck, nettji	näcken; <i>neck</i> , <i>nettji</i> . Näcken bodde i vattendrag.
o	hon, henne. Malaxborna är kända för att kunna säga en hel mening med bara vokaler, ex. <i>a o e?</i> = har hon (gjort) det? <i>o a e o!</i> = hon har (nog gjort) det!

reätjel	<i>i laang reätjel</i> = lång karl
schvara fö a	<i>schvara fö a</i> = stå fadder vid barndop, hon är hans fadder/gudmor, <i>ja a schvara födde</i> = jag är din fadder/gudmor
sjöfaar	styvfar
sjömåor	styvmor
sånakuno, sånakuun	svärdotter, <i>ex. onje sånakuno</i> = den här svärdottern, <i>täiras sänakuun</i> = deras svärdotter
tjärinje	käringen, hustrun, makan; <i>ex. tjärinje miin</i> = käringen min
triimeninga	småkusiner
tuöög	du, <i>ex. a tuöög jåotth e?</i> = har du gjort detta? (sagt i uppskattande mening)
uuitskåte	om besvärliga människor, <i>i riktit uuitskååt</i>

Talesätt, utropsord, öknamn

bryöö	bröd; ” <i>Bäsch Britas boåne baka bara bräänd bryöö baakåm Bäsch basto</i> ” (ordstäv från Yttermalax)
Buus, Buusi	Hin onde, Fan själv; <i>buus, buusi</i> , benämndes ofta med täcknamnet <i>Buusi</i>
bälitruit	en som gråter lätt och ofta
dåkari	bra, ex. <i>e va dåkari</i> . ” <i>E va dåkari åt lösse, sa gåbbi tå basto brann</i> ” (talesätt).
dåålit	dåligt, ” <i>Tå dåålit buri haald så haaldär e lieng</i> ” (talesätt).
däuvkrååko	en som hör dåligt
fenel	elaking, av hin onde, ex. <i>a va i fenel</i>
flåmäur	en som springer från gård till gård, ibland med skvaller
gapatrast	skrikhals
glåpatruut	uppkäftig person
Guulick / Guuläck	ex. på utrop: <i>Gud like?</i>
Herrman å yöde	<i>Herrman å yöde, Herrman i byiji</i> = vanligt utrop förr i tiden
huivadåå	fy, usch
Håobäschgåbbi	någon med stort behov (Hoburgsgubben var ett bergstroll i en sägen och också en känd stor rauk på södra Gotland).
håoi	utrop för att kalla på uppmärksamhet vid behov av hjälp
härklandes, härk- landeras	utrop, vanligt förr
härklusch	utropsord, oj,oj
hötth!	<i>stanna! hötth, hötthar, höttha. Hötth</i> ropades till folk och få.
ilakhäihte	elak person
iljesvigg	illgärds-vigg; <i>iljesvigg, iljesvigga</i> = ondsint person, ungdomar som förstör
Jessuslick	utropsord
juuvär	ljuger, ex. ” <i>a juuver som tå hästi travar</i> ” = han ljuger som när hästen travar (talesätt)
järpi måot dåomi	tvärtemot, ex. <i>järpi måot dåomi</i> = någon som är emot allt
Jästandeslick, Jästansläck	utropsord
jästas, jästandes	utropsord
kanalji	rackarungen
kläpp, kläppi	öknamn förr på ett barn född utom äktenskapet

knebässi	mammas pojke, morsgris
langkalvi	<i>langkalvi</i> , tonårspojke
Lemakurk, faar ti Lemakurk	Stick! Försvinn!
lienger	längre. ”A ska hav e liengär än a lagar e” (ordsdpråk).
ligaat	usling, skurk
luus	lus; <i>luus</i> , lösse. ”Lika schwååth som ti läit luuse i langollsfäaldi”. = Lika svårt som att söka lusen i fällen.
läck	spindel. ”Om tu taar liive oå i läck buri kåona mjölk blåodi. Om a siir i läck foår a nauting. Ti dyöd i läck bityidär åolöck, tag a i förrklä å bjieer uut a”. (talesätt)
lätt på fåot	<i>onde ji lätt po fåot</i> = flicka, som inte håller på sig
lökkas	klara av, ex. <i>va ong som helst lökkas me he</i> = vilken unge som helst klarar av det
markatto	elak person; <i>markatt, markatto, markattona</i>
prynjeli	pojkspoling
rakodant	en som inte vill arbeta
rannfåija	söka; ”Nö a ja rannfåija häila huise” = Nu har jag sökt igenom hela huset (sa Edit Lund).
räide	<i>o haag i bra ondiräid</i> (sagt på skämt) = hon hade fina ben
rödar	röd soluppgång och -nedgång, (utt. med kort ö och betoning på ö) ex. <i>e röda i mörust så e kåmbä nåo nier nai sått furi kvieldi</i> = det var morgonrodnad så det blir nederbörd mot kvällen.
schjinnknarko	dragspel
schjääth	översvämning, ex. <i>e staa schjääth vi Heljobråo</i>
schvarrve	en hop människor, ex. <i>ja kååm i schvarrve, o treivs i schvarrve</i>
schvååt	svårt, mödosamt, besvärligt. ”E ji schvååt ti lär i gaambäl hond siti”. (ordspråk)
schyndeli	få bråttom, ex. <i>a fie schyndeli</i> , = fick bråttom, <i>gaav a schyndeli</i> = körde iväg honom
selavillo	<i>a kååm i selavillo</i> = han hamna i en rörig situation
siel	sele, ex. <i>siel på hästi!</i> = sela på hästen!
skryyilo/ skryyili	<i>du gaar i skryyilo me i de</i> = det kommer att gå dåligt, i konkurs, i kläm
slaakt	svagt, ex. <i>e va slaakt kaff i je</i> , även om svagdricka
slaambro	en person som pratar för mycket
slaambäkaare	en som pratar för mycket
sladätack	skvallerbytta; <i>sladätack, sladätacko</i>
slapådaisko	en som pratar för mycket

släpåxi	slöflock (<i>släpåxi</i> utt. med kort ä)
snåronji	öknamn på barn; <i>snåronji</i> , <i>snåronga</i>
speto	öknamn på kvinna
statt os bi	en som inte begriper någonting, ” <i>visst vae statt os bi i de?</i> ”
stillmåodand	lugnt, som vanligt, ex. ” <i>Hu jeä?</i> ”, ” <i>E ji stillmåodand!</i> ”
stillmåodand	<i>ja sitär stillmåodand emsand</i> = ja sitter mol allena, ensam
syndarynntjo	dragspel
såkadållfåot	mycket långsam av sig
teidans krååko	skvallerkåring
tjevärhond	<i>tjevärhondi</i> sades både om människor och om en hund som gnäller och gläfsar
tjäfta på skaft	en som talar mycket
tååmbålhatt	en som gör fel, ex. <i>i tååmbäl</i> = dumbom
uuitfuri	<i>o fåor uuitfuri</i> eller <i>di fåor nieråt</i> (allmänt uttryck i Övermalax om den som hade farit till Yttermalax), <i>ja ska uuitfuri i afto</i> = jag skall till Yttermalax på eftermiddagen, <i>e gaar uuitfuri fö dom</i> (sägs om någon med dålig ekonomi)
veiidfälo	far runt i byn, ex. <i>o i veiidfälo</i>
veiidåändär, vei-dååndre	uppför sig dåligt, <i>i de veiidaåndre</i>
vilaag	<i>e staa vilaag</i> = det är oförändrat
vingälhaka	velig, ex. <i>du i nåo vingälhaka tu</i>
voijleck	oj då! (uttrop)
väreldre	<i>väreldre</i> , ex. <i>ni ska int laa så ja draagär väreldre uuir ärr</i> . Ett hot som sägs av ursinnig person. <i>Väreldre</i> bands om efter stickningen vid slakt.
åidålekk, åidålikk	oj, oj! (uttrop)
åofräista	oprövat, oförsökt, ex. <i>haag dö i de åofräista nö?</i> = måste du prova på det där nu?
åofötyööva	om en stund, ex. <i>di kåmbä nåo åofötyööva</i> = de kommer oförsenade
åosagt ji åolyöögd	osagt är oljugit, (uttrycket bäst på dialekt: <i>åosagt ji åolyöögd</i> , men betyder: har du inte sagt något så har du inte ljugit)
åtoti	åttio, ex. <i>o gaa på åtotit</i> = hon blir åttio
öijdesballjo	slösaktig person

Hantverkare, yrken och arbeten

akuschuöschko	barnmorska, akuschörska
apteekari	apotekaren
bleäckslagari	bleckslagaren; <i>bleäckslagari</i>
bråta	bearbeta lin på <i>bråto</i> , bråka lin
bräsloå	klä ett hus med bräder
byöögo	lonka/lokar och skidor böjdes, <i>e va så båsot i byögo</i> = bråttom när skidan böjdes, <i>di ji så rääit tääi je schiide</i> = de här skidorna är så raka, <i>schiidona sko i byöögo</i>
daambsuig	dammsuga; <i>daambsuig</i> , <i>daambsuigär</i> , <i>a daambsuiga</i>
dreve	drev, vid skallgång och jakt
driiv	driva, dikta, täta; <i>driiv</i> , <i>driivär</i> , <i>dreäiv</i> , <i>di a drivi in dreve</i> , t.ex. mellan stockar i timrade hus. Se <i>dreve</i> .
driivari	drivaren
dyödgreävar	gravgravare; <i>dyödgreävari</i> , <i>dyödgreävere</i>
däämb opp	dämma; ex. <i>däämb opp vattne</i> = stänga av vatten, t.ex. i en fors
fääla	säljakt
garrvari	garvaren
gollsmedi	guldsmeden
gräupar ur	gröpa ur, ex. karva ur trä
ienja, ga på ienja	höbärga
jäil	rensa; <i>jäil</i> , <i>jäilar</i> , <i>jäila</i> , ex. <i>jäila ströminga</i> = rensa strömming
kaala nier	hygger ner, kalhugga
kapplaani	kaplanen; <i>kapplaani</i>
kliita muiri	<i>kliita muiri</i> genom att stryka ut en blandning av skummjölk, krita och en aning <i>blännels</i> på spismuren inomhus till jul och midsommar. Oftast ströks blandningen på muren med en hartass.
klåckari	klockaren, <i>klåckari</i>
kläuvröckari	klövryckare; <i>kläuvröckari</i> klippte kons klövar på våren. <i>Kläuvröckari</i> kallades också den som ryckte folks armar och andra kroppsdelar i led, <i>ja vaal ga ti kläuvröckari</i>
knyöla se	locka sig, locka håret med tång, som värmdes i spisen, senare uttryck för att permanenta sig.
kåntrollo	kontrollassistenten; <i>kåntrollo</i> . Kontrollassistenten reste runt till gårdarna och kontrollerade mjölkens fetthalt och hur mycket korna mjölkade.
kåpaslagari	kopparslagaren; <i>kåpaslagari</i>

langno	nät i rad (fisknät); <i>ti legg uit langno</i>
läärari	läraren
läärarinno	lärarinnan
moålari	målaren; <i>moålari</i>
muurari	muraren
mällk	mjölka; <i>mällk, mällkar, mällka</i>
pråosti	prosten
remont	reparera
schjuutä näte	sätter fast telnar på nät
schjöitäschko	sköterskan
skomakajäär	skomakararbete
skomakari	skomakaren
skreddari	skräddaren
snickari	snickaren
snärobrea	fångstbräda med snaror av tagel för att fånga gråsparv, som förr åts som mat
snäär	<i>snäär oå bjärkriise</i> = ta bort bladen av t.ex. björkris
spliitar	splita, klyva; skära till pärter och stickor med kniv, göra stickor i förväg för att tända brasan med, ett vedträ, en kniv och en liten träklubba användes
spläysar	skarvar rep, ändarna tvinnas in
stacka	stacka; lägga i en hög, ex. stacka halm, hö, otröskad säd
tapisschjera	tapetsera
tääna	telnar på fisknät, ex. <i>a knyitä tääna</i> = han knyter telnar
vess, viti	dra med en liten slipsten längs bettet på t.ex. en lie
vittmäina	bestryka spismuren, för att få den vit, med en blandning av krita, skummjolk och <i>blånnels</i> vid städningen till jul och midsommar, ex. <i>di vittmäina muuri ti hälje</i> .

Växter

aal	al; <i>aal, aale, aala</i> (trädet)
angn	agnar; <i>angn, angna</i> = sädeskornskal som kom vid tröskning
asp	asp; <i>asp, aspe, aspa</i>
barrk	bark; <i>barrk, barrtji, barrka</i> = bark på träd och från virkesbarkning
barrtji löipär	<i>barrtji löipär, nö ska vispla lagas</i> = björkbarken lossnar på våren, dags att tillverka visparna
bjärk	björk; <i>bjärk, bjärtje, bjärka</i>
blyööttjeng	moget hjortron; <i>blyööttjeng, -tjenje, -tjenga</i>
blåbäär	blåbär; <i>blåbäär, blåbääre</i> . Blåbär kokades till sylt och saft, bladen torkades till te.
braakbåsk	brakved (<i>Frangula alnus</i>); <i>braakbåsk, -båschji, -båska</i> . Barken kokades, silades och användes som magmedicin, bl.a. mot förstoppning.
brennhessel	brännässla (<i>Urtica dioica</i>); <i>brennhessel, -hesslo, -hesslona</i> . Späda brännässlor plockades på våren till soppa och användes även utvändigt mot värk.
bruunpäär	brunpotatis (potatissort); <i>bruunpäär, -pääro, -päärona</i>
båsk	buske; <i>båsk, båschji, båska</i>
draagblade	groblad (<i>Plantago major</i>). Grobladen hackades, bultades en aning och lades på sår.
dråsa, låodråsa	såden som kom vid tröskning med slaga på logen
dråsa, riidråsa	såden som kom när banden slogs ur i rian
fuur	fura; <i>fuur, furo, furona</i>
fyrvæppling	fyrbladsklöver; <i>fyrvæppling, -vepplinji, -vepplinga</i> . Fyrbladsklöver var lycko- och turklöver.
gamäfyöno, gam-bäfyöno	torrt fjolårsgräs
grennstrånt	ljusgröna granskott; <i>grennstrånt, -strånti, -strånta</i> . Granskotten från små granar åts av både barn och vuxna.
greän	gran; <i>greän, grene, grena</i>
grässfröije	gräsfrö; <i>grässfröije</i> . <i>Tå di baand grässfröije så kallast he fö dåckor å tell i pjåck så sko e va 4 elu 8 dåckor</i> .
grässlök	gräslök; <i>grässlök, -löttje, -lökka</i> . Gräslök fanns vid alla gårdar.
gåålpresstre	maskros, benämndes <i>gåålpresstre</i> i Långmossa
haavri	havre; <i>haavri, haavra, ande havra</i>
haavæpjåcka	<i>I haavæpjåck ji oå 9 baand, ett oå dom ti hatt</i> = En havrepjock innehåller nio band, med ett av banden till hatt.

hallmbaand	halmband; <i>hallmbaand</i> , <i>hallmbaande</i> <i>vreid di tiel i förrvieg åt hallm-tjärva</i>
hallon	hallon; <i>hallon</i> , <i>hallone</i> . Hallon kokades till sylt och saft och bladen torkades till te.
halm	halm; <i>halm</i> , <i>halm</i> , <i>halmi</i>
håmbla	humle
hagg	hagg; <i>hagg</i> , <i>haddje</i> , <i>hägga</i>
häggbäär	häggbär; <i>häggbäär</i> , <i>häggbääre</i> . Häggbär åts av både barn och vuxna.
häragrese	vicker: skogsvicker, kråkvicker, häckvicker
häraveppling	harsyra (<i>Oxalis acetosella</i>); <i>häraveppling</i> , <i>-vepplinji</i> , <i>-vepplinga</i>
höi	hö; <i>höi</i> , <i>höije</i>
höijbölo	<i>höijbölo</i> , den mängd hö som kunde bäras med armarna eller <i>höischve-go</i>
iek	ek; <i>iek</i> , <i>ietje</i> , <i>ieka</i>
ienjesbäär	åkerbär (<i>Rubus arcticus</i>); <i>ienjesbäär</i> , <i>ienjesbääre</i> , <i>ängsbääre</i>
iistron	svarta vinbär; <i>iistron</i> , <i>iistrone</i> , även <i>tiistron</i> , <i>tiistrone</i>
Johannes-blomstre	renfana (<i>Tanacetum vulgare</i>), renfana torkades och gavs till korna
kamomill	gatkamomill (<i>Matricaria suaveolens</i>). Gatkamomill torkades, dracks som te och gurglades med vid halsont. En tygbit doppad i kallt kamomillvatten användes som skönhetsmask en halv timme eller lades på svullnader.
karklo	torrt barrträd; <i>karklo</i> , <i>karklona</i> , ex. <i>e ji mytji karklor i skooji</i> = det finns många torra träd i skogen
klifso	klase; <i>klifso</i> , <i>klifsona</i> , ex. <i>ja taar häila klifso</i> = jag tar hela klasen, <i>ja taar häila klifso tå ja plåckar ryöviinbääre</i> = när jag plockar röda vinbär
kokkomaati	björnmossblomman
konnpjättji	<i>konnpjättji</i> , <i>konnpjäcka</i> . <i>Tell i konnpjäck ska e va 10 baand, två oå dom ti hatti. Fö ti få kåone riti bruika di nyti i breää me hanntaag sām styöd fö föschta baande.</i>
kruusmynt	krusmynta; <i>kruusmynt</i> , <i>kruusmynto</i> , <i>kruusmyntona</i> . Krusmynta togs med till kyrkan för att lukta på under gudstjänsten så att man skulle hålla sig vaken.
krååkbäär	kråkbär (<i>Empetrum nigrum</i>); <i>krååkbäär</i> , <i>-bääre</i> . Kråkbär åts och kokades till saft.
kumuri	kummin (<i>Carum carvi</i>). Fröna torkades och användes som krydda i rågbröd, limpor och potatisgröt.
kåone	korn (sädesslag), <i>kåone</i> , <i>ide kåone</i>
langråote	kvickrot

leibäschstick	libbsticka (<i>Levisticum officinale</i>); <i>leibäschstick</i> , <i>-sticko</i> , <i>-stickona</i> . Libbsticka kokades och gavs till kor som kalvat.
lev å döj	prästkraige (<i>Leucanthemum vulgare</i>); kallades också ”Lev å döj”. Blombladen plockades av och räknades så: lev eller dö, sista bladet gällde, en del läste: älskar, älskar ej.
lingon	lingon; <i>lingon</i> , <i>lingone</i> . Lingon förvarades i sår, antingen mosade eller hela i vatten på ett kallt ställe. Lingon plockades och förvarades i stora mängder i barnrika familjer.
luftlöck	luftlök; <i>luftlöck</i> , <i>-löttji</i> , <i>-lökka</i> . Luftlöken har små lökar i toppen av en stängel.
lumber	mattlummer (<i>Lycopodium clavatum</i>), användes att dekorera med i kyrkan till konfirmationen och även inomhus
lyövtjärv	lövkarve; <i>lyövtjärv</i> , <i>lyövtjärvi</i> , <i>lyövtjärva</i> . Löv skars till djur bands till kärvar.
låodråsa	sädeshop som samlades på loggolvet vid tröskning med slaga
läirgrese	svinmålla (<i>Chenopodium album</i>)
lön	lön; lönn, lönne, lönn
maaldre	ogräsfrö, ex. <i>maaldre måtta rensas båtth</i> = ogräsfröna måste rensas bort från säden
mandelpäär	mandelpotatis; <i>mandelpäär</i> , <i>-pääro</i> , <i>-päärona</i>
mössättre	ängsvial
nekkikusa	gula näckrosor
nyivell	gräs som växte upp efter slåttern; <i>nyivell</i> , <i>nyivello</i>
oåbrådd	åbrådd (<i>Artemisia abrotanum</i>); <i>oåbrådd</i> , <i>oåbråddi</i> . Några kvistar åbrådd togs med till kyrkan för att lukta på under den långa gudstjänsten så att man skulle hålla sig vaken.
pallm	videbuskens blomknoppar; <i>pallm</i> , <i>pallmo</i> , <i>pallmona</i>
pennriis, pennriise	dvärgbjörk
peparåot	pepparrot; <i>peparåot</i> , <i>peparåote</i> , <i>peparöötre</i> , en vanlig kryddväxt
piipnesslona	hampdån (<i>Galeopsis speciosa</i>) eller pipdån
pilusker	blå ärter = gammal foderväxt
pilustre	foderärter
päschreis, påschriis	getpors eller skvattram (<i>Ledum palustre</i>); <i>päschreis</i> , <i>päschriise</i> . Getpors ansågs vara bra mot mal.
päromkoåla	potatisblast
päronblommona	potatisblommor
pärontaanga	utväxt på gammal potatis
päronyögon	ögon på sättpotatis
pärrsilja	persilja

råågblomona	blåklint (<i>Centaurea cyanus</i>)
råågschyy	rågskyl; <i>råågschyy</i> , <i>råågschyy</i> : <i>13 baand tell i schyy, men 2 oå dom ti hatt. Baande sko riitas stadiit på i visst sätt, baande ti hatt sko bindas ihåop å sätas på såm i hatt. Schyy ska staa å blåås jenom å tårk i paar vekor innan di taar in råågbaande i riia å leggä dom på paschona å ieldar i riuuuni tätth di ji så tårr så di kan sloå ur dom ti mest i ria å seda bräid ut dom på loå-gålve. Tier nyttjast slegona fö ti få uur reste sied. Förr skaars all sieed fö haand å e va schjelna på hu e sko reiitas opp. Tå e va urtröska så sko hallmi tagas vara på å bindas ti tjärrvar, e sko va 4 skakor tell i baand å 8 baand tell i hallmtjärv. Bindanbaande sko vriidas ihåop på förhaand åov fukto hallm. Tå a leggär i hallmtak så ska hallmi va i halv meter tjäck, otyngda.</i> (Lars Häggvik i Havras berättade om rågen i juli 1988).
rååji	rågen; <i>rååji</i> , <i>anje rååji</i> , <i>ide rååji</i>
räulugg	landrör; <i>räulugg</i> , <i>-luddji</i> , <i>-lugga</i> . Vipporna klipptes bort och fylldes i bolster och dynor.
räun	rönn; <i>räun</i> , <i>räune</i> , <i>räuna</i>
räunbäär	rönnbär; <i>räunbäär</i> , <i>räunbääre</i> . Rönnbär åts av barn och vuxna direkt från rönnen.
röfling	rödflingor (potatissort); <i>röfling</i> , <i>röflingo</i> , <i>röflingona</i> = tidig potatissort med vita blommor
rövepplingsblom	rödklöverblomma; <i>rövepplingsblom</i> , <i>-blommo</i> , <i>-blommona</i> . Rödklöverns blommor sögs ur av barn.
schvatt tiistrone	svarta vinbär
schvattiistrone	svarta vinbär
sessbaande	sädesband
setanpäärona, fröipäärona	sättpotatis, fröpotatis
skaaldägåbba	penninggräs
skarpgåbb	omoget hjortron; <i>skarpgåbb</i> , <i>-gåbbi</i> , <i>-gåbba</i>
skata	toppen på träd (utt. med kort a)
smoltron	smultron; <i>smoltron</i> , <i>smoltrone</i> . Smultronsylt var en delikatess.
stickelbäär	krusbär; <i>stickelbäär</i> , <i>-bääre</i>
strånta	<i>e ståo i nagä stråntar</i> = om växtplantor som inte blev bra
strånta /grännstrånta	granskott; ex. <i>grennstrånt</i> = ljusgröna granskott
stäinsyöt	stensöta; <i>stäinsyöt</i> , <i>-syöto</i> , <i>-syötona</i> . Stensöta har en söt och lakritsar-tad smak, tuggades av barn.

stölinga	små segvuxna granar, ca 1 meter långa, med en kniv klövs granen i toppen. Användes att binda fast trodorna i gärdesgårdarna och till band runt laggkär.
syiron	ängssyra (<i>Rumex acetosa</i>); <i>syiron</i> , <i>syirone</i> . Bladen åts av barn.
säliiid	sälg; <i>säliiid</i> , <i>säliiide</i> , <i>säliiida</i>
sälltinje	grönt ”knoppgräs”
tallstrånt	ljusgröna årsskott av tall; <i>tallstrånt</i> , <i>-strånti</i> , <i>-strånta</i> . Tallskotten åts av barn.
trenjon	tranbär; (<i>Oxycoccus quadripetalus</i>), <i>trenjon</i> , <i>trenjone</i> . Tranbär frystes ned i vatten och uppbevarades på kallt ställe.
tuönips	turnips, rova; <i>tuönips</i> , <i>tuönipso</i> , <i>tuönipsona</i> , odlades och skars i bitar till korna
vettarrvi	våtarv (<i>Stellaria media</i>)
vidibarrtji	sälgbark; <i>vidibarrtji</i> plockades och såldes lassvis till garverier
vidibåsk	videbusk; <i>vidibåsk</i> , <i>vidibåschji</i> , <i>vidibåska</i>
vildleine	åkerspergel (<i>Spergula arvensis</i> L.)
vittfling	vitflingor (potatissort); <i>vittfling</i> , <i>-flingo</i> , <i>-flingona</i>
vittmåsa	vitmossa; <i>Vittmåsa å lingonreise me lingone poå la di milla fönstre</i> . Vitmossa med lingonris med lingon på lades mellan de dubbla fönstren som prydnad och även som isolering.
vittpliistre	vitplister (<i>Lamium album</i>)
vittväppling	vitklöverblomma; (<i>Trifolium hybridum</i>) <i>vittväppling</i> , <i>vittvepplinji</i> , <i>vittvepplinjinga</i> . Vitklöverblommor åts av barn och var även bra mot blåskatarr.
väite	vete; <i>väit</i> , <i>väite</i> , ex. <i>ide väite</i> = det där vetet
åkäblommona	ängsblomster som torkades och gavs till korna
åodon	odon (<i>Vaccinium uliginosum</i>); <i>åodon</i> , <i>åodone</i> . Odon åts, kokades till sylt och saft
äinbäär	enbär; <i>äinbäär</i> , <i>äinbääre</i> . Enbär torkades och användes som te, krydda och medicin.
äinriisbåsk	enrisbuske; <i>äinriisbåsk</i> , <i>äinriisbåschji</i> , <i>äinriisbåska</i>
äinriise	enris. Enris kokades och gavs till kor, över höknopp och enris slogs varmt vatten och gavs korna. Enris användes med hett vatten till diskning av träkär.

Djur, fåglar, fiskar, insekter

abbur	abborre; <i>abburi, abbura</i>
aliploåt	fästring
boufink	bofink; <i>boufink, båofintji, boåfinka</i>
braks	brax; <i>brakschji, braksa</i>
bröms	broms (insekt); <i>bröms, brömsi, brömsa</i>
bållfluug	stor fluga, spyfluga; <i>bållfluug, bållflugo, bållflugona</i>
dåomhärri	domherre; <i>dåomhärri, dåomhärri</i>
flåmäur	flygmyra
greävschviin	grävling; <i>greävschviin, greävschviine</i>
gråschjinn	ekorre; <i>gråschjinn, gråschjinne, gråschjinne</i>
hackspiitji	hackspett; <i>hackspiitji, hackspiika</i>
håmbel	humla; <i>håmbel, håmblo, håmblo</i>
häär	hare; <i>häär, hära, hära</i>
iengra	ängrar, efter spyflugor
iid	id; <i>iidi, iida</i>
jedd	gädda; <i>jeddo, jeddona</i>
juuso	fiskmås; <i>juuso, juusona</i>
jäiting	geting; <i>jäiting, jätinji, jäitinga</i>
knetär	lusägg; <i>knetär, knetre</i>
kniip	knipa; <i>kniip, kniipo, kniipona</i> (sjöfågel)
kokko	göken; <i>kokko, två, fläir kokko</i>
krank	mygga; <i>krank, krantji, kranka</i>
krååko	kråka; <i>krååko, krååkona</i>
laak	lake; <i>laka, laka</i>
laks	lax; <i>laksi, laksa</i>
lavaschåoro	nötskrikan; <i>lavaschåoro, lavaschåorona</i>
ledälapp	fladdermus; <i>ledälapp, ledälappi, ledälappa</i>
lekatt	hermelin; <i>lekatt, lekatto, lekattona</i>
lärk	lärkan; <i>lärk, lärrtjo, lärrtjona</i>
mask	mask; <i>mask, maschji, maska</i>
möss	mus; <i>möss, mösse</i>
mötth	mört; <i>möttih, möttah</i>
nåschji	norsen (fisken); <i>nåschji, nåschja</i>

oådo	ejderhona; <i>oådo, oådonga</i>
oåte	flygfä, myggor, knott, ex. <i>e va mytji oåv oåte</i>
pissmäur	myra; <i>pissmäur, pissmäuri, pissmäura</i>
reäv	räv; <i>reäv, reävi, reäva</i>
ruid	ruda; <i>ruido, ruidona</i>
rått	råtta; <i>rått, råtto, råtona</i>
rättnagli	tornsvalan; <i>rättnagli, rättnagla</i>
röijo	tjäderhona; <i>röijo, röijona</i>
sarve	stim av småfisk
schvölo	svalan; <i>schvölo, schvöloschjätt</i> = svalstjärt. Svalan har sommaren i skötet (talesätt)
schåoro	skatan; <i>schåoro, schåorona</i>
siik	sik; <i>siitji, siika</i>
simp	simpa; <i>simp, simpo, simpona</i>
skredårm	<i>skredårm</i> (utt. med kort e) består av en massa små maskar, som sammanlänkat sig till en ca 1,5 meter lång och 5 cm bred ”orm”, som mycket sakta glider fram.
spelårri	orttupp; <i>spelårri, spelårra</i>
spigg	spigg; <i>spiddji, spigga</i>
spiikmöss	näbbmus; <i>spiikmöss, -mösse</i>
spilitto	sädesärlan; <i>spilitto, spilittona</i>
spitjitjiari	talgoxen; <i>spitjitjiari, spitjitjiare</i>
spåovi	spoven; <i>spåovi spoåva</i>
spännari	sparvhöken; <i>spännari, spännare</i>
starri	staren; <i>starri, starra</i>
straandströtjel	fågel, lilla beckasinen
ströming	strömning; <i>ströminji, ströminga</i>
stäinschjöttari	stenskvättan; <i>stäinschjöttari, stäinschjöttare</i>
talgåxi	talgoxen; <i>talgåxi</i> (<i>talgåxi</i> utt. med g)
tilikrååko	spillkråkan; <i>tilikrååko, tilikrååkona</i>
tjädri	tjäder; <i>tjädri, tjädra</i>
treän	trana; <i>treän, treno, trenona</i>
tälihackari	talgoxe
tääno	tärna, fisktärna och brudtärna
yödlo	ödla; <i>yödlo, yödel, yödlona</i>
årm	orm; <i>årm, årmi, årma</i>

årrveno	orrhona; årrveno, årrvenona
äitagadd	ettermyra; äitagadd, äitagaddi, äitagadda
älg	älg; <i>älg</i> , <i>älji</i> , <i>älga</i> (<i>älg</i> utt. med g och tjockt l)
ögglo	ugglan; ögglo/ugglo, ögglona

Ortnamn

Brintji	Brinken, ortnamn i <i>Ytäbyiji</i> , strandbrinken
Båoda	ortnamn i Åminne
Råokotaschtoåe	tå, väg; namn på väg från Kopparbyn till Köpingsgränden i Malax
Schvärrje	Sverige, <i>Schvärrje</i> sades av alla fram till 1970-talet
Toe	<i>toe/tåe, tå</i> ; kort väg, ex. Kyrktået / <i>Tjörktåe, Slasktoe, Marastoe</i>
Uxfåschji	Uxforsen, fors i Malax å nedanför L. Hallbäck, nära rån mellan Ytterbyn och Överbryn
Våle	Namn på plats i Åminne, vid ”Suckarnas bro”, gångbron från <i>Lillsaandi</i> .
Ytäbyiji	Ytterby/ Yttermalax. I primärmalax finns Övermalax och Yttermalax, båda med hemman numrerade från 1.
Öväbyiji	Överbryn, Övermalax

Kyrkan, helger, seder och bruk

alltar	altar; <i>alltar, alltare</i>
annteid	bärgningstid, skördetid; <i>annteid, annteidi, annteidre</i> . På våren förberedde bonden för <i>annteidi</i> med att göra i ordning alla körredskap och allt som behövdes för häst och åker. När <i>annteidi</i> började var det så bråttom. <i>Di jie ann, di gaav ann froån bitti ti säint innan allt va i jåole.</i>
Askonsdaaji	Askonsdag, onsdagen efter fastlagssöndagen och dagen efter fettisdagen
baaschöl	<i>baaschöl</i> ; barnsöl, kallades i äldre tider ett gästbud med mat och dryck, som hölls vid barndop. (<i>baaschöle</i> utt. med kort ö).
bibel	bibel; <i>bibel, bibli, bibla</i> (<i>bibel</i> utt. med kort i)
fatigåbb	fattiggubbe, fattigbössa; <i>fatigåbb, fatigåbbi</i> . En träskulptur att lägga pengar i vid kyrkan. I Malax står <i>fatigåbbi</i> vid klockstapel, <i>fatigåbbi på klåckstapuli</i> .
graavöle, graavule	gravöl; <i>graavöle</i> (kort ö och tjockt l) = äldre benämning på begravningskalas som hölls hemma i gården i samband med begravning ända till 1950-talet
hädaschduun	helgdygn, söndag; <i>hädaschduun, -duune, -duune</i>
Hälgomäss	Allhelgona (<i>Hälgomäss</i> utt. med ä, tjockt l och g)
jässbåde	bröllop
katjees	katekes; <i>katjees, katjeesi, katjeesa</i>
klåckringar	klockringare; <i>klåckringar, -ringari, -ringar</i> . (<i>Klåckringari</i> utt. med starkt g)
klåckstapul	klockstapel; <i>klåckstapul, -stapuli, -stapula</i> (<i>stapul</i> utt. med kort a)
Krååmoåndaaji	Kråkmåndag
kålekt	kollekt; <i>kålekt, kålekti, kålekta</i>
Langfriidaaji	Långfredag
langfåschto	<i>langfåschto</i> kallas byggnaden mellan kyrkan och klockstapel
lektari	läktare; <i>lektre, lektari, lektare</i> , ex. <i>årjellektre</i> = orgelläktare
liikhuis	bårhus vid kyrkan; <i>liikhuis, liikhuise</i>
Mittjelsmäss	Mikaelidagen/-helgen
Poåskanidaaji	Påskannandag
Poåskdaaji	Påskdagen; <i>på poåskmåroni oåt di moåla egg</i>
Poåskluödaaji	Påsklördag; <i>På poåskluödaskviöldi jåo di poåskill: flytta tuppar, foår, kvastar, tjuördåon, vinka vedapenor å alltmöjlit fö granna</i> . På påsklördagskvällen gjordes ofog: ungdomarna flyttade på tuppar, får, kvastar, kördon och knuffade omkull vedstaplar för grannarna.
poåskviek	påskvecka; <i>poåskviek, -veko, -vekona</i>

predikståol	predikstol; <i>predikståol, predikståoli</i>
prest	präst; <i>prest, presti, presta</i>
sakäschsti	sakristia; <i>sakäschsti, sakäschstio</i>
sallm	psalm; <i>sallm, sallmo, sallmona</i> = psalm, psalmen, psalmerna
sallmoådiko	psalmodikon (gammalt instrument)
Schjäär-tåoschdaaji	Skärtorsdag
Såmadaaji, 15 april	Sommardagen infaller den 15 april
tjörk	kyrka; <i>tjörk, tjörrtjo, tjörrtjona</i>
tjörkrgåli	kyrkogård, gravgård; <i>tjörkrgåli</i>
tjörkklåck	kyrkklocka; <i>tjörkklåck, -klåcko, -klåckona. Tjörkklåckona i Maalax segä: "Päromvaamb, päromvaamb"</i>
tjörkvääd	kyrkvärd; <i>tjörkvääd, -väädi, -vääda</i>
Trenotiisdaaji	Trantisdag. Dagarna i påskveckan: Kråkmåndag, Trantisdag, Askonsdag/Dymmelonsdag, Skärtorsdag, Långfredag, Påsklördag, Påskdagen, Påskannadag
treäkåschje	träkors; <i>treäkåsch, treäkåschje, -kåschje</i>
våffädaaji	"Vår Fru dagen", den 25 mars, benämns av både äldre och yngre människor för <i>våffädaaji</i> . Uttalet av Vår Fru dagen, <i>våffädaaji</i> har här och där blivit "våffledagen". Vårfrudagen eller Marie bebådelsedag, som tidigare var en helgdag, markerar slutet på vintern och början på våren.
årrgnist	orgelnist, klockare; <i>årrgnisti, årrgnista, (årrgnisti utt. med g)</i>

Alfabetiskt ordregister

A

a, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 31, 32, 36, 37, 43, 44, 45, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 68, 74
 aal, 43, 65
 aale, 34, 38, 43, 44, 65
 aalisa/ alisa, 3
 aanack, 3
 aane, 27
 abbur, 70
 acko, 34
 aftust, i aftust, 3
 ais, 43
 aksull, 43
 akuschuööschko, 63
 aliploåt, 70
 alldär, 3
 allstans, 3, 12
 alltar, 74
 angn, 34, 65
 angnkårri, 34
 angntjätta, 34
 ankaschtåck, 52
 annett, 3
 annteid, 74
 anschus, 3
 anskreäämbli, 3
 anval, 3
 apteekari, 63
 arghaanda, 3
 arm, 55
 armbååg, 55
 aschtu, 34
 aschul, 55
 asint, 3
 asit, 3
 Askonsdaaji, 74
 asp, 65
 avischáon, 3

B

baaket, 3
 baarhendäsch, 3
 baaschöl, 52, 74
 baka, 34, 60
 bakane, baka, 34
 bakangått, 52
 bakobåole, 28
 bakuuni, 28
 balk, 9, 28, 34
 balltji, 28, 34
 barrk, 65
 barrkaskåoa, 47
 barrkkneiv, 34
 barrtji löipär, 65
 basto, 34, 60
 beit, bett, 3

bekla / beklast, 55
 bess, 26, 34
 bettna/båttna, 3
 beäälas, 3
 bibel, 74
 bihäändot, 3
 biid, biida, 3
 bitul, 43
 bityidär, 3, 61
 bjeer, buri, 3
 bjärk, 65
 björrtjo, 52
 blanna, 3
 blasära, 3
 bleäckslagari, 63
 bliido, 3
 blitjih, blitjit, 3
 blyöt, 3
 blyööttjeng, 65
 blåbäär, 65
 blåka, blåkar, 3
 blåkar, 3
 blånna, 3
 blånnels, 4, 63, 64
 blåobryö å päärona, 52
 blåtar, 4
 blåttna, 4
 bokkabessi, 34
 boschienda, 28
 boågar å på, 4
 boågari, 58
 boåås, 34
 braakbåsk, 65
 braandstaka, 28
 braandståode, 4
 bragdar, 4
 bragde, 34
 braks, 70
 brasklapp, 4
 brennhessel, 65
 breskrind, 43
 bresna, 4
 brest opp, 47
 brintji, 4
 Brintji, 73
 brintji, brinka, 4
 bruunpäär, 65
 bryöö, 52, 54, 60
 brånni, 34, 36
 bråoe, 28
 bråta, 55, 63
 bråto, 34, 63
 bråslå, 63
 bröfårrmo, 28
 brökaavli, 28
 bröms, 70
 bröspete, 28
 bröspeto/bröspelo, 28
 brösstreä, 47
 bröstbåom, 47

brösåppo, 52
 buji, bujit, 4
 buri, 4, 7, 16, 36, 60
 buus, 58, 60
 Buus, Buusi, 60
 buusruime, 4
 buöl, 4
 bytto, 28
 byök, 4, 47
 byök, byötje, 4
 byöögo, 63
 bäck, bäck, 47
 båda, 4, 27, 46, 57, 73
 båddjeli, 58
 både, 2, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 17, 19, 34, 48, 62, 65, 66, 75
 bågafoll, 4
 bågåsååg, 34
 bāgo, 4
 bāij, 47
 bāklot, 4
 bāllfluug, 70
 bālljith, 4
 bāllma, 4
 bāllstre, 28
 bānngongo, 28
 bāoda, 4, 34
 Bāoda, 73
 bāode, 34
 bāoegg, 34
 bāom, 47
 bāomtjepp, 47
 bāota opp, byöötra opp, 47
 bāscht, 28
 bāsk, 65
 bāttji, 4
 bāttmjöltje, 52
 bāttna, 4
 bāād, 4, 55
 bāāl, 55
 bāās, 34
 bāin, 55
 bāite, 34
 bālitruit, 60
 bālja, 4
 bālja i se, 4
 bāntji, 28
 bāula, 4
 bāulakāo, 34
 bōssman, 28
 bööva, 4

D

daalstāin, 34
 daamba, 4
 daambe, 5
 daambsuig, 63
 dami, 5
 diegspaad, 28
 diegtrååg, 28
 diiboāne, 58
 diitje, diitjesräine, 5
 donka, 5, 52

dontjit, 5
 draagansiete, 47
 draagblade, 65
 drakajyöm, 5
 draklar, 5
 drasuut, 58
 dreck, tappadreck, 52
 drecksflask, 28
 dreckstānn, 28
 drecksvenji, 52
 dreve, 35, 63
 driiv, 63
 driivari, 63
 drāsa, låodrāsa, 65
 drāsa, riidrāsa, 65
 drāsar, 5
 drāseli, 58
 dröftari, 35
 dröfto, 35
 drövlari, 58
 durra, 5
 duskot, duskar, 5
 dyin, 47
 dyinvaar, 47
 dyngacko, 43
 dyngboår, 35
 dyngfjyöl, 43
 dynggräipe, 35
 dynghack, 35
 dyngklöiso, 35
 dyngkrekäl, 35
 dyngstodöre, 35
 dyngståo, 35
 dyngtjärr, 43
 dynjo, 5
 dyödgreävar, 63
 dåkari, 60
 dåomhärri, 70
 dåon, 35
 dåoning, 35
 dårva, 5
 dårva i fö, 5
 dåålit, 60
 dååmbas, 43
 dāddjes, 5
 dāuv, 55
 dāuvkrååko, 60
 dāāmb opp, 63
 dāāmd, 5
 dāāvit, 5
 dōidsoāji/dōisoāji, 35
 dōidär, 5
 dōrafleengo, 55
 dōrafönstre, 28
 dōre, 17, 28

E

effsing, 47
 effäle, 55
 egghacka, 52
 eggssååsi, 52
 elu, elo, 5

embäschti fåot, 5
 enerverand, 5
 enklinji, 58
 enko, 58
 esstumera int, 5
 exter, extre, 5

F

faalder i öid, 5
 faar, 5, 17
 faggona, 5
 faliit, 55
 fallt, fläirfallt, 5
 famn, 5, 27, 56
 faschji/faschje, 28
 fassi, 58
 fasso, 58
 fata poå, 5
 fatane, 28
 fati, 5
 fatigåbb, 74
 fegåli, 35
 feiilhylo, 28
 femmkapps-mätte, 27
 fenel, 60
 feäldi, 28
 fiika, fiika et, 5
 finger, 40, 55, 56
 fingäbåår, 47
 fischi, 52
 fiska å päärone, 52
 fisklåda, 52
 fjedäharrv, 43
 fjedätjärr, 43
 fjieet, 6
 fjälong, 27
 flaanar, 6
 flaat, 6
 fladartji/ fladårtji, 43
 flatt, 6
 flesä, 6
 flesagröiti, 6
 fliika oå se, 6
 fliina, 6
 flugolippo, 28
 flugosmätto, 29
 fläck, 47
 flåmåur, 60, 70
 flåora, 35, 40
 fläskpannkako, 52
 fottlied, 55
 foår, 24, 35, 61, 74
 fraka, fraaklit, 6
 framfuxo, framfuusi, 6
 framstugo, 29
 frata, 6
 freist/ fräist, 6
 fremmästaang, 43
 friiveko, 6
 fruktsåppo, 52
 fröinliiva, 6
 fudikor, 6

furi, 5, 6, 18, 25, 36, 48, 61
 furifaasch, 6
 furo, 6, 65
 furras, 6
 fuur, 65
 fyrväppling, 65
 fåll i fröjd, 6
 fålåtane/fölåtane, 29
 fålåtansienje, 26, 29
 fåolanskaap, 55
 fåolanskape, 55
 fåot, 27, 55, 61
 fårrtjätta, 35
 fåschto, 29
 fåschtokamari, 29
 fåål, 43
 fågåli, 35
 fåigna, 6
 fåiji, 6
 fåil, 6
 fåila, 6
 fåitstaitje, 52
 fålas, 6
 fålas vakat, 6
 fålo, 55
 fårm, 6
 fåschk, 6
 fåuse, 35, 36
 fåusgryyt, 35
 fåuskoåp, 35
 fåuskvast, 35
 fåuspall, 35
 fåusskoll, 35
 fåäla, 6, 63
 fönu, 6
 fönöigd, 7
 förrkål, 47

G

gaa, 7, 9, 15, 16, 20, 21, 62
 gaaji, 7, 9
 gaalning, 47
 gaavålfönstre, 29
 galma, 7
 gamäfyöno, gambäfyöno, 65
 gapatrast, 60
 garrvari, 63
 garv, 7, 35, 69
 glaasskoåp, 29
 glemar, 7
 gliar, 7
 glisti, 7
 glugg, 35
 glupi, 7
 glutt, 7
 glyschot, 7
 glåpatruut, 60
 glåtär, 7
 glöit, 7
 glöitot, 7
 gollsmidi, 63
 goåschtonte, 7

graavöle, graavule, 74
 grannlägo, 7
 granntyckt, 7
 graseer, 7
 greiimskafte, 43
 greim, 43
 grennstrånt, 65, 68
 grepane, 29
 gressliiva, 7
 greän, 65
 greävschviin, 70
 groån, 7
 groån oå daaji, 7
 grubijaans, 7
 gruuta se, 7
 gruuv se, 7
 gruuvensvää, 7
 gruuvlit, 7
 gruuvo, 29, 36
 gryito, 29
 gryntar, 55
 gråschjinn, 70
 gräip, 36
 grässfröije, 65
 grässlöck, 65
 gräupar ur, 7, 63
 gräupar ur se, 7
 Gubben ronka, 52
 guslone, gusluone, 7
 Guulick / Guuläck, 60
 gåbbi, 23, 58, 60, 68
 gåbbi våra, 58
 gåla, 7
 gåll, 55
 gålvstaandar, 58
 gåmmi, 58
 gåmmo, 58
 gåodräva, 7
 gåreli, 58
 gårma, 7
 gårot, 8
 gårrbraa, 8
 gåva, 8, 14
 gåvaspjield, 29
 gåvatratt, 36, 39
 gåålpresstre, 65
 gåli, 8
 gåulot, 8
 gåuta, 58

H

ha, 2, 8, 9, 14, 15, 17, 20, 22, 29, 30, 31, 38, 58
 haand, 55, 68
 haandarg, 8
 haandåol, 8
 haavri, 65
 haaväpjåcka, 65
 hackatjöte, 52
 hackspiitji, 70
 haisk, 8
 haisk, haiskar, 8
 haiskor, 8

haj, 8
 hallmbaand, 66
 hallmdyyno, 29
 hallmledo, 36
 hallon, 66
 hallvgadeiindre, 29
 halm, 34, 39, 40, 45, 64, 66
 halmhack, 36
 halmlied, 36
 hamas, 8
 hamso, 8
 handöuk, 29
 hannkliee, 29
 harang, 8
 haras, 8
 harma, 8
 harmas, 8
 hasch, 55
 haschkie, 47
 hassa, 8
 hastdreck, 53
 helldra, helldär, 8
 helljääne, 29
 hello, 29
 hellringa, 29
 Herrman å yöde, 60
 hest, 43
 hesti ji påsela, 43
 hestskrapo, 43
 hieek, 55
 hiksta, hikstar, 8
 himp, him, 8
 himpa, 8
 himpar, 8
 hingst, 43
 hink, 36
 hipi, 8
 hiskeli, 8, 55
 hiskelit, 8
 hixna in, 8
 ho, 55, 58
 hoopkryila, 8
 hoår, 11, 55
 huggkabb, 36
 huiva, 8
 huivadåå, 60
 huuv, 55
 huve hyögär, 8
 huveklie, 47
 huvelaag, 43
 huvestuup, 8
 hynd, 36
 hynsch, 36
 hyvelbentji, 29
 hyön, 36
 hyötär, 9
 håkrar, 43
 håksa, 9
 håli, 9
 håmbel, 70
 håmbela, 66
 håo ti vatt, 9
 Håobäschgåbbi, 60

håoi, 60
 hãoless, 9
 hãosar om, 47
 hãplo, 9
 hãrar, 9
 hãrpar, 9
 hãscha, 9
 hãschter, hãsch-trot, 9
 hãtas, 55
 hãdaschduun, 74
 hãdaschkledd, 47
 hãgg, 66
 hãggbäär, 66
 hãim, 24, 29
 hãimane, 9, 29
 hãimsåopona, 9
 hãitvegg, 53
 Hãlgomäss, 74
 hãragrese, 66
 hãraveppling, 66
 hãrklandes, hãrklanderas, 60
 hãrklus, 60
 hãrrbär, 36
 hãrrbãschskolla, 36
 hããft, 9
 hãäl, 55
 hãändo, 9
 hãär, 70
 hõi, 66
 hõibäck, 43
 hõigaffel, 36
 hõheck, 36
 hõijbölo, 66
 hõilied, 36
 hõirefs, 36
 hõirefsar, 43
 hõiskrind, 43
 hõisliep, 43
 hõjluko, 44
 hõllv, hõllv uvi, 9
 hõnsgaldär, 36
 hõnslaav, 36
 hõnsvagla, 36
 hörpar, 9
 höttar, 9
 höthh!, 60

I

i båttnar, 47
 i systror, 47
 iek, 66
 ieko, 47
 ieltyyl, 29
 iengra, 70
 ienja, ga på ienja, 63
 ienjesbäär, 66
 ienjeslädo, 36
 iid, 70
 iis, iisa, 9
 iistado, 44
 iistron, 66
 ilaag, 9

ilaame, 9, 17, 36
 ilakhäihite, 60
 iljesvigg, 60
 illmaari, 9
 illvari, 9
 illvedär, 9
 illvedäschbaltji, 9
 illvedäschglänno, 9
 innaschjienje, innasienje, 29

J

jedd, 70
 jeft, 9
 jeret, 9
 jessle, 36
 Jesuslick, 60
 jieg, 7, 9, 19
 jieg vakat, 9
 jiet, 9, 53
 jiin, 10
 jiinvölo, 10
 jimäin, 10
 jinast, 10
 jivi, 10
 Johannes-blomstre, 66
 juule, 36
 juuskråon, 29
 juuso, 70
 juuvär, 10, 36, 60
 jyöölit, 10
 jåkti, 36
 jånst, i jånst, 10
 jåånor, 10
 jäfs opp, 10
 jäfsa, 10
 jäil, 63
 jäilträåje, 36
 jäit, 36
 jäiting, 70
 järmtar, 10
 järpi måot dåomi, 60
 jäschgåll, 37
 jässbåde, 29, 74
 Jästadeslick, Jästansläck, 60
 jästas, jästandes, 60
 jäälhond, 37
 jäär, 10, 13, 14, 16, 22, 24, 58

K

kaala nier, 63
 kaalbiiti, 37
 kaalyijt, 10
 kaanglo, 10
 kafikvään, 29
 kalkhoår, kalkhoåre, 47
 kalv, 34, 37
 kalvdansi, 53
 kalvkåta, 37
 kalvtjett, 37
 kamadöre, 29
 kamari, 29

kamomill, 66
 kanalji, 60
 kanister, 10
 kanona /kenona, 10
 kappa, 27
 kappas, 10
 kapplaani, 63
 kappona, 29
 karaschåå, 10
 karklo, 66
 karrvel, 37
 kasta se, 53
 kastschååvle, 37
 katjees, 74
 kattone, kattune, 47
 kattonsforrkke, 47
 kattonskliee, 48
 klaav, 10, 37
 klaffaskoåpi, 29
 klamso/klåmso, 10
 klatrar åpoå, 10
 klatro, 10
 klatär, 10
 klifso, 66
 kliit, kliita, 10
 kliita, 10, 63
 kliita muiri, 63
 klimpavarm-mjölltje, 53
 klinko, 30
 klinksnuöre, 30
 klippfiska, 53
 kluit, 48
 klyvanux, 37
 klyöster, 10
 klåckar, klåckari, 48
 klåckari, 63
 klåckringar, 74
 klåckstapul, 74
 klådda, 48
 kläin, 10
 kläpp, kläppi, 60
 kläppa, skäri-kläppa, 37
 kläppi, 37
 kläuvo, 10
 kläuvröckari, 63
 klöktär, på klöktär, ti halvs, 10
 knaavli, 37
 knagasoåre, 55
 knagg, 30
 knall oå, 10
 knapuli, 11, 39
 knarka, knarkar, 11
 knarra, knarrar, 11
 knask å gaa, 11
 knebässi, 61
 knecktas, 11
 kneppane, 48
 kneskoåel, 55
 knetär, 70
 kniee, 55, 57
 kniip, 11, 70
 kniip, knäip, 11
 knyiisär, 11

knyil, 56
 knyis, 11
 knyis int, 11
 knyist, 11
 knypäl, 48
 knyöla se, 63
 knyölot, 11
 knårra, 11
 knåålas, 11
 knärro, 11
 knärvel, 37
 knäustra, 11
 knääl / knälo, 11
 knöplo, 11
 kokko, 66, 70
 kokkomaati, 66
 konfyys, 11
 konnmjöllsgröit, 53
 konnpjättji, 66
 kontakt, 11
 koååko, 30
 krakas, 11
 krank, 70
 krapla, 11
 krapla i vieg, 11
 kraplast, 11
 kreääkär, 11
 kruisakaavli, 30
 kruusmynt, 66
 kråbbo, 44
 kråkrislåbbo, 30
 krånar, 11
 kråppoåsi, 30, 37
 kråppoåssuipi, 53
 krååkbäär, 66
 Krååkmoåndaaji, 74
 krååko, 70
 krävo, 11
 kröppes, 11
 kumuri, 66
 kusiindre, 58
 kuusi, 11
 kvaga, 30
 kvalmot, 11
 kwamna, 11
 kvarka, 44
 kvast, 30
 kvett, 37, 48
 kvett, kvettmörjo, 37
 kveäso, 11
 kvillar i vieji, 12
 kvinga, 12
 kvinn, 48, 58
 kvändami, 12, 37
 kvärrvigg, 58
 kvätta, 12
 kvättmörjo, 37
 kvättoå, kvättoåv, 12
 kvättyvi, 12
 kvään, 37
 kålekt, 74
 kållo, 12
 kållt, 48

kálta, 12
 káltombaak, 12
 kâmåodi, 30
 kánka, 8, 12
 kânntåore, 30
 kântkârrji, 30
 kântrollo, 63
 kâo, 34, 37
 kâone, 66
 kâpaslagari, 63
 kâppas, 12
 kârrgöös, 58
 kâta, 37
 kâtt om röve, 12
 kâåd, 30, 48
 kâåd, kâåda, 48
 kâådnubb, 12
 kâusa, 12
 käära, 12

L

laak, 70
 laamb, 37
 laangseda, 12
 laks, 70
 langbaand, 37
 langbänka, 30
 langflaak, 44
 Langfriidaaji, 74
 langfåscho, 74
 langgällve, 37
 langhaavri, 44
 langkalvi, 61
 langmattona, 30
 langmäiso, 58
 langno, 64
 langollsfäaldi, 30
 langrâote, 66
 langtugo/tulo, 48
 lappiile, 12
 lavaschåoro, 70
 lavoari, 30
 ledabåona, 56
 lede, 37
 ledälapp, 70
 lei, 37
 leibäschstick, 67
 leiiknaavel, 37
 leiiärrve, 37
 lekatt, 70
 lektari, 74
 Lemakurk, faar ti Lemakurk, 61
 leninje, 48
 lev å döj, 67
 lienger, 61
 lieve, 48
 liffat, 12
 ligaat, 61
 ligg, 12
 ligg ii, 12
 liideli, 12
 liikhuis, 74

liivstych, 48
 lillstugo, 37
 lilltålo, 12
 limi, 12
 lind, 12
 lingon, 54, 67, 69
 linjaaltjärro, 44
 lisåol, 56
 loa, 38
 lonk, 44
 lonkvetje, 44
 loåg å gruiv, 12
 loår, 36, 56
 ludde, 12
 luftlöck, 67
 luitfiska, 53
 lumber, 67
 luonor, 12
 lupi, 12
 lurko, 12
 luska, 13
 luttra, 13
 luun, 48
 luur in, 13
 luura, 13
 luus, 61
 luutstain, 30, 48
 lyck, 48
 lyiji, 13
 lynnar, 13
 lyssmar, 13
 lyög, 13
 lyögd, 10, 13
 lyömo, 13
 lyönt, 13
 lyös, 13
 lyövråok, 38
 lyövtjärv, 67
 låbbo, 30
 låbbot, 13
 låck, 13, 61
 låck, låcka, 13
 låckas, 13
 låcko, 13
 låmar, 56
 låodbösso, 30
 låodråsa, 67
 låospa, 13
 lårvo, 13
 låthjeh, 13
 lååmbra/lååmbro, 13
 lååmbär, 13
 lägg a å gruiv, 13
 läido, 13
 läirgrese, 67
 lätt på fåot, 61
 lättfåota, 13
 läuro, 13
 läärari, 64
 läärarinno, 64
 löckna, 52, 53
 löckta, 13
 löipe, 13

löipot, 13
 lökkas, 61
 lökt, 14
 lönn, 67
 lösti, 14

M

maaldre, 67
 maangbladapåsa, 38
 makas, 14
 malaakär, 14
 mall, 14
 mand, emand, 14
 mandelpäär, 67
 mare, 14
 mark, 14, 30
 mark, martje, 30
 markatto, 61
 mask, 70
 mattnoål, 48
 mefellt, 14
 mekk, 48
 mens, 14
 mindä, mindär, 14
 mist, 14
 mitt i tvoå, 14
 Mittjelsmäss, 74
 mjuuser, 14
 mjuölskååväl, 30
 mjuöltånn, 38
 mjölkbåole, 38
 mjölkpall, 38
 mjölkschjuul, 38
 mjölksail, 38
 mjölksååsi, 53
 mjölktann, 56
 mjölktjärr, 44
 mon, 56
 monräide, 14
 moscha, 53
 mossi, 58
 mosso, 58
 moåg, 58
 moåkari, 38
 moålarhällo, 38
 moålari, 64
 muro, 14
 mutär, 14
 muurari, 64
 myil, 14
 myila, 14
 målest, 14
 mållk, 64
 måoli, måolit, 14
 måolitt, 14
 måra poå, 14
 mårar, 14
 mårkna, mårknar, 14
 mått, måtta, 14
 måånes, 15
 måår oå, 15
 målt, 15

märr, 44
 måulo, 15
 mörjo, 15
 mörust, i mörust, 15
 möss, 70
 mössättre, 67
 mötth, 70

N

na anna, 15
 naaväl, 56
 naggo, 30
 nagäl, 56
 nagär, 15
 nain, nai, 15
 nappas, 15
 nappo, 30
 naranapp, 56
 nasa, nasar, 15
 naunting, 15
 nava, 15, 56
 nava ii, 15
 neck, nettji, 58
 nekkikusa, 67
 neäs, 56
 niidär, 15
 noåå, noåår, 15
 noååå, 15
 nubb, 12, 38
 nyivell, 67
 nåcka tieel, 15
 nåola, 15, 25
 nåosa, nåosar, 15
 nåosvedär, 56
 nåschji, 70
 nåssar, 15
 nååtar, 15
 nåsabólo, 56
 nått i maati, 15
 nåulo, 15
 nö, 7, 10, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 24, 31, 55, 62, 65
 nöigd, 15
 nöstfåot, 48

O

o, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18,
 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32,
 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46,
 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61,
 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75
 onditjåol, 48
 oppgåfsi, 15
 opplägot, 15
 oppriit, 16
 osslo, 56
 oveij, 48
 oå vieji, oåvveji, 16
 oåbekäl, oåbäklot, 16
 oåbraka, 16
 oåbrådd, 67
 oådo, 71

oåsekumi, 16
 oåsi, 38
 oåstärroman, 16
 oåte, 71
 oååveltäsch, 16

P

paambäl i se, 16
 pajrårsko, 16
 pajjåm, 16
 paivas, 16
 pallm, 67
 pannkako, 13, 53
 pannklådd, 48
 pannklådda, 30
 pannsaråovona, 53
 paschjona, 38
 passm, 49
 pelastäin, 16
 pelombaande, 16
 pennriis, pennriise, 67
 peparåot, 67
 piel stäin, 16
 piipnesslona, 67
 pillkamöss, 49
 pilusker, 67
 pilustre, 67
 pissloår, 38
 pissluko, 49
 pissmäur, 71
 pitro, 16
 pjaaldro, 16
 pjaso, 16
 pjeklot, 16
 pjååko, 16
 plikta, 16
 plikta me liive, 16
 ploog, 44
 plåmpa, 16
 potti, 38
 Poåskanidaaji, 74
 Poåskdaaji, 74
 Poåskluödaaji, 74
 poåskviek, 74
 poååskeddje, 53
 predikståol, 75
 prekar oåv, 16
 prekari, 16
 prest, 75
 prynjeli, 61
 prånt, 16
 pråosti, 64
 pränik, 16
 präntar, pläntar, 16
 pålla poå, 17
 påott, 38
 påpalta, 17
 påschreis, påschriis, 67
 påstaandand, 17
 påtjäärand, 17
 påttask, 49
 pärombålla, 53

päromfåre, 38
 päromkoåla, 67
 päromloåra, 30
 päromlåde, 38
 päromvenji, 53
 päronaal, 43, 44
 päronblommona, 67
 pärontaanga, 67
 päronyögona, 67
 pärr, 17
 pärrsilja, 67
 päschjåon, 17
 päthh, 38
 päuro, 17

R

raam, 17
 raam, rama, 17
 raat, 17
 rabarbäsåppo, 53
 rada, 17
 radari, 17
 rafs, 17
 rakla åkoll, 17
 raklo, 17
 rakodant, 61
 rama, 10, 17
 rannfåija, 61
 rapla, 17
 ratt, 17
 refso, 36, 38
 reiidråsa, 38
 reiigåbbi, 38
 reiihatti, 38
 reiiskåve, riiskåve, 38
 reiiuuni, 39
 reisgrynsgröit, 53
 reisharrv, 44
 reka, 17
 reko, 17
 remont, 64
 renkär, 44
 retot, 49
 reätjel, 59
 reäv, 71
 reävla, 39
 rii, riie, 39
 riia, 39, 68
 riiaarm, 39
 rippa, 17
 risiko, 17
 rislo, rissle, 39
 rist, 44
 risåårtjärr, 44
 rivikamsona, 53
 riviklimpa, 53
 rivipannkako, 53
 rivivenji, 53
 rock, 17, 50
 rocka, 17
 rollharrv, 44
 rollståol, 49

ruid, 71
 rundel, 17
 ryijo, 49
 ryiv, 30
 ryööv, 56
 råklar, 17, 56
 råmpiile, 17
 råmpjäol, 44
 råobäin, 56
 Råokotaschtoäe, 73
 råostuuko, 39
 råove, 17
 råpaskååt, 17
 råschje, 17
 råsko, 18
 råskvied, 39
 rätt, 71
 råågblommona, 68
 råågmjöllsgröiti, 53
 råågschyy, 68
 rååji, 14, 68
 rååmar, 18
 räid, räide, 44
 räide, 44, 61
 räinar, 18
 räinbaath, 18
 räivstaak, 49
 rännkre, 44
 rättnagli, 71
 räulugg, 28, 68
 räun, 68
 räunbäär, 68
 räänd i, 18
 rääschjus, 18
 rätjel, 18
 rödar, 18, 61
 röfling, 68
 röijo, 71
 röikbast, 39
 rökta, 18
 röllä, 49
 röveplingsblom, 68

S

saandlää, 44
 sakäschsti, 75
 sallm, 75
 sallmoådiko, 75
 sallvära, 18
 saltströming, 54
 saninje, 18
 sannsieg, 18
 sannsägör, 18
 sarve, 71
 schakett, 49
 schjegg, 56
 schjeitrii, schjiit, 18
 schjiel, schjele, 49
 schjielspjel, 49
 schjier, 39
 schjinnknarko, 18, 61
 schjinnmöss, 49

schjiti, 18
 schjuulo, 38, 39
 schjuuth, 18
 schjuutä näte, 64
 schjyöt, 56
 schjäggö, 18
 schjäidklåäv, 49
 Schjäär-tåoschdaaji, 75
 schjääh, 61
 schjöitäschko, 64
 schjölbindar, 44
 schjölvggar, 44
 schvaal oå se, 18
 schvaal/as, 18
 schvabbar ei se, 18
 schvala, 39
 schvallpa, 18
 schvapa, 56
 schvappla, 18
 schvara fö a, 59
 schvarrve, 61
 schvatt, 18, 68
 schvatt tiistrone, 68
 schvattiistrone, 68
 schvattrar, 18
 schvattsåcka, 56
 schvega, 39
 schvicko, 39
 schvieg, 39
 schviirah, 18
 schvinnstei, 39
 schvippla, 18
 schvååt, 61
 Schvärre, 73
 schvölo, 71
 schyndeli, 61
 schynnbaalit, 18
 schåoro, 71
 schällga, 19, 44
 schäppona, 31
 segot, 19
 sekot, 19
 selapinn, 44
 selavillo, 61
 sessbaande, 38, 68
 sessloåri, 39
 sess-skååvle, 39
 setanpäärona, fröipäärona, 68
 sidålltji, 44
 siel, 44, 61
 sieldyin, 45
 sieng, 31
 siiand sak, 19
 siik, 71
 siili, 39
 siinäriärr, 19
 sikte, 39
 simp, 71
 sittji, 39
 siuup, 19
 sjöfaar, 59
 sjömåor, 59
 skaaldägåbba, 68

- skaft, 49
 skafttreä, 49
 skaka, 19, 23
 skakel, 45
 skall, 3, 5, 9, 15, 17, 18, 19, 25, 40, 46, 54, 56, 62
 skall, skalle, 19
 skarpgåbb, 68
 skarphatt, 49
 skata, 68
 skolla, 31, 35
 skollstega, 31
 skomakajäär, 64
 skomakari, 25, 64
 skoålvesslass/ skoårvesslass, 45
 skoårvedi, 40, 45
 skraap, 40
 skrapla, 19
 skraplo, 19
 skrapältjärr, 45
 skreddari, 64
 skrede ji uir, 19
 skredårm, 71
 skrick, 19
 skricka, 19
 skrickskåoa, 49
 skrubälsiete, skrubelbänttji, 31
 skruiv, 40
 skryip, 19
 skryyilo/ skryyili, 61
 skrååla, 19
 skräädona, 54
 skrömta, 19, 45
 skussa, 19
 skussbacka, 19
 skussbåck, 45
 skuuimari, 31
 skåda, 10, 19
 skådda, 19
 skållvo, 19
 skåoa, 49
 skåopo, 31, 39
 skåpa oå, 19
 skååd, 19
 skååv, 19, 40, 56
 slaak, 19
 slaakt, 61
 slaambra, 19
 slaambro, 61
 slaambäkaare, 61
 sladisko, 19
 sladätack, 61
 slafate, 31
 slakro, 19
 slampö, 19
 slapädaisko, 61
 slasskåmbare, 31
 slepo, 43, 44, 45, 46
 sliskar, 19
 slietharv, 45
 slifsar, 19
 sloå båttni fö uörona, 56
 sloåmasjiin, 45
 slyög, 19
 slåbba, 20
 slåbbas, 20
 slåbbot, 20
 slååmbra, 20
 släego, 40
 släepo, 45
 släik, släitje, 40
 släikbyttö, 40
 släikhåovi, släikburrtji, 40
 släpåxi, 62
 slärv, 31
 smidjo, 40
 smock in, 20
 smoltron, 68
 smålo, 49
 smålukona, 31
 smörrbyttö, 31
 snara, 20
 snepa, 49, 57
 snick, 45
 snickari, 64
 snippari, 56
 snuör, 31
 snyötja, 20
 snyötjha ivieeg, 20
 snållar, 20
 snåoskar, 20
 snåra, 56
 snårkla, 20
 snåro, 56
 snåronji, 62
 snåte, 56
 snäis, 20
 snäisas, 20
 snäkstar, 20
 snåro, 20
 snårobrea, 64
 snäuth, 20
 snäär, 20, 64
 snäär de in, 20
 snöuvo, 31, 40, 56
 sollti, 20
 soå, 31
 soåg, 6, 12, 19, 20, 39
 soåpo, 31, 49
 soåpo, soåp, 49
 soåre, 40, 56
 soåt, 20, 34, 40
 spaseera, 20
 spatti, 45
 speiisi, 31
 speiisjääne, 31
 speiiskråotji, 31
 speiislåbbo, 31
 speiisschvåtto, 31
 speijeli, 31
 speik, 31
 spelo/bröspelo, 31
 spelårri, 71
 spenaschjuulo, 40
 spenatraas, 40
 spenavatn, 40
 spennjään, 49

speta, 20
 speto, 20, 40, 62
 speto/schjinnspeto, 40
 spetot, 20
 spigg, 71
 spiikmöss, 71
 spilitto, 71
 spillto, 45
 spinko, 20
 spinn, 18, 49
 spinnräck, 49
 spitaakle, 20
 spitji, 20
 spitjitjiari, 71
 split, 20
 splitar, 64
 spläysar, 64
 spraka poå, 20
 språta, 31, 40
 spröite, 40
 spröitär, sprött, 45
 spuöl, 20
 spånde, 31
 spåolräck, 50
 spåovi, 71
 spännari, 71
 stacka, 64
 stackla, 20
 stagg, 20
 stagga, 20
 stalle, 45
 stampatjäol, 50
 stank, 40
 stanka, 20
 stappla, 20, 21
 starri, 71
 statt os bi, 62
 steko, 21
 stick, 50, 51
 stickelbäär, 68
 stilla kåona å hästa, 40
 stillalied, 40
 stillmåodand, 62
 stoklie, 50
 stoploog, 45
 stoppatättje, 31
 straandströtjel, 71
 streidand, 21
 strimpa/r, 21
 strippa kåona, 40
 strippakåo, 40
 stritta, 21
 strittona, 21
 stråmbaand, 50
 stråmp, 50
 strånta, 65, 68, 69
 strånta /grännstrånta, 68
 sträika, 21
 ströijärr kåona, 40
 ströming, 71
 stugo, 32
 stuschk, 21
 stuschkas, 45

stuulo, 40
 ståbb, 50
 ståckloåse, 32
 ståmp, 21
 ståol, 32
 ståomane, ståoman, 21
 ståop, 27
 ståck oå, 21
 ståck oåv, 21
 ståikpanno, 32
 ståinschjöttari, 71
 ståinsliep, 45
 ståinsyöt, 68
 stārva, 21
 ståuk, 21
 ståukot, 21
 ståulo, 21
 ståälth tiel, 21
 ståäna, 21
 stölinga, 69
 stötting, 45
 suuirhöno, 40
 syiron, 69
 sylma, 57
 syltar, 21
 syndarynntjo, 62
 syrrtuut, 50
 syydär, 21
 såde, 54
 såhla oå/ oåv, 21
 såkadållfåot, 62
 sålkot, 21
 såmbä, såmbäl, 21
 sånakuno, sånakuun, 59
 sånna, 2, 15, 21, 25
 såop, 32
 såpa, 49, 54
 såto, 21
 såvla a, 21
 såväl, 22
 såågbäck, 40
 sååvacka, 41
 sååvle, 54
 säckstaanje, 41
 säliviid, 69
 sälltinje, 69
 särrk, 50
 särrvaan, 32
 säär, segär, 22
 sörrpburrjtji, 45
 sörrpla, 22
 sörrpo, 45
 sötåsti, 54

T

taahtjeh, 32
 tack, 3, 41
 takas, 22
 talgåxi, 71
 tallstrånt, 69
 tapi, räiptapi, 22
 tapisschjera, 64

- tappa, 22
 tarvting, 41
 tasko, 50
 tegas, 22
 teidans krååko, 62
 teiid, 22
 teiid tele, 22
 tell ti fjääl, 22
 tellfangstyig, 41
 tellstymmels, 22
 tellstånd, 22
 telltyila, 22
 telltåvla, 22
 tepann, 32
 tett, 32
 thugo, thugoträä på stöttinga, 45
 tiel, tell, 22
 tilikrååko, 71
 tillkor, 50
 tiss, 57
 tjellaluko, 32
 tjellari, 32
 tjennmjölksvenji, 54
 tjett, 41
 tjevär, 22
 tjevärhond, 62
 tjibik, 45
 tjieno, 32
 tjii, tjia, 22
 tjimba, 41
 tjimbschölp, 41
 tjindbäin, 57
 tjinko, 22
 tjinsa, 22
 tjinso, 32, 41
 tjippah, 22
 tjuutärh, 22
 tjöjess, 22
 tjåol, 50
 tjåola, 50
 tjädri, 71
 tjäfte, 57, 62
 tjäfte på skaft, 62
 tjäino, 22
 tjäisar å poå, 22
 tjäivla, 22
 tjäreldhylo, 32
 tjäreldre, 32
 tjärinje, 59
 tjärrflaka, 45
 tjärrliider, 41
 tjökälong, 41
 tjörk, 75
 tjörkgåli, 75
 tjörkkläck, 75
 tjörkväd, 75
 tjöte å päärona, 54
 tjöttah, 22
 tjöttsäppo, 54
 tjööft, 22
 Toe, 73
 tong, 22, 57
 tongfåota, 22
 tongo, 57
 tonte, 22
 tontgåbb, 23
 toå, 57
 toåth, 23
 toååglo, toåågloa, 23
 toåågot, 23
 trajilj, trajiljona, 23
 tramp, 23
 tranas, 23
 traso, 40, 50
 trava, 23
 travla, 23
 treiifåotagryito, 32
 treiifåoti, 32
 treiitrösk, 41
 trenipikkona, 57
 trenjon, 69
 Trenotiisdaaji, 75
 treäkåschje, 75
 treän, 71
 triimeninga, 59
 trilla, 23
 trillo, 45
 trinn, 23
 trinnpäärona å lakavieto, 54
 trinta, 23
 troådo, 41
 trumant, tråmant, 23
 tryij, 32, 50
 tryinand, 23
 tryine, 57
 tråbeli, 23, 57
 tråda, 23
 trådo, 23
 tråko, 23
 tråmbhåål, 32
 trånas, 23
 tråschje, 57
 tråssgåli, 32
 tröij, 50
 tulub, 50
 tupp, 41
 tuum, 27
 tuönips, 69
 tuöög, 12, 59
 tvåskaf, 50
 tyyskot oll, 50
 työg, 23
 työm, 45
 tålla tållona, 50
 tållo, 50
 tåluri, töluri, 32
 tånno, 27
 tåominji, 23
 tåomningåm, 45
 tåpar, 23
 tårrkamött, 54
 tårvharrv, 45
 tåseli, tåsel, 23
 tåväl int, 23
 tåväll åm, tåvlla åm, 23
 tååkka, tåka ei, 24

tååmblar, 24
 tååmbälhatt, 62
 tååtar, 24
 tålihackari, 71
 tålinga, 50
 tåretth, 24
 tårrme, 24
 tåålia, 24
 tååna, 64
 tååno, 71
 tåkåth, 24
 tåkåth töckla, 24
 töllpo, töllpot, 24
 törrve, törrvedi, 41
 törrves, 24

U

undäriens, 24
 unnsbänntji, 32
 unnsfönstre, 32
 unnsgållve, 32
 unnsjimane, 32
 unnsschyymane, 32
 uuibäukh, 24
 uuilaameh, 24
 uuini, 32
 uuirlaka, 24, 54
 uuitbleing, 24
 uuitfuri, 62
 uuith et allth, 24
 uuith et i iend, 24
 uuitskåte, 59
 ux, 32
 uxe, ux, 32, 41
 Uxfåschji, 73
 uxskafte, 41
 uöra, 57
 uörsniep, 57
 uörståola, 57
 uöschtyynnja, 57

V,W

vaala, 24
 vaamb, 57
 vaambe, 57
 vaandar, 24
 vaanmäkti, 24
 vaattoh, 57
 vadan, 24
 vadaschkledd, 50
 vaggaståoli, vaggståoli, 32
 vaggio, 32
 vagäl, 41
 vakatth, 24
 vakär, 24
 vallk, håopvallka, 51
 vallka, 51, 57
 vallka i händre, 57
 vallkbreää, 51
 vallmansböxona, 4, 51
 vamna, 24

varp, 47, 49, 51
 vathåo, 41
 vatthpåmpi, 41
 vattpåmp, 41
 vattsoåg, 31, 41
 vatt-tjålk, 41
 vatåmbare, 33
 vedabänntji, 33
 vedaliidre, 41
 vedapieen, 41
 vedasliep, 46
 vedasååg, 41
 vedåstyddjelitt, 24
 vedåvåådit, 24
 veft, 51
 vegaråine, 24
 veiidfålo, 62
 veiiddååndär, veiddååndre, 62
 veisdomstann, 57
 velltår, 24
 venji, 54
 venstå, 57
 verrk, 51
 vess, viti, 64
 vettarrvi, 69
 veäv, 51
 veävschjäid, 51
 veävspåol, 51
 veävståol, 51
 vidibarrtji, 69
 vidibåsk, 69
 vieek, 24
 viendaal, 46
 viendhaka, 41
 viendtreä, 46
 vilaag, 62
 vildleine, 69
 villsopie, 41, 46
 vindi, 25
 vingålhaka, 62
 vingålskafte, 41
 vispagröiti, 54
 vispel, 33
 vispli, 33
 visst, 25, 62, 68
 vitisiendo, 17, 41, 46
 vittfling, 69
 vittmåsa, 69
 vittmäina, 64
 vittpliistre, 69
 vittvåppling, 69
 vojjeleck, 62
 vorrrma, 25
 voårållvah, 25
 voåån, 25
 vuri, 18, 23, 25, 58
 våffådaaji, 75
 väipo, 51
 väite, 69
 Våle, 73
 väli, 25
 vållka, 25
 vårelldre, 62

vääth, 25
völa, 25
völoschlyös, 25

Y

ynguschvaare, 51
ynntjeli, 25
ypispeiisi, 33
ypivattne, 25
ytascht, 25
ytes, 46
Ytäbyiji, 73
yödlo, 71
yöga, 39, 57
yögonfrans, 57
yögonlååk, 57

Å

åga, 25
ågafoll, 25
åidålekk, åidålikk, 62
åkvätth, 25
åkäblommona, 69
åkätieg, 41
ållva, 25
ållvar, 25
ållvieldi, 25
ållvo, 25
åobärrgd, 25
åodon, 69
åoeävle, 25
åofräista, 62
åofälo, 25, 55
åofötyööva, 62
åokántant, 25
åolyöögd, 25
åoläändoth, 25
åolöcko, 25
åool, 26
åoomar kaalt, 26
åorijeeli, 26

åosagt ji åolyöögd, 62
åotålo, 26
åovölo, 26
årm, 71
årrgnist, 75
årrveno, 72
åsshtji, 26
åståbryöö, 54
åtoti, 62
åtra, 26
åtting, 27
ååndäsch, 26
ååthflååth, 26

Ä

äin, 6, 26, 54
äinbäär, 69
äinriisbåsk, 69
äinriise, 69
äitagadd, 72
älg, 72
änne, 57
äowvo, 51
ärrbarrmlith, 26
ärrve, 42
ävvjo, 26
ääular, 26

Ö

öggla, ögglar, 26
ögglo, 72
öijdesballjo, 62
öiskaare, 42
öisti, 26
öittjo, 42
ömbäscht, 26
ömsand, 26
ömtåm, ömta åm, 26
öuutriitjhes, 26
Öväbyiji, 73